

העולם הזה

הפשיטה

העולם הזה

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורך משנה:

דוב איתן

עורך כיתוב:

טילבי קשת

כתב בכיר:

אלי תבור

עורך תבנית:

זקי

צלם המערכת:

אריה קרו

חברי המערכת:

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 1978 26785, ת.ד. 136, טען למברקים: "עולמפרט". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס טסה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

29.6.78

ממש. נדרשתי לשלם 45 סנט עבור הקפה, כשהמחיר בכל גניירוק הוא רק 10 סנט. ויתרתי על הקפה.

לידי השולחן הסמוך ישב גבר נמוך וממושקף, אשר לא גרע את מבטו ממני. לא הכרתי אותו כלל, אבל שאלתי אותו בעברית: מכיר אותי? הוא לא זז ורק סיגן בין שיניים: תתחרט... ואז הפנה את פניו. הרגשתי דרמטית גורא. הגיע הזמן ללכת לכסית. נעתי לאורך הרוב 98, כשמכל עבר נשמעים קטעישישיה בעברית. בחור צעיר סיפר לנערתו מהו על, עשרת אלפים לירות, שני גברים שיהו שקועים בשיחה נלהבת על פתחת עסק איזשהו. אשה בגיל העמידה סיפרה בדיחה לחברתה, וזו הצטחקה: בחייהיך? עיני תרו מרתוק אחר השולחנות והכסית. אות שעל המדרכה, אבל הם לא היו. כי כסית דכאן שוכן בקומה השניה. זהו מקום נאה, בעל חלונות גדולים הנשקפים לברוד-ביי, כשעל כל אחד מצויירים דקל והשם כסית בעברית ובאנגלית.

המקום היה כמעט מלא. בכל פינה דיברו עברית והענינים תרו מסביב, בחפזן אחר מכרים. ארבע צבריות עובדות במצלירות. אני מכיר אחת מהן כרקנית באלט; היא לומדת ריקוד ביום, עובדת בלילה להשלמת התקציב. התיישבתי ליד אחד השולחנות, מול חלון גדול הנשקף לרחוב דינגוף - סליחה, ברודביי. "לשתי המהדרות של כסית ישנה תופעה משותפת: כסאות עץ מתקלים. (על תופעה רוחנית אחרת עוד ידובר). הטלפון כאן נמצא בתא סגור, ואין ליושבים את התעוזה לדעת מי מבקש את מי ולמה. בבית-השימוש יש גייד טואלט אמיתי והמצלירות - לעת עתה - אדיבות מאד. הזמנתי סנדביץ פלאפל וקובלתי חצי פיתה ענקית, כשלידה פלאפל אמיתי, מוצב על תבנית של מנורה עשויה מחומר פלסטי.

"מי שמכיר את כסית המקורי יודע כי ישנו בו שולחן רגיל, בצד האולם, שם יושבים המאורות הגדולים - מעין מושב זקני כסית. לשולחן זה נוהג הצקל לשלוח מעונינים מובחרים, ועתה, באופן אינסטינקטיבי, העפתי מבט לאותו כיוון. מי אני רואה שם אם לא אחד מאותם מאורות בכבודו ובעצמו! במקור חלום ניגשתי אליו ושאלתי: כאן לביקורי? הוא נראה נבוך, לא, השיב, לצמיתות! לא גאמרה נבחר נוספת. הרגע זה הרגשתי כי קיימות בעיות רבות המבקשות את פתרונן, בשתי הכסיתות. חת. לחשתי לעצמי: אלוהים יאיר את דרך הישר ליושבים בשתיהן."

אורי אבנרי

מכתבים

השנאה ל... ולשלטון העבירה אתכם על דעתכם. מדוע אתם מנסים להפח כוונות נסתרות בכל פעולה או מבעוד כהן? האם לא יתכן שמאסר אהרון כהן נעשה ללא כל שיקולים מולטיים וללא כוונות, אלא אך ורק לחופלת בשחן המדינה?

נחמה ברש, הרצליה

לצידה, האם אתם חושבים לנקות על-ידי כך את סקומכם בעולם המהמכה?

אלי גרביצקי, תל-אביב

הנירסה, כאילו האשמת הרינוול נגד אהרן כהן בויתה, במטרה למנוע את פירסום ספרו והנילוויים על הכשלת נסיונות הערבים לשלום, סנוחכת. אינני סבור ששיטתו מיחס כיום ערר רב לנסיון שלום שנעשה לפני 20 שנה על-ידי המופתי אמין אל-חוסייני, או איוה שהם מנהיגים ערביים ובודאי לפני לויים אלה לא היתה, לו גם היו מתפרסמים, שום השפעה מכרעת על דעת הקהל. להיפך, לו באמת דחה בוגדוריון הצעת שלום של אמין אל-חוסייני לפני המלחמה, עוד במרם נילה המופתי את פרצופו הנאצי ושונאי היהודים, אפשר רק לכרז אותו על ראיית הנוצר.

ס. הרשקוביץ, תל-אביב

... סעיתם בקשר לכתיב "למרחב" יוסף פסמן, ככתבתם מענתם כי הוא איש-הקשר של השב. כחוד, "למרחב" וכי הוא האיש אשר הכניס את הכתבה לעתוננו, כפי שהור. ובכן: אין איש-קשר אחר קבוע לשב. בעותוננו, ויוסף פסמן בודאי אינו איש-קשר כזה. הוא גם אינו חבר מפלגת לאחיות העבודה ואני מסופק אם ראה אי פעם את המטונה על שרותי הכסות. הוא גם לא האיש אשר הכניס אותה ידעיה לעתון.

חבר מערכת, "למרחב", תל-אביב

ניתוח פרשת אהרון כהן בעתונכם היתה שקירה מצאה ומאלפת. בפעם הראשונה עיבלתי תמונה ברורה לא כפי שהיא נראית דרך עיניים ממשלתיות, אלא כפי שהיא באמת.

יוסף לוי, עכו

גיבורי האתמול

קבוצה ותיק וגאמן של שבועונכם נרהסתי לקרוא את מכתבו של הקורא יוסף כרואב מנבנת חיים (העולם הזה 1101). אין אדם הנו במדינה, שלא יודה כי פרשת כפר קאסם היתה אסון מחפיר ומחריד. אולם

צלם קאופמן

חובה עליו לזכור ולהבין את הרעק לאסון זה, שהתחולל בעות מלחמה, שומע עליו להבין את רעק הצילה הנוצרי, ורעק של החיליים אשר ביצעו את פקודת שרמי. מן קרא קרא לסנן רהאן פושע אשר, מתוך צמאון דם ותאוות הרצח ביצע באכזריות את המקורה הנוצרי. מי הם סנו רהאן ותכריו הטוראיים? רק אתמול קראנו להם ניכורי האומה ולוחמים למופת. בשעת שאי היתה מאזין לרדיו בשלוה, יצאו הם לילה לילה לצארכים וסוירים, בסכנת חיים. על למחוט בקירות ולומר שהם היו חייבים לנכר לפקודה שניתנה להם, כשיושבים בעורף. כתיב לרעק קל ורדאן מה היה קיים את פקודת מילניקי ורדמי. מה היה קורה, אם עקב פקודה זו היו הערבים מת פריים, בורחים ומתמרוצים? במטרה זה היו מאשימים את רהאן בכנייה. לא רצח מתוך צמאון היה כאן, כי אם מעשה שגנה שי מקורו בחסימות ובאסונה כסילוי המשימה. אין לנו הזכות לקרוא ללוחמים אלה מושעים ורופחים. לא רצח היה כאן, אלא צירוף נסיבות מאטליות ומרגיות בערפל קרבי. עודד הראל, תל-אביב

המבריל בין קודש לחול

כספורכם על עסקי העברת כספים לחוץ-לארץ (העולם הזה 1102) הוזכרת את הרב איסר פרנקל, מרחוב יהודה הלוי 41 בתל-אביב, ועודה זו כוננה רק בחלקה. כלומר ישנו רב ביטם פרנקל הנר כרחוב יהודה הלוי 41 בתל-אביב, אלא ששמו יהודה ולא איסר. הרב איסר פרנקל ידוע כמרצה וכי חורח.

קורא, תל-אביב

הכתב, אשר טבע ביטם של חמישה רבנים תל-אביביים הנוטאים על השם פרנקל, מת נצל על כי לא ידע להבחין בין רב לרב.

מחמוד יקירי

רבות וראיתי על הערבים הסגורים כממשל צבאי, ורבות שמעתי עליהם. המיד חבשתי להשיב באותנים הערבים על בני העתון, ו

רחיתי זאת. אך מכתבו של הקורא מחמוד המלך מילילייה (העולם הזה 1102), המי ריצני להשיב לו ואני מקווה שגם אותו ספורט עליו כתב ישיב לו. מחמוד המלך היקר, כיצד אתה רוצה שישלחו את הממשל הצבאי, כל עוד נמצאים בתוככם מרגלים רבים וכפרי הערבים, כחוד המדינה, רבים הם העוורים לאויבנו כהשנת חומר כחוד ניו למחרת היום בו הופיע מכתבך, קראתי על תפיסת מרגלים ערבים בנלייל צאמפו חומר עבור המודיעין הסורי.

חומר זה נאסף למרות הממשל הצבאי. תאר לך איפוא, מחמוד, כיצד היו אופנים את החומר ללוא הממשל הצבאי. הייתם מסתובבים ברחובות תל-אביב והייתם עושים כטוב בעיניכם. מחמוד היקר, אני בסופר הייתי מתבייש לבקש את היסוף הממשל הצבאי. כל עוד יושבים בתוככם מרגלים המסכים לחלף במדינה, הרי שחמשל הצבאי לעולם לא יחוסל. המלך אתם את המרגלים ואז יחסלו את הממשל הצבאי.

עורא אהרון, תל-אביב

סיפורו הקמו של מחמוד המלך, על מני-שתו עם הסורנים היחודי מצא חן בעיני. כדי לבאר מרוע - הייתי רוצה לכוון עם המלך בקשרי מכתבים. מר המלך, ילוי בס-בינות ערבים, ובאם הנך רוצה את נילי כמתאים השב נא על מכתבי, בעברית או בעברית. ראה נא שלא אכתוב מכתבי זה לשוא, ויהא בו לקשור קשרים בינינו. אורי פו, רמת-גן

הקורא מחמוד המלך יוכל להתקשר עם אורי פו, לפי הכתובת הרואה 127 ב' רמת-גן.

ביקורת ופרטים

קראנו שארון יוסף שריק שמע את רעך תיהם של מבקרים בינלאומיים על הסרט "קטר מס" (העולם הזה 1101). אין אנו מבוהים שארון שריק שמע נכון, כיוון ש: א) לא השתחב במתווך במסביבת העתור נאים שלנו כמסטיבל ברליון (ב) מפני שם ארון שריק שמעית בחול ובארץ, בכל שום ובכל עת, את רעותיו המולדות על תני-שיות הסרטים בארץ. הקסירפואים, המנהלים וכו' במצביות כזה קשה לקלום רעות אובי-יקטיביות.

הצלחת הסרט הנ"ל, אשר אין ברצוננו להגנוימה יתר על המידה, יש בכל זאת להוסיף עוד את הדברים הבאים: הסרט נבחר על ידינו להצגה ברליון, על סמך הצלחתו בקרב מבקרי-הסרטים של ישראל באביב שעבר, כמסטיבל בהריות. היינו רוי צים לציון שהשיר על הפטר הפך לשלאנר בישראל סוכיר ועדת השופטים של הסרטים הברוקוסטריים כמסטיבל ברליון, מר באנש. חבר המועצה לתרבות העם, כתב 24.10.58, אחרי קריאת מאמרו של שריק ב"ידיעות חדשות": "... מתוך נסיוני, עלי להדגיש שהסרט (קטר מס" 70414) מצא מאור חן בכל מקום אצלנו, בנלל הסטוריות של הנושא."

מחברת הפצה שוודית חשובה קיבלנו הו-מנה להצגת הסרט בבתי-הקולנוע בשוודיה. ההנהלה המרכזית של רכבות שוודיה הו-סינה את הסרט הנ"ל מהנהלת הרכבת הו-חיה, ושלתה אותו מתוך הערכתו להצגה בתערוכה הבינלאומית בכריסל. הרברים הו-נל מעדיים, אם גם לא על הצלחה מסויצת - דבר אשר הסרט אינו ראוי לו - על הצלחה שככל זאת אין לזלול בה.

מנהלת אולפני הסרטה בישראל, הרצליה

מנהל סרטי ישראל, הרצליה

פירסמתם (העולם הזה 1102) כמה פרטים בקשר לקריירה שלי, וכו' בקשר ליומן כרמל. נכון אמנם שמתנהל משאומתן בין סרטי כרמל ובין אולפני הסרטה בישראל על ה-עברת היומן לאולפנים, אך הסכם בקשר לכך לא נחתם עד היום הזה, בניגוד למה שי-פירסמתם. כאשר ליומן הישראלי, חברת סרטי כרמל לא ניתקה את קשריה עם ה-יומן, וגם לאחר תמיסת החוזה נמשך לצלם סקעים ולהציגם במסגרת שני היומנים ה-מוצגים בישראל, אולם אני מתרעע על שי-סחמתם את הנוצל עלי ועל הקריירה שלי לידיעתכם, אין ברעתי לסיים את הקריירה שלי בשלב זה בענף ההסרטה, ואני מתכוון להמשיך ולייצר סרטים בסרטי כרמל, שהיו כבים יותר וסובים יותר מאשר בעבר.

נתן אקסלרוד,

מנהל סרטי ישראל, תל-אביב

עתון החצר

סקירת במדינה (העולם הזה 1102) דנה בלי מורא במידור עריות, תוך כדי שימוש ברעה במושג "בלי משוא פנים". כי ברוק לצי אותו הניון שקבע את המושג, ידיעות המתנו, בטאון החצר של אברהם קליניצי, צירר לקבוע ביתר הדגשה שהמושג הזה, כטאון החצר של אורי אבנרי, בכל אופן, אם האחראי למדור עריות קובע כי, אלתנה מסתונג שראג לשבע סירת תמונת חסרת ערר, הרי אין ספק שזוהי וכותו הבלי ערית של איש העולם הזה להתמוגג מחכבר תיו המפרסיות ומאותם ניבורים שהוא עצמו אימצם להפליא.

ברם בשום פנים, אין זה עולה בקנה אחד עם הסיסמא היפה, בלי משוא פנים, היות ומספר התמונות הסותיות הערר המתפרסמות בעולם הזה עולה על אלה שהוא מצא אותן ביריעות רמת-גן. כתב-עת אחד איננו וכא היות אוביטיבי כלפי כתב עת שני, הן בחלק מאותם נושאים המעניינים את שניהם, זאב אלתנה.

עורך ידיעות רמת-גן, רמת-גן

מאחר והעולם הזה אינו מתקיים על מסיחה של אורחי רמת-גן, הוא רואה את עצמו אוביטיבי לגמרי לבקר כל חומר המתפרסם בבטאונים עריוניים או ממשלתיים, שמשלם המיסים מקיים אותם.

מספר 1103, שנה 22
במלאת 19.11.1958
המחיר 550 פרוטה

שבוע נערך בחיפה כהן מביש, שיעור לא היה דוגמתו בישראל. הוא היה סמל להתפתחות חדשה בחיים הלאומיים.

אל בית-המשפט בחיפה הובא אהרון כהן, חבר משק שער-העמקים. באותו רגע עדיין לא הוגש נגדו שום כתב-אישום. כל הי האשמות נגדו היו בגדר ידיעות שסיגנו לעתונות, לרדיו או לפגישות ציבוריות. בתאם לחוק ולנוהג ההגון של חברה דמוקרטית, כל אדם הוא בחזקת חף מפשע — עד שהורשע בדין כחוק.

אהרון כהן לא היה נאשם רגיל. מאחוריו היו שנים ארוכות של פעילות ציבורית, שכללה הישגים בעלי חשיבות לאומית בלתי-מערערת, ביחוד בשטח רכישת חלקים של התנועה הלאומית הערבית להבנת הי רעיון הלאומי העברי.

כהן הובא במכונית לדלת האחורית של בית-המשפט, לשם הארכת מעצרו בחשד ריגול. בקשה זו נדחתה על-ידי השופט. שיחזרו אותו בערבות — דבר בלתי-רגיל בהחלט לגבי נאשמים בריגול, שנתקבל בציבור כביטוי להערכת השופט את העניין כולו בשלב זה. שיחזרו של כהן היתה בפלה כבודה למאשימו.

בגמר הדיון לא הוצא כהן מן הבנין בדרך שהכנס אליו. מלחי, שוטרים ואנשי ש.ב., שהיו צריכים לשמור עליו עד לסידור הערבות למחרת היום, הוציאוהו משום-מה דחקה בשער הראשי. המכונית שעמדה קרוב לכן מאחורי הבנין, הובאה במיוחד אל הרחוב שמול הדלת הקדמית.

היא לא היתה שם לכדה. משעות הבוקר

בשיא המהומה: בעוד עשרות הנאשמים שורקים וקוראים „בוז!“ נפרדת רבקה כהן מבעלה, אהרון כהן, המובל במכונית הזרה למעצר, עד סידור הערבות

בשבוע של הסתה ובזיון בית-המשפט, שאל הציבור הישראלי: האם פרשת כהן היא

פרשת דרייפוס?

שם נתעוררו מן הרגע הראשון חששות כי ההאשמה באה מטעמים פוליטיים ורעיוניים. הדמיון היה בולט מאד. כי במשך השבוע גיהלו מאשימו של כהן מערכה ציבורית, שדמתה יותר למסע פוליטי מאשר לתכונה משפטית. נתעורר הרושם הברור כי לא הרשעתו של אהרון כהן בבית-המשפט היא העיקר, אלא הפיכתו אובייקט של בוז ושנאה בקרב ההמונים הרחבים, וביחוד בקרב אספוסף שאיגו מתעניין בפרטי הפרשה ואיגו מסוגל להגיע לכלל דעה עצמאית, אלא המשוללה על-ידי כמה סיסמות מצלצלות כמו „בסתון המדינה“, „ריגול“ ו„בוגד“, מלים הלקוחות מרומנים בלשיים ונאומי-הסתה פרימיטיביים. אחרי שבוע ימים של הסתה כללית נגד מפ"ם (העולם הזה 1102) נקט מאיר יערי, מנהיג מפלגה זו, בשיטת-הגנה. הוא ניסה להפריך את ההאשמות, ניסה להכניס את פרשת כהן לפרספקטיבה הגיונית. אי-אפשר היה להאשים אותו בהפרזה. להיפך, רבים סברו כי יערי נקט בקו זהיר מדי ומתון מדי, הקפיד בבחירת כלי-שקו הרבה יותר מאויביו.

מרגל שניהל יומן מפורט

למחרת יום הופעת דבריו של יערי בשלושה עתונות — הארץ, ידיעות אחרונות ומעריב — נקט הממונה על שרותי הבסתחון בשיטה חסרת-תקדים בעולם. פקיד-ציבור זה, שתפקידו הרשמי הוא להגן על בטחון המדינה ולהביא עבריינים לדין, קרא אליו את ברוך בר, חבר מערכת הארץ, ומסר לו את פרטי העדויות שהוא מתכוון להביא לבית-המשפט להרשעתו של כהן. היה זה רק בזיון חמור ביותר של בית-המשפט, גם לא רק מעילה בתפקיד ציבורי

המוקדמות שקד מישהו להפיץ בחיפה כי אהרון כהן יובא לבית-המשפט. כמה עשרות אנשים, שלא נראו כעורבים-ושבים רגילים, התאספו במקום וחיכו שעות ארוכות בסבלנות, כאילו היו ניצבים מקבלי-משכורת בהצגה מבוימת יפה.

כאשר הביאו מלוויי של כהן את הנאשם ברוב טובם ישר אל המקום שם חיכה לו קהל מורד זה, נערכה הפגנה ספונטאנית. שריקות חדות פילחו את האוויר, קריאות „בוז!“ הוטחו בפני הנאשם. המלחים מנעו פגיעות גופניות ממש על-ידי החשת כהן למכונית והעברתו מן המקום.

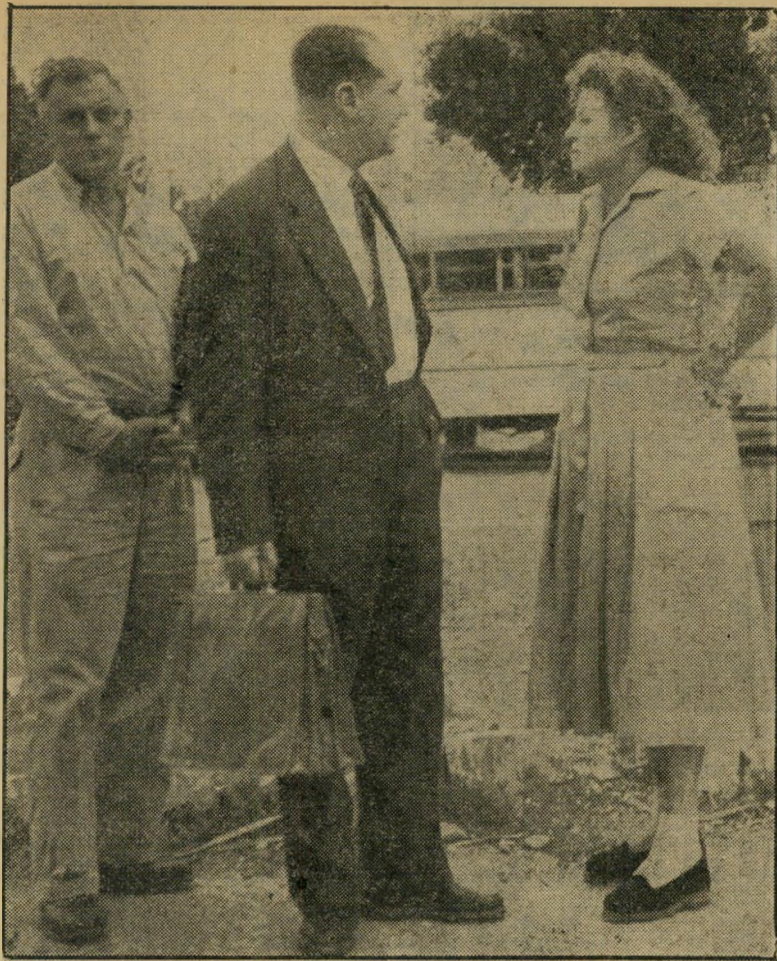
לא חשוב אם הצגה זו בויימה על-ידי מוסד אלמוני, או אם באמת היתה זאת הפגנה ספונטאנית. אם כך ואם כך, היא מהדהדה מיפנה בחיים הפנימיים של המדינה. היא מסמלת שיא של מסע-הסתה מכווער, מתוכנן ומתואם, שנועד לקבור אדם עוד לפני שהובא לדין. קבורה זו לא נועדה רק לאהרון כהן עצמו. היא נועדה לרעיון שכהן מייצג אותה, לתפיסה מדינית הקשורה בשמו, למפלגה שהוא נמנה על חבריה החשובים.

מאז פרשת רצח הים ארלוזורוב, אין תקדים למסע כזה בארץ. אין לו גם תקדימים רבים בחברות דמוקרטיות אחרות. הוא מוכיח רק פרשת אחת, החרותה על לוח לבו של הציבור היהודי בעולם: פרשת דרייפוס.

גם בפרשתו של אלפרד דרייפוס, סרן במשרד-הבסתחון הצרפתי, הואשם הקרבן בריגול לטובת מדינה עוינת. גם שם הוזנה מן הרגע הראשון הצד המשפטי הטהור. ראשי מערכת הבסתחון הפעילו לחץ בלתי-רגיל על השופטים, דאגו להרשעת הנאשם בדעת-הקהל על-ידי מסע מאורגן ושיטתי של השמצות ושמעות. גם שם נערכו הפגנות-רחוב נגד האיש. וגם

קהל מוסת מחכה ליד מכונית לבואו של כהן, לפני צאתו מבית-המשפט

האשה רבקה כהן, אשת הנאשם ואדומת שער כמוהו, משוחחת עם פרקליטו של בעלה, שלמה זקהם. משמאל: מזכיר משק שער העמקים, בו מכהנת רבקה כהן כמחנכת. מזכיר המשק אישר השבוע כי רבים מבני המשק דאו את האיש שביקר כמה פעמים בשעות הערב אצל כהן, ואשר הממונה על שרותי הבסטחון הגדירו כמרגל זר.

תעמולתיות מובהקות, שכל אחת מהן נראית כדוגמה לביוון בית המשפט. טענות אלה: ● "לנו ברור, כי בוצע כאן מעשה ריגול, שהתחיל זמן רב לפני שגילינו דבר קיום הפגשות הקונספירטיביות בין כהן ובין שליח הריגול" (מעריב, יום א'). ● "טרם קרה שאדם, שהועמד לדין באשמת ריגול על-פי חומר שנאסף על-ידי הש.ב., זוכה על-ידי בית המשפט" (הממונה, לכתב הארץ, יום א'). טענת הממונה כי כהן לא רצה להסביר לו את רקע פגישותיו, אינה נראית יוצאת-דופן. כהן אינו האדם היחיד בארץ שאינו מאמין לממונה על שרותי הבסטחון.

ניצנים של מלחמת אחים

שבוע היה נראה כי פרשת כהן עשויה להידמות לפרשת דרייפוס לא רק מבחינת הנתונים האובייקטיביים, אלא גם מבחינת ההשפעה על המוראל הלאומי. אי אפשר להעריך גם כיום מה עוצמה הייתה השפעת משפט הריגול הצרפתי הזה, בגילגוליו השונים, על ההיסטוריה הצרפתית. במשך דור שלם חילק את האומה לשני מחנות יריבים, ששנאו זה את זה יותר מכפי שנאו את האויב הזר. אנשי הבסטחון הצרפתיים הרחיקו לכת במלחמתם נגד דרייפוס עד שחיפו בהכרה מלאה על מרגלים אמיתיים, והפכו בעל-כורחם למשרתיים של אויבי צרפת. ואילו חסידי דרייפוס, שנרדפו תחילה על צארה, והשבו על ססליה-נאשמים והושלכו לכלא, חוללו לבסוף מהפכה פוליטית ששינתה לחלוטין את פניה של הרפובליקה השלישית. השבוע כבר ניכרו הסימנים הראשונים של מלחמת-אחים כזאת במדינה. אחרי שניסתה תחילה להימנע ממאבק, והצטיינה בהסנות מסוכנת, התעוררה מפ"ם לעמדה תקיפה יותר. דובריה החלו רומזים כמעט בגלוי כי ההאשמה נגד כהן מבווימת בודון, לצרכים פוליטיים. פה ושם הסתמנו הסימנים הראשונים של לידת תנועה ציבורית אמיתית למען כהן, שהתאחדה מסביב לתביעה הנמרצת לעריכת משפט מזורז, מהיר ופומבי. מארטיין בובר הזקן (81), שהפך החודש פרופסור של סורבון הפאריסאי הנוערץ, מירר בבכי כששמע על הפרשה. הוא לא היה היחיד שהיה משוכנע בצידוקו של כהן. מן הצד השני התגבשה חזית ציבורית נגדית. כתב היומון המפא"י ג'רוסלם 1908, במאמר ראשי: "יש לחכות ולראות (אם כהן הוא מרגל), (אולם) תהיה התשובה כאשר תהיה, המדינה והבסטחון הלאומי יסבלו, עד אשר יבינו כל האזרחים כי יש לשים גבול ברור בין ביקורת מדינית פנימית ובין יוזמה מדינית בחוץ".

היתה זאת כמעט הכרות-המטרות של החזית האנטי-כהנית. השופר הממשלתי קבע למעשה כי המטרה של מאשימי כהן היא לשים קץ לכל נסיון של גוף ישראלי להפיץ את דעותיו מעבר לגבולות הארץ, ולפעול למען הבנתם בארצות אחרות, בעולם היהודי והלא-יהודי. אם כן, מהחה פרשת כהן המשך ישיר לפרשת ועדת-פלורונג, למדינות ראובן שילוח ולשיאפה להטביע על המדינה קו מונולטי טוטאליטארי בנוסח הסובייטי. וזהי חרב רבי-צדית, העשויה לפגוע, בשיטות דומות, במחנות רבים: אנשי תנועת-החרות הפועלים כלפי צרפת, בדוגלי הרעיון השמי הפועלים כלפי העולם הערבי, ובאנשי השמאל הפועלים כלפי המחנה הקומוניסטי. אם תחריף פרשת-כהן במרוצת השבועות והחודשים, היא עשויה להשכיח כל בעיה לאומית אחרת. כבר השבוע הסיחה את דעת המדינה קן התמורות המהפכניות המתחוללות סביבה — ההפיכה הרת-החשיבות בסודאן, העניגים המתקבצים בשמי ירדן והתלקחות החדשה של בעיית הפליטים הערביים — שלוש בעיות החשובות לאין שעור יותר מכל אשר עלול היה להתרחש בין המוסד החינוכי והשער הראשי של משק שער העמקים.

דרייפוס: דוגמה ואזהרה

הצינות המדינית נולדה על רקע פרשת דרייפוס. למראה ההשתוללות המבחינה של האספסוף המוסת ברחובות פאריס, שבתע ממת לדרייפוס ולכל היהודים, עלה בלבו של העתונאי האוסטרי תיאודור הרצל הרעיון כי ליהודים שוב אין מקום ביבשת בה יכולה לקרות פרשה כזאת. אם תזכה ישראל לפרשת-דרייפוס משלה, תהיה זאת אירוניה של ההיסטוריה.

אדריסמכויות, המחייב את בעליו (האלמוני) לניטראליות קיצונית. היה זה, קודם כל, גילוי מובהק של אופי המערכה המתנהלת מסביב לאהרון כהן. כי כאשר ממונה על שרותי-בסטחון נוקט בקו קיצוני זה של נסיון להשפיע על דעת הקהל לשם הרשעת נאשם עוד לפני הבאתו לדין, ומבלי שתהיה לו כל אפשרות להגן על עצמו — הרי מתעורר ממילא החשד כי כאן מתנהלת מערכה פוליטית מובהקת, באמצעים פוליטיים, ולמען מטרת פוליטית.

סיפורו של הממונה האלמוני היה מלודרמטי ביותר, נראה כלקות מספר-מיטורין מרתק. לפי סיפור זה, מתרכז למעשה אישורו של אהרון כהן בנקודה אחת: כי קיים מגע רצוף עם אדם זר, בדיוק אחת לחודש, במעטה של סודיות.

לדברי הממונה, נתעורר החשד כאשר ראה שוטר-תנועה, בליל 15 באפריל, מכונית בעלת סימון דיפלומטי עומדת ריקה על הכביש ליד שער-העמקים, חודש אחרי שהבחין באותה מכונית באותן נסיבות. כאשר הגיש דו"ח על כך, נכנס שרותי-הבסטחון לפעולה. שם מארב, כעבור חודש בדיוק, ב-15 במאי, עשר דקות אחרי השעה תשע בערב, הופיעה המכונית שוב ליד השער הצדדי של שער-העמקים. נוסע אחד ירד ונפגש עם איש שחיקה לו. המכונית המשיכה לנסוע, חזרה כעבור שעה וחצי ולקחה את הנוסע המסתורי. כל עוד היתה ליד שער-העמקים, לא הודלקו פנסיה ולא הואר לוח-המספרים שלה.

אותו מראה חזר ב-15 ביוני וב-15 ביולי, אנשי הש.ב. הבחינו כי האיש המזומן והאורח דיברו שפה זרה, שעה שטיילו "במקום נידח" במשק, בקירבת המוסד החינוכי. חקירה גילתה ללא קושי כי האיש המקומי הוא אהרון כהן, וכי האורח הוא אדם זר מסויים. פגישת נוספת מאותו סוג נתקיימה בסוף חודש אוגוסט — ומאז לא נתגלה שום עובדה חדשה, בתקופה של קרוב לחודשיים שקדמו להזמנת כהן למשרד ראש-הממשלה ומאסרו שם.

בחיפוש שנוערך בביתו של כהן, נתגלה כי כהן ניהל יומנים מפורטים על כל פגישותיו, כולל פגישותיו עם האדם הזר. מדברי הממונה מסתבר כי ביומנים אלה לא נמצא כי כהן מסר לאדם הזר חומר בטחוני סודי — ואכן, בכל דברי הממונה אין שום רמז כי אמנם יש הוכחה כי כהן מסר חומר סודי מסויים כלשהו לאדם הזר.

כראיה נוספת לבנין טענותיו, סיפר הממונה כי כהן השתמש בצופן, שפוענח על-ידי אנשי הש.ב. הממונה לא טען כי המיטמטים שהיו כתובים ב"צופן" זה היו סודיים, או שהכילו חומר בטחוני סודי. נראה כי למעשה הטענה היחידה נגד כהן היא שפגש את האדם הזר בצורה שפגש.

שרשרת של עובדות מגוזזכות

אין צורך להיות חוקר מנוסה כדי להבין כי בניין-ההוכחות זה לקוי בחסר. אם הכחנה להוכיח כי כהן הוא מרגל, שמסר סודות בטחוניים למעצמה זרה כדי להזיק לבסטחון המדינה, בנין זה קלוש ביותר.

גם אם ההגנה תקבל את המימצאים העובדתיים של הש.ב. ולא תטען כי הם מבוססים על עדויות-שקר (כפי שקרה במשפטי רצח קסטנר) הרי העובדה הברורה היחידה תהיה שכהן נפגש עם אותו אדם זר, בניגוד לרצון מפלגתו ומשקו.

מפ"ם העבירה צנזורה על ספרו האחרון של כהן, ומחקה ממנו קטעים שלא תאמו את קו המפלגה. לאחר מכן ביקש כהן מעיקוב חזון רשות להראות לאותו נציג זר מסויים את כתב-היד של ספרו החדש, לשם התייעצות מדעית. חזון סירב לתת רשות זו, מתוך דעה שהמפלגה תמחק גם מספרו החדש של כהן קטעים שאינם תואמים את הקו שלה. חזון לא רצה כי הנציג הזר יראה את הספר לפני מחיקת אלה, וכי יוכל בצורה זו לעמוד אחריכך על המחיקות.

(נקודות המחלוקת בין כהן וצמרת מפ"ם: דעתו של כהן כי על רקע המציאות הערבית, גמאל עבד אל-נאצר, המהפכנים העיראקים והסודיים — הם כוחות מתקדמים, שיש להתחשב אליהם בחיוב. צמרת מפ"ם נאלצת לשלול הנחה זו, הסותרת בצורה קיצונית את השלמת מפ"ם עם מיבצע-סיני ותמיכתה הפאסיבית בקו הממשלה הנוכחית, המכתן כולו נגד המהפכה המצרית, העיראקית והאלג'ירית).

אם נפגש כהן עם האדם הזר למרות האיסור המפלגתי המפורש, הרי כל סיפורו של הממונה על הפגישות סביר למדי. טבעי כי כהן יבקש את האיש הזר להשאיר את מכוניתו הדיפלומטית מחוץ למשק, יקבל את פניו ליד שער צדדי (שהוא, אגב, הקרוב ביותר לחדרו של כהן, הסמוך למוסד החינוכי של שער-העמקים), וכי הזר יבוא בתשע בערב, כאשר אי-אפשר להכיר אדם בבירור בשבילי המשק הבלתי-מוארים.

במקרה זה, סביר גם כי כהן ישתמש בצופן פשוט (ופרימיטיבי עד כדי גיחוך) כדי לרשום פרטים שלא רצה כי יודעו לכל חברי המשק הנכנסים ויוצאים לחדרו.

אולם אם לראות את העובדות האלה על רקע של פרשת ריגול אמיתית, הרי זוהי שר-שרת פוטטית של פרטים מגוהכים. מסתבר כי:

- האדם הזר, שיש להניח במקרה זה שהוא מרגל בינלאומי, בא למקום המיפגש במכונית בעלת סימון דיפלומטי, והשאיר אותה כמה פעמים ליד מקום הפגישה, על הכביש הראשי.
- כהן, מרגל מסוכן, הביא את האיש הזר לביתו, תחת להיפגש עמו במקום נידח, וזה בשעה שעדיין רוב חברי המשק ערים, והיה סיכוי רב שיבחינו בפגישות (טען השבוע מזכיר שער-העמקים: במשק ידעו על פגישות אלה).
- המרגל המסוכן כהן ניהל רישום מדוייק של כל פגישותיו עם הרבי-מרגל.
- מעולם לא הוזכר כהן (או מישהו במפ"ם) כי האדם הזר חשוד כמרגל, והממונה אף אינו אומר שיש הוכחה לכך.

יתכן כי הממונה עצמו הבחין עד כמה קלושות טענות אלה. לכן הוסיף כמה הכרות

הנאשם בא אהרון כהן (במכנסו האקזי) יוצא מן המכונית שהביאה אותו לשער האחורי של בית-המשפט החיפאי. מנגנון-החושך דאג להזמין מראש מסריטי-יומון להנחת הממנד והקהל שוארגן במקום. יוסף זה הוצג כבר למחרת היום בבתי-הקולנוע ברחבי המדינה — שיא חדש בעולם הקולנוע הישראלי.

העם

ענין שבלב

ישראל עניה בניגורים אמיתיים, פרט לגבורה הגופנית בשורות הצבא הלוחם. על הבמה הציבורית מסתובבים למכביר גיבורים סינטיטיים, שגודלו בחממה המפלגתית וטופחו בתעמולה מאורגנת. אולם נדיר אומץ-הלב האזרחי של אדם, המוכן לעמוד נגד סערה של דעת-קהל משולהבת. השבוע נמצא אדם כזה בין שופטי ישראל.

פחתה-האיכרים מוכרוץ-יעקוב, סנסציה נור-ספת. הנשיא התורן של בית-המשפט המחוזי בחיפה, ששינה בינתיים את שמו לבנימין זוהר, נתבקש על-ידי פרקליטות המדינה להאריך את מעצרו של אהרון כהן, הנא-שם בריגול. כשנשאל נציג המדינה מדוע דרוש להחזיק את כהן במעצר, לא היתה בפיו תשובה ברורה. לעומת זאת היה ברור כי כהן לא יברח מן הארץ, וכי החקירה נגדו נסתיימה. הוכחה לכך: אנשי השב. עצמם הפיצו את כל פרטיה ברמקוליהם. "גמרתי את חשבונני..." אולם הנימוק העיקרי לשיחרור הגבר הגינני תכולה-העיניים היה אישי יותר. כהן חולה במחלת-לב קשה, שהחמירה בצורה מדאגה בתקופת המאסר. היה זה נימוק אשר בנימין זוהר ידע להבינו מאין כמיהה, כי גם הוא לקה במחלת-לב. הוא פקד לשחרר את כהן בערכות.

היה משהו סמלי בגישה אנושית זו של השופט סוף-השיער. כי בפרשת אהרון כהן כמעט וגשכה, מן הרגע הראשון, האדם העני-מד במרכזה. מאשימים ומגנים, משמצים ותועמלנים, פעלו בהתאם לאינטרסים פוליטיים גסים. הנחו אותם חשבונות-בחירות, מספרי-תפוצה, מאזני-מפלגות. יתכן כי היה דרוש אדם חולה-לב כדי להזכיר למדינה כי לבו של אדם אחד חשוב עדין ערוך יותר מכל הסיסמות המצלי-צלות והדוקטרינות המופשטות.

מפלגות

דם אדום ושהור

שתי המתעות ציינו את כנס צירי ועידת הסתדרות הציונים הכלליים, שנערכה השבוע בתל-אביב. האחת הייתה הופעת ההמונים, שניסו להתפרץ להיכל התרבות, שהיה מלא וגדוש. ההפתעה השניה הייתה הופעת רעי-יון חדש בשימון הרעיוני של המפלגה, שניסה אף הוא להתפרץ להיכל מקודש של דעות קדומות. היתה זו הופעתה של חזית הצעירים והפעילים, אשר ניסתה ל-שכנע את צירי הרעיונה לקבל רעיונות של השתלבות במרחב, ביטול הממשל הצבאי וחיסול הסתדרות הציונית, כמעט למדינה ית-חזק של המפלגה (העולם הזה 1102). למרות שרק שניים מאנשי החזית, אברהם כץ ובצלאל ויינשל, נאמו בפני הכנס, הם גנבו את ההצגה כולה. עשרות הצעירים ש-השתתפו בוויכוח, כמעט ולא דיברו על נאומי הפרוגרמטי של יושב-ראש המפלגה, הר"ר פרץ ברנשטיין. כולם עסקו רק ב-פצצה שהטילו אנשי חזית הצעירים.

אנשי המפלגה השמרנית לא התלהבו מן הרעיון החדש. קול הדעה הקדומה דיבר מגרונות המסתערים על חזית הצעירים. "אתם עושים שירות של דב למדינה ול-מפלגה כולה," התרחה מרדכי אלון, יושב-ראש מועצת בנימינה, ואחיו של האלוף יגאל אלון, "ידידות אין כופים. הערבים יעריכונו כשארגונו יותך עליהם!"

"עם מי נשתלב? עם החורגים במצרים?" החזיק אחריו ציר בשם בארי.

"כלידי הארץ אני אומר: לא יתערב לעו-לם דם יהודי עם דם ערבי, דם שחור עם דם אדום! זה כאלו שבצע שחור יתערב עם צבע אדום!" נימק יוסף פרייס התנגדותו. דבריו עוררו סערה. אולם יוסף ספיר, שישב בראש הישיבה, סירב לדרוש ממנו

• התודה השבוע כהן באזני אחד מ-ידידיו: "היו לי ימים במאסר כשהרגשתי אשה חסוף. גמרתי את חשבונני עם העולם. אמרתי לעצמי: אתה טיימת, עכשיו יצטרכו אחרים להמשיך."

שיחזור בו מדבריו. למזלו, לא הוזמנו לאותה ישיבה הנכבדים הערביים, שפיארו את טקס הפתיחה.

צעירים, אפילו הושבים. גם אחרי שרבים מהצירים הביעו את הסתייגותם מ-דבריו של פרייס, לא שקטה הסערה: "איך הגיע לוועידה ציונית כללית מצע של העולם הזה?" תמה עורך-הדין שמואל קינג. הסערה גברה. "תלכו למפ"ם!" צעקו לצעירים.

אנשי חזית הצעירים עצמם לא הופתעו מההתקפה. להם היה ברור מראש באיזה יחס יתקלו, אולם הם ראו צורך חיוני ב-הבאת דבריהם בפני הכנס. הסביר בצלאל ("בוצי") ויינשל, בנו של הרוטא-הסופר, בנאומו בפני הכנס: "באסיפת עם של מפ"ם! לפני חודש חילק ח"כ ברוך אזניה מחמאות לגישתה של מפלגתנו למדיניות החוץ. היה זה תשלום הוגן עבור לויאל-יות שהראתה המפלגה במשך הזמן האחרון.

יתכן מאוד כי כוח החירום הבינלאומי יוצא מרצועת עזה ומחצי האי סיני בעתיד הלא-רחוק. החלטה בכיוון זה עלולה להתקבל אחרי ביקורו הקרוב של מזכיר האו"ם דאג האמרשילד במרחב, בעוד כששה שבועות.

שרת החוץ גולדה מאיר תמשיך במסעותיה. היא תבקר בקרוב באיטליה, שם תיפגש עם ראש הממשלה אמינוורה פנפני, ויתכן כי מרומא תמשיך לונדון, לפגישה עם ראש ממשלת בריטניה. כפי הנראה, תפסח שרת החוץ על פאריס. אחת הסיבות: הקרירות הקיימת על רקע סחרי החוץ בין ישראל וצרפת, עקב הקמת השוק האירופי המשותף העשוי לדחוק את רגלי הייצוא הישראלי.

חבר ממשלת קנדה יגיע לישראל לביקור רשמי, במסגרת הידוק היחסים בין שתי הארצות. יוזמו כנראה גם כמה מפקדיו הגבוהים של משרד הבטחון הקנדי.

הרתיים ירחיבו את משבר היחסים בינם לבין מפא"י, גם אל תחום הנהלת הסוכנות היהודית. שלמה זלמן שרגא, נציג הפועל המרכזי בהנהלת הסוכנות, יאיים להתפטר מתפקידו, בגלל התערבות חברי הנהלה המפא"יים בענייני מח-לקת העליה, שהוא עומד בראשה. שרגא יתלונן על כך, שפקידים חברי מפא"י במנגנון העליה מקבלים הוראות מ-

מפלגתם, מעל לראשו, ולעתים בניגוד לדעתו.

עניין גיוס בחורי הישר בות יוכנס למקרה. דויד בן-גוריון החליט, על דעת יועציו, כי כל עוד נמצאים הדתיים באופוזיציה, לא ינקוט שום צעד העלול ללכד נגדו את הציבור הדתי ולזכות בכך את המפלגות הדתיות ביתרון במערכת הבחירות.

יעקב הרצוג יתפוס את מקומו של אבא אבן כשגריר בווישניטון. כנציג ישראל כי או"ם יתמנה, כנראה, מנחל משרד החוץ וולטר איתן.

בין המועמדים למשרת שגריר ישראל במוסקבה: ראש טולל בונה המפורסר הלל דן. ראש ה-ממשלה, המבקש להרגיע את קבוצת המנהלים אשר סולקו על-ידי פנחס לבון, עשוי להציע את המשרה לדן, מתוך שיקול כי המינוי יביא עמו פרסטיגיה מחודשת.

צפויים חיכוכים בתוך ה-מפלגה הפרוגרסיבית. החוג ה-מתקדם יותר שבין חברי המפלגה, ה-סוען כי המפלגה משועבדת מדי ל-מפא"י בעניינים כמו מדיניות החוץ ו-יחס למיעוט הערבי, ידרוש שינוי בקו המפלגה. חבריו מאיימים לנקוט צעדים עצמאיים, כגון פירסום גילויי-דעת ב-ציבור.

יש להניח כי ישראל רי-קה יעמוד בראש רשימת ה-ציונים הכלליים לבחירות ל-עיריית תל-אביב. חוגים המקורבים לרוקח מוסריס, כי מופעל עליו לחץ חזק ביותר מצד חוגים שונים שיחזרו לראשות העיריה, אשר הכלליים חו-ששים שהיא עלולה להשטם מהם ב-שם חירות הקרובות, אם לא יחזור רוקח. נוכח אפשרות זאת, קרוב לוודאי שם יריביו של רוקח, יוסף ספיר ויוסף סרליג, יעדיפו שרוקח יעמוד בראש הרשימה לעיריה מאשר להפסיד אותה לגמרי. במקרה כזה, יוותר רוקח על מקומו ברשימה לכנסת, לסובת ראש העיר הנוכחי חיים לבנון.

סכסוך רעשני בתוך הסתדרות העובדים עלול לפרוץ בקרוב, בין ח"כ יוסף אלמוגי לבין מנהל תנובה נחום ורי-לינסקי. הסכסוך פרוץ על רקע של מוצר ארזיה תעשייתי חדש, העשוי לגרום מהפכה במטק הישראלי. המוצר, פירמידות של נייר מצופה בפלסטיק, בו משוקקים כבר כיום מיץ תפוזים, יכנס בקרוב לכל שטחי המשק הישראלי. תנובה אף דנה בביטול חלוקת בקבוקי חלב, וחלוקתו בפירמידות פלסטיק כפי שנהוג בארצות-הברית, דבר שיחסוך את הצורך באיסוף בקבוקים וניקויים, ויזיל את מחיר החלב. אלמוגי מייצג בסכסוך זה את האינטרסים של בית-החרושת לזכוכית פיניציה, אשר אם יתקבל מוצר הארזיה החדש, עלול להפגע.

משבר מקומי נוסף צפוי למפא"י. אחרי שכמה מטנפי המפלגה נתפגלו בשנים האחרונות בגלל התנגשויות אישיות, יגיע עתה תורו של סניף רמת-גן. הצדדים הלוחמים: סיעה אחת המרוכזת מסביב לאוריאל אברמוביץ, סיעה שניה מסביב לאריה נשר.

למרות פרשת כהן, תמשיך מפ"ם במלחמתה המקצועית, אותה חיכנה לפני כך, בממנה להפוך את בעית השכר למרכז מלחמת-הבחירות של המפלגה. אחרי הצלחת כינוס פועלי תבניג, תנסה עתה ספ"ם לערוך כינוס כללי של פועלי החרושת, בטיסמה של העלאת השכר לכל הפועלים. הדבר יגרום להתנגשות חריפה נוספת בינה לבין מפא"י, המתנגדת בתוקף להעלאה.

ההצה מתחדשת

לויאליות זו אין הצבור, וביתוד הנוער, מסוגל להבין. גם לאחר הויכוח היום, מה-מאתו של ברוך אזניה בעינה עומדת. היא לא תעמוד אם תקבל המפלגה את הצעתנו, המשיך בוצי לפרט את תכנית הצעירים, בהסבירו את ההצעה לקמת פדרציה עם המדינה הפלסטינית שתקום במקום ממלכת ירדן: "כשאנו אומרים השתלבות במרחב, אין אנו משתמשים בו כמושג שבאופנה. לדעתנו, חיוני הדבר לנו ולשכנינו כאחד." למרות התנגדות הכללית, הצליחה הצעת הצעירים לעורר התענינות שלא היתה כמותה בועידות קודמות של הציונים הכלליים. במשך שעות ישבו מאות צירים, האזינו בדריכות לויכוח, והסכימו כולם כי למרות התנגדותם לרעיונות שהובעו, יש ברכה במחשבה עצמאית של החברים. "תמיד חשבנו נו שהמפלגה היא בלי צעירים," הביעה עסקנית צ"כית את דעתה, "עכשיו ראינו שיש לנו צעירים, ושהם אפילו חושבים." "מסתבר כי רעיון השתלבות באמת כובש את הנוער," תמה עסקן קשיש.

• אותה הצעה כלולה במגשר העברי, מצעה העקרוני של הפעולה השמית שהופיע לפני חודשיים.

מפלגות

לא לכבוש

הבדיחה המפורסמת והנדושה מספרת על אותו יהודי, שחזר ארצה והצהיר במכס כי הביא עמו שק של מזון לציפורים. כאשר נפתח השק על-ידי אנשי המכס והם אמרו לו: "הרי זה קפה, ממתי ציפורים אוכלות קפה?" השיב האי: "ירצו — יאכלו; לא ירצו — לא יאכלו."

השבוע, כשיצא עסקן מפא"י משה דיין לסיבוב השני של הופעותיו הפומביות, דמה לאותו יהודי שניסה להבריח קפה במכס. כי מה שניסה דיין להבריח לדעת הקהל, היתה דעתו על מצב היחסים בין ישראל לארצות-ערב בעשר השנים האחרונות. מצב זה, לדעת דיין, כפי שהוא כיום וכפי שהיה

אישימפא"י דיין
"לא ירצו — לא יאכלו"

בעבר, הוא מצב של גורמליזציה, מזון ציי פורים משוכח. הסביר דיין מדוע הוא רואה זאת כך: "יחסיו עם הערבים הם רומן ב" שני חלקים: מלחמה ושלום. הגענו למצב של גורמליזציה ביחסיו עם. כשהם נוק" טים פעולות איבה, אנו נוקטים פעולות תג" מול. כשהם נמנעים מפעולות איבה, גם אנחנו נמנעים. זהו מצב של גורמליזציה." כאשר ניסו להעיר לדיין כי המזון לצי פורים, הנראה בעיניו נורמלי, אינו נורמלי והוא בעצם משהו אחר, השיב דיין בנוסח: זה המזון, הערבים ירצו — יאכלו, לא ירצו — לא יאכלו. אמר הוא: "ידנו פשוטה כבר עשר שנים לשלום, וכולם יודעים זאת. אנח" נו איננו הכתובת לשלום וגם לא ליישוב פליטים. הינו משהלום יותר משאנחנו כהנה הערבים יהנו משהלום יותר מפרס שאנחנו ממנו. אינני יודע על שום פרס שאנחנו יכולים לתת בעד השלום. לנאצר לא מגיע פרס בעד השלום, ואם מגיע, אין לנו. ה" ערבים יעשו שלום לא בגלל פרסים אלא משום שיחסי איבה לא ישתלמו להם." ב" קיצור: זהו מה שאנחנו מציעים לערבים, ירצו — יאכלו.

חיך נימוסי. לבוש בחולצת תכלת פתוחה, כשהוא מדבר בשטף במבטאו ה" צברי, הרצה הפעם דיין בבית סוקולוב ב" תל-אביב, בפני קהל שלומי הגמרי מזה ש" האזין לו בנאמיו הקודמים. היה זה קהל מבוגר, זעיר-בורגני. תגובתו היתה שונה גם מזו שהורגל לה דיין. הקהל לא התלהב, לא הביט בדין בהערצה, בעיניים נלהבות. היה זה כהל ששקל את דבריו של דיין לפי משקלם הם, ולא לפי משקל עבר האיש שאמר איתם.

ניתוחיו השטחיים של דיין בשטח הכלכלי לה, דעותיו השמרניות על מדיניות של כוח כלפי הערבים, לא היכו גלים בקרב מאזיניו. אלה רצו לשמוע ממנו דברים חד- שים, דעות נועזות, ניסו לגרותו כשאלוהו. "האם הוא סבור שהגיעה השעה לספח לישראל את ממלכת ירדן?" שאל אותו סו"

פר חרות עמנואל כ"ץ. "האם אינו רואה את צרת המדינה במבנה הנוכחי של המפלגות בישראל?" שאל מאזין אחר.

אלה שקיוו כי יש לדיין מה לחדש בשטח מדיניות החוץ או מדיניות הפנים, התאכזבו. "כביש ירדן לא יהיה פתרון כלשהו, וב" יחוד לא פתרון כלכלי. אינני רואה טעם בכיבוש ירדן, אפילו היו בה כל אוצרות קורת והפתרונות לכל בעיותינו," השיב הוא לשאלה הראשונה.

"הפתרון אינו בהקמת מפלגה חדשה, או שינוי שיטת המפלגות, אלא על שינוי ב" תוך מפלגתי, מפא"י," השיב על השאלה השניה. הקהל חיך, בנימוס.

דת

אשר בתוך הסערה

אחד הסיפורים המזועזעים ביותר שהתפרסמו בשבועות האחרונים בישראל, היה סיפור שזכה לתגובות חריפות בעתוני הש" מאל. הוא סיפר על זוג צעירים, באחד מ" ישובי העולים בפרודור ירושלים.

הוא: מדרך באותו ישוב בשם כהן. היא: נערה תימניה בת 18. יום אחד החליטו ה" שניים להתחתן, אולם כשהכל היה מוכן, והאורחים אף הוזמנו לחתונה, הושבתה ה" שמתה. התברר שאבי הכלה סיפר ברבנות, כי בהיות בתו בת שנתיים הוא השיאה לאיש, שכעבור שנה גירש אותה. מאחר וה" נערה היא גרושה לפי החוק, אין ביכולתה להינשא לכהן. זוג הנאהבים הירפד, לפי החלטת הרב הראשי יצחק רחמים ניסים עצמו.

הסיפור המזועזע עורר סערה. התרעם ל" מרחב: "מעשה נבלה זה מוצא לו מיד סי" מוכין להתחתן, אולם כשהכל היה מוכן, והאורחים אף הוזמנו לחתונה, הושבתה ה" שמתה. התברר שאבי הכלה סיפר ברבנות, כי בהיות בתו בת שנתיים הוא השיאה לאיש, שכעבור שנה גירש אותה. מאחר וה" נערה היא גרושה לפי החוק, אין ביכולתה להינשא לכהן. זוג הנאהבים הירפד, לפי החלטת הרב הראשי יצחק רחמים ניסים עצמו.

הסיפור היה באמת מזועזע ומסעיר — לו היה כפי שנכתב. אלא שהוא היה שונה במקצת.

ברית ישיכורים. יהודית טולקיה עבד (18) החליטה להינשא למדרך משה כהן (20), זמן קצר לפני שיהיה צריכה לצאת לשירות צבאי. כאשר נרשמה לנישואין, הת" נגד אמנם אביה, תושב שכונת התקווה ב" תל-אביב, לנישואין. הוא גילה אז לרבנים, כי בהיות יהודית בת שנתיים, הוא ביקר במסיבה חגיגית בבית ידידו, ואז, כטוב ליבם ביין, החליטו להשיא את בניהם. ה" חתן היה אז בן 12. כשהתכנסו השניים כעבור ימים מספר, ביטלו את ההסכם.

הרבנים, אליהם פנה הוגג בבקשת היתר נישואין, לא ידעו לפסוק בפרשה, החליטו להעבירה לבית-הדין הרבני המחוזי. עוד לפני שביית-הדין זה סיים את דיוניו, כבר עשתה פרשת איסור הנישואין כנפיים, הת" פרסמה בעתונים, הגיעה עד לכנסת. משם שלח ח"כ חרות יוסף מגוריכהן שאלתה בפרשה אל הרב הראשי.

אלא שבינתים הסתדר הכל על מקימו בשלום. כי בית-הדין הרבני, בפניו הובאה הסוגיה, פסק: מכיון שהאב היה שיכור בשעה שהשיא את בתו, ומכיון שהחתן היה אז בן 12 ולא עשה את אביו שליח, ומכ" חן שהנשואין התקיימו בפני שני אחים בל" בד, נעשה מעשה הקידושין בשיחה בלבד ואין לו ערך, ואין האב נאמן על ביתו.

הודיעו הרבנים לווג: הבת המבקשת היא בחוקת פנויה, ומותרת להינשא לכהן. וכך, בשעה שהעתונים רעשו, כבר היה הוגג ש" חולל את הסערה נשוי ומאושר.

האיש בעל שתי הנשים

איש אינו נמצא במצב ביש יותר מאשר גבר ישראלי הרוצה להתגרש מאשתו, כדי לשאת אשה אחרת. כי כאשר אשתו החרי קית אינה רוצה להתגרש, כרוך הדובר ב" התדיינות מסובכת בפני בית-הדין הרבני. עלולות לעבור שנים לפני שהגט זוכה לאישור — ובינתיים נשארת האהבה לאשה החדשה ללא סיפוק חוקי.

במצב עגום זה עמד לא מכבר לקותו של עורך-דין מסוים בתל-אביב. רחמיו של הפרקליט נכמרו עליו. הוא מצא תרופה יעילה למצב.

אבות ובנים. תרופה זו היתה קשירה באשיות המיוחדת עטורת-הזקן של הרב צבי פסח פראנק (90) בירושלים. כי פראנק (המשך בעמוד 8)

איש נפצע, חינוקות הושכבו על הרצפה, עת מלחמת אחים

כל פנים, כשבאו הקוצינים וטענו נגד הסוכנות מדוע הביאה אותם לארץ-ישראל, השיבו להם הפקידים: "אתם באתם ב" עצבכם. איש לא הביא אתכם." וכשבאחד הימים טענו פקדי הסוכנות: "הוצאנו על" כם המון כסף ואתם עוד צועקים חמס," השיבו להם הקוצינים: "לא הוצאתם עלינו אפילו פרוטה אחת. באנו בכוחות עצמנו." בין כך ובין כך הגיעו הקוצינים ליש" ראל והופנו לצינורות הקליטה הרגילים: המושבים.

עורים לירושלים

ברוך רגילה זו הגיעו עשר משפחות הקוצינים בהן מורבו אל המושב יובל שבגליל העליון, על גבול סוריה. שם, ב" מושב, קידמו את פניהם אחיהם בני קוציין; אך השמחה לא היתה שורה במעונותיהם של כל הקוצינים גם יחד.

שנים מתוך עשרות ילדי עוזבייובל, בני קוציין. רעבים ללחם, צמאים וחסרי-שינה מסתכלים ילדי עולי-קוציין באימה ופחד, תוך עינים חשדניות בכל זר הבא לבקדם. התמונה צולמה בעת הפגנת בני-קוציין בירושלים.

הנרדפים

שינה בציבור ישנים יוצאייובל, במועדון הפועל המזרחי של המושב תעוז, מתחת לקישוטי חג החנוכה של השנה שעברה. למען הסדר, פקד הוועד על הנשים לישון עם ילדיהן בצד אחד של המועדון, הגברים בצידו השני.

בתעוז

מדוע לא היתה השמחה שורה ביובל גם על כך קיימות שתי גירסות. עשר המשפחות טוענות: "רימו אותנו. המרדך היה נותן למשפחות האחרות עבודה ולנו לא כלום." בני המושב יובל, קוצ'ינים בני קוצ'ינים, והמדריך האשכנזי, היו טוענים: "אלה הם מקרים סוציאליים. הם שותים לשכרה, מכים ומתקוטטים. אי אפשר לסבול אותם."

בצר להם החלו הקוצ'ינים בני יובל, אלה שקפחו לדעתם, לפנות לעזרתו של שר הדואר. בצנורות הדואר הנע ממחלה אל ירושלים, שיגרו את מאות מכתביהם. הם קיבלו תשובות למאות. קשה היה להם לִּבְחֹן באיוו דרגה של טיפול נמצא עינכם. לבסוף כשל כוח הסבל. "החלטנו לנסוע לירושלים ולראות מה עשו למכתבים שלנו", הסבירו חברי המועד, כשהם עורכים התייעצות ארוכה בקוצ'ינית גרונית ומתנגלת. רענן וויץ, ראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית, החותם על מברקיו לִּמְחִישִׁים בשם הפרטי "רענן", לא התכוון לביקור יידיותי של עשר משפחות הקוֹצ'ינים, על טפן וזקניהן. "חזרו לכפר", ניסה לשכנע אותן, "חזרו ליובל ואנחנו כבר נדאג לכל."

לקוצ'ינים לא היתה כל סיבה טובה מדוע יחזרו ליובל. "לחם אין לנו שם, עבודה אין לנו שם, רק מכות ומכות ומִיִּרְבוֹת. מדוע נחזור? נשאר בירושלים."

לילה על המדרכה

ירושלים היה קר, בירושלים ירד גשם, בירושלים לא היה גג שאפשר יהיה לשכן מתחתיו את הקוצ'ינים. גם בִּיִּמְרֵי שרדו של רענן וויץ לא התנהלה העבודה בקצב מניח את הדעת. "לאן אשלח אתכם?" שאל האיש הגדול את שליחי הקוצ'ינים וִיִּתְלֵה את עיניו במקפת ההתיישבות העברית. לא חסרו מקומות להתיישבות על פני הארץ. אך שיקולים אחרים, גבוהים מבינתם של הקוצ'ינים, וגם של מרבית תושבי המִיִּנְה דנה האחרים, הודרכו את מחשבתו של וויץ הכלִיִּיל. במושב אחד חסרו אמנם 50 מתישבים, אך אלה צריכים היו להיות חברי מאָזִי; במושב שני חסרות 35 מִשְׁפּוֹת, אך חברי המושב תימנים הם בני תימנים. לכל מקום, בו ננצעה עינו של וויץ על פני המפה, אי אפשר היה לשלוח את בני קוצ'יץ, שמוצאם מהודו, עורם שחם — והם חברי הפועל המזרחי, רק שהם שבבואם למושב יובל, התברר להם שבני יובל הם חברי הפועל המזרחי.

את הלילה הראשון בילו בני קוצ'יץ מיובל על המדרכה הקרה שליד בנין הסוכנות בירושלים. התינוקות השתעלו, האמהות ניגו בו את חוטמן והאבות התהלכו מיואשים אנה ואנה. המשטרה היתה חסרת איונים. "אסור אותנו", ביקשו ההורים, שקיוו לתדר הם לילדיהם בשעות הלילה. הקצין סרב.

בערב השני באה היסועה. מושבניק ממושב תעוז, שהודמן למשרדי הסוכנות, נתקל ברענן וויץ. זה הבחין בו כי הוא קוצ'יני. "מהיכן אתה?" שאל. "מתעוז", השיב המושבניק. "אצלכם כולם קוצ'ינים?" שאל רענן. המושבניק השיב בחיוב. המשוואהמתן היה קצר מאוד. המושבניק, אחד בשם יוסף אליהו, בעצמו חבר וועד תעוז, הסכים לקבל את עשר משפחות הקוצ'ינים לכפרו. רענן חיפש ומצא כי מספר בתים פנויים עומדים בתעוז. "סעו לתעוז", אבר רענן ליוצאי יובל, "שם יהיה לכם טוב."

בא הלילה. אי־משם הזמין רענן משאית, שרטט כמה מלים למוכיר תעוז, אכר לנהג: "קח את המשפחות והבא אותן לתעוז." יוצאי קוצ'יץ יצאו שוב לדרך. בתעוז הפתיע הנהג את מוכיר המושב. "הבאתי לך חברים חדשים למושב", הודיע יונה מרחי למוכיר מנחם, "יש לך גם מכתב מרענן וויץ."

מנחם היה מופתע מאוד. הצעיר השחר־חר, יוצא קוצ'יץ בעצמו, שהיה חבר בפלג אחרות העבודה של קיבוץ גבעתיים ואשר עבר לתעוז יחד עם 15 חבריו לקיבוץ, תוך שהם חובשים כיפה לפתע והופכים

השוטרים לא רצו לקחת על עצמם את האחריות לפריצת הדלתות. "תישנו לילה אחד במועדון", הציעו למשפחות, שהיו עדיין על כוונת המשא. "בבוקר נראה מה אפשר לעשות."

ההצעה התקבלה על הדעת. מנחם גייס שמיכות, חברים אחרים מן המושב הביאו לחם ותה וכל הִזְכָּרָה הוּמְנָה להצטרף אל חגיגת ברית־היילה.

בחצות התכנסו יושבי תעוז לאסיפה ספוג־טאנית בחדר המזכירות. נכתוב מכתב לִּרְעֵנָן וויץ ונדויע לו כי אנו נתיגדים לקבל כחברים את יוצאי יובל, השמוע אחד החברים. מנחם ישב לשולחן והחל מנסח את המכתב. הוא שלח לקרוא לנהג, לקחת את המכתב יחד אתו לירושלים. עיד קידם לכן הוסכם עם הנהג שישן במושב, יזוור בבוקר לירושלים עם המשפחות שהביא. שיחה ארוכה בטלפון עם רענן וויץ, בביתו בירושלים, קדמה להחלטה זו. "טוב, תחִי זירו אותם", נאנה וויץ בטלפון. בכל זאת החליטו בני תעוז לנסח את דרישתם בכתב. למען הדורות הבאים, כנראה.

אחד אחד, ניגשו המושבניקים לחתום. השומרים נקראו אף הם להוסיף את תמִיִּכְתָם. אחד מהם הניח את נשקו על הִיִּשּׁוּלְחָן, וטל לידו את העט. לבתע פלחה יריה את הלל החדר. מישהו שיחק כנראה בהק. שניים נפלו על הרצפה: הנהג יונה מרחי וחבר המושב אליאס. המיִּשְׁרֵה טרה הוועקה בשנית.

העיני נמצא בטיפול

בבוקר לא היה כבר מי שיחזיר את יוצאי יובל אל המדרכה שליד משרדו של רענן וויץ בירושלים: הנהג שכב בבית החולים בירושלים. מתחת לתמונותיהם של שני רבנים משפיעים יושבו ילדים ואמהות. ספקו שישות את ידיהן ביאוש.

"החעד נסע לירושלים", הסבירו הנשים, שלא טעמו מאכל או משקה מאז חגיגת הברית־מילה בליל־אמש, "לא ישנו כל הלילה ועכשיו נסעו. יראו, אולי יעזור להם אדון וויץ."

מדריכת המושב היתה גם היא אובדת עצות: "מה אעשה? אין לנו מקורות של תקציב לאוכל בשביל מנושלים ועקורים. מה אני יכולה לעשות?"

ילדים בכו מרעב. התינוקות פרצו בככי, האמהות לא ידעו מה לעשות. בערב, 72 שעות אחרי שעובו את יובל, ירד שוב הלילה על הקוצ'ינים המיואשים. הגברים לא חזרו מירושלים, פקידי הסוכנות לא נקפו אצבע, ובני תעוז עקפו את המועדון החרב לבל יראו במחסור אחיהם. על הִיִּשּׁוּלְחָן, בפינת החדר, התרוממה צרימה לבנה: ארכיון מלכתיהם הרבים של בני קוצ'יץ מיובל, ותשובותיהם של פקידי הִיִּסּוּכּוֹת. "ענייכם נמצא בספול", לעגו הִיִּכְתֵּבִים.

שלה. הרי הבאתי לך מכתב ישר ממנו! כל זמן הוויכוח ישבו עדיין משפחות הקוצ'ינים מיובל על המכונית. "אני אסע למשטרה", החליט לבסוף יונה מרחי, "נראה שם מה לעשות."

המכונית הפליגה לכיוון הרטוב ומתישבי תעוז יצאו לחוג את חג ברית־המילה של בן אחד החברים. אך כעבור שעה נראי פנסיהן של שתי מכוניות עולות במעלה הדרך אל המושב. סמל וכמה שוטרים יצאו מן המכונית הראשונה, פנו למזכיר: "מדוע אינך רוצה לקבל את המשפחות למושב?" מנחם הסביר בסבלנות. הוא הסביר ש־חברי המושב רשאים להחליט בעצמם, לפי התקנות, את מי הם רוצים לקבל לחברות ואת מי אינם רוצים לקבל. הוא הסביר גם, כי הבתים שרענן וויץ רצה לשכן בהם את יוצאי יובל נעולים על מניעיל המפתחות אינם בידינו, המים והחשמל נחתקו מזמן ואין כל אפשרות לבצע את החלטתו הספוג־טאנית של הפקיד החשוב — לפחות בשעה זו של הלילה.

להיות חברי הפועל המזרחי כשרים, לא שניע מעולם על צורה חדשה זו של קליטת חברים. "איך זה חברים חדשים?" שאל את הנהג, "מי החליט לקבלם למושב?" הנהג התנצל: "באמת אינני יודע. אמרו לי להביא אותם. יש לך כאן מכתב."

אצבע על ההדק

השמועה התפשטה במושב. קוצ'ינים שסיימו את עבודתם ונחו אחרי ארוחת הערב באו אל ביתו של המזכיר, לראות מה מתרחש שם. הם נפגשו את חבריהם החדשים למושב, חלקם בני משפחת תיהם, הסתכלו בהם בקרירות. "לא נוכל לקבל אותם", לחשו רבים מהם למזכיר, "אלה הם מקרים סוציאליים. שמענו עליהם." מנחם לא רצה להחליט על דעת עצמו. הוא התייעץ בחברי וועד אחרים ולבסוף קרא לנהג: "קח אותם בחזרה. אנחנו לא רוצים לקבל אותם." הנהג ניסה להתחכם: "איך זה אינכם רוצים? רענן וויץ בעצמו

מחכים לחברי הוועד, שיצאו בהשכמת הבוקר לירושלים להיעזר שוב עם רענן וויץ. חברי מושב תעוז, אף הם יוצאי קוצ'יץ, העיִדְפו לא להיפגש עם קרוביהם, נמנעו מלעבור ליד המועדון.

לילה במועדון בילו יוצאי־יובל, המחפשים לִיִּעֲמָם בית. ליד המועדון, הִיִּמְלֵא ילדים רועים ותינוקות חולים, הם מבליים את יומם, כשהם

במדינה

קיים רק שני רסיטאלים בישראל. הארץ פעל בקדחתנות. הוא מיהר למצוא גלופה של אויסטראך, הדפיס אותה בעמוד הראשון יחד עם הידיעה הסנסציונית. קולו של קימפוזיטור. למחרת ה' בוקר, כשהופיעו העיתונים, נוכח עורך-הלילה לדעת כי השיג סקופ עצום — אף אחד משאר העיתונאים לא ידע על בואו של אויסטראך. אולם גם העורך לא ידע מה גדול היה הסקופ שלו. זה נתברר כע" בור שעות מעטות.

עיתונאים נרגשים ניסו למצוא את אויסטראך. הם צילצלו לשדה-התעופה, לבתי-המלון, לשגרירות הסובייטית (שענתה ב' לעג: "חפשו אותו בהארץ!"). איש לא שמע על בואו של אויסטראך.

עוד לפני הצהריים נאלצו אנשי הארץ להודות בפנים סמוקות שקרתה טעות מ' צערת. חקירה מערכתית גמרצת ניסתה ל' גלות איך קרה הדבר. אך עורך-הלילה נעלם מבלי להשאיר אחריו עקבות. רק בשעות המאוחרות של היום נמצא. הוא עמד על שלו: קולו של בוסקוביץ יזכר בשלפון. סיפור דומה, על נסיון למתיחה מוסיקלית דומה, נמסר גם ממערכת למרחב. אלא ששם הצליחה הטלפוניסטית לגלות את ה' דבר בעוד מועד.

כשניגשה מערכת הארץ להכין בדפוס את גליונה של יום המחרת, כבר היה ברור שנפלה קרבן למתיחה הסרת-תקדים ב' ישראל. השאלה שלא נתבררה: מי חיקה ב' צורה כה מוצלחת את קול הקומפוזיטור?

מדע

כמעט ישראלי

לפני שבועות מספר, כאשר נודעו תוצ' ארת חלוקת פרסי נובל למדע, יכול היה מדען ישראלי להיות אחד ממקבלי הפרס. אלא שישראל החמיצה הודמנות זו. ההודמנות החמצה עוד לפני כארבעים שנה, כאשר עילוי צעיר יליד יפו בן 13 עזב את הארץ, נסע ללמוד תורה בארצות-הברית. צבי אריה לדרברג, בן למשפחת סוחרים ארץ-ישראליים מטועפת, למד עד גיל 13 בישיבת הרב קוק בירושלים. בגיל זה נסע ללמוד בישיבה אמריקאית. בן 18 כבר הוסמך להיות רב בפילדלפיה. הוא חשב לחזור ארצה, אלא שהוצעה לו משרת רב בפילדלפיה, והאיש נשאר שם. כך איבדה ישראל איש מדע שזכה בפרס

רב צבי אריה לדרברג כשהוא סיפר על בנו —

נובל. כי לפני שבועות מספר זכה בנו של אותו צבי אריה לדרברג, הפרופסור האמריקאי קאי יהושע לדרברג, במחציתו של פרס נובל לרפואה, על מחקריו בשטח הגנטיקה. פרופסור יהושע לדרברג (33), מאוניברסי' סייט ויסקונסין בארצות-הברית, מוגדר כי יום בעולם המדע כגנטיקאי הצעיר המבטיח ביותר בעולם. מחקריו בשטח זה הצליחו להביא למציאת דרך למניעת התפשטותה של מחלת הסרטן.

"כמה הוא תורם?" כאשר היה יהושע בן 8 הביאתהו אמו, בתו של הרב גולדבלום מחיפה, המשמשת כיום מורה לעברית בפילדלפיה, לבקר בארץ. ההורים חזרו מאז שוב לביקור. האם באה לפני ארבע שנים עם קבוצת מורים לעברית, ה'

(המשך מעמוד 6) מסוגל לרפא צרות כגון אלה. בימי המנדט היו קיימים בארץ בתי-דין רבניים פרטיים. רבני אגודת-ישראל, שלא הכירו ברבנות הציונית, קיימו בתי-דין כאלה בבתי-הם. אולם עם קום המדינה ה' ציונית חוסל נוהג פסול זה.

איש אחד ידע ליהנות משני העולמות. צבי פסח פראנק הוא מאז שנת 1920 חבר הרבנות הראשית ומקבל משכורת מידיה. באותה שעה ניהל גם בית-דין פרטי בביתו. השיטה היתה פשוטה: פראנק היה מעביר לביתו הפרטי את המשפטים שנראו לו, אך רשם אותם במשרד הרבנות הראשית. מנהל לשכת הרבנות בירושלים הוא, במקרה, שמואל תנחום פראנק, בנו אדום-הזקן של צבי אפרה-הזקן. כך נשאר פראנק-האב בסדר מבחינה חוקית, ואילו הכנסותיו הצדדיות מן השיפוט הפרטי לא היו מבוטלות.

שתי סמכויות. עורך-הדין התלאביבי שטיפל בפרשת הגט היה בקי במצב זה. בעוד תביעת-הגט נגד האשה הראשונה עוד היתה תלויה ועומדת, פנה אל הרב פראנק, ביקש ממנו היתר ללקוחו לשאת אשה שניה על פני אשתו הראשונה. הוא השיג היתר זה מבלי שהרבנים התלאביביים, אשר דנו בתביעת-הגט, ידעו על כך.

אולם האשה הראשונה לא ישבה בחיבוק-ידיים. כשנודע לה על נשואי בעלה לאשתו השניה, הגיש פרקליטה תלונה למועצה ה' משפטית. טענתו: פניתו של חברו המלר מד לרב פראנק, מאחורי גבם של הרבנים התלאביביים, פגעה במוסר המקצועי. כשנתכנסה המועצה המשפטית לדיון ב' תלונה, שמעה קודם כל חוות-דעת של יושבי-הראש שלה, חיים כהן. דעתו של כהן: עורך-הדין נהג כשורה, כאשר השתמש בכל האמצעים המשפטיים שעמדו לרשותו. אולם הרב פראנק פגע במוסר המקצועי בטפלו בפרשה שהעסיקה בית-משפט רבני אחר. למה לא תגיש משפט נגד פראנק? רצה אחד התברים לדעת.

חיך כהן: "מסמכותי להגיש משפט, אך מסמכותי גם לא להגיש". הוא השתמש בסמכות השניה.

דרכי חיים

פרשת הגר

"ותלך ותשב לה מנגד, הרחק כ' מסחוי קשת, כי אמרה: אל אראה במות הילד. ותשב מנגד, ותשא את קולה ותבן...". (סיפור הגר, ברא' שית כ"א).

מעטים ידעו כי רבי שלמה פרידמן, ה' אדמו"ר מציוטקוב, נוטה למות. הרב ה' חסידי הקשיש (63), גבר גבה-קומה ומוזק, לקה במחלת-סרטן אנושה. רבים שבאו ל' בקרו, בבית התלאביבי בו גר פעם המשרד רר שאול טשרניחובסקי, ידעו את האמת. הם ניסו להעלימה לא רק מפני הרב, אלא גם מפני אמו הזקנה (82), שגרה עמו. אולם האלמנה הזקנה הרגישה במשהו. לפני שבועיים ניגשה האשה, המשותקת ברגליה, אל רופא האדמו"ר, ד"ר שמואל לב, דרשה תשובה כנה על סיכויי בנה. תשובת הרופא: מצבו חמור מאוד. בשובה על שני קביה מביקור זה, נכנסה האשה לחדרה ושכבה במיטתה. כעבור ש'ע' תיים הוציאה את נשמתה. כשניגשו ה' חסידים לארון-הקודש הקטן, העשוי מכסף, שהיה כדירה, מצאו בו פתק. עליו כתבה הזקנה, בכתב-ידה, את הפסוק שוברי-הלב: "אל אראה במות הילד".

זה היה במוצאי-שבת. האדמו"ר המלומד, יליד וינה, צאצא משפחת-האצילים מבית רוז'ין, הסתגר מאז בחדרו. כעבור יומיים, ביום השני בבוקר, הוציא את נשמתו.

עתונות

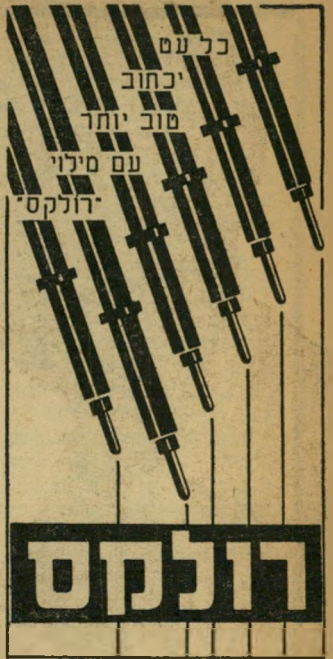
סקופ בלילה

עורך הלילה של הארץ קיבל את השיחה הטלפונית בדרך שיגרתית, אך התעורר מיד למשמע תוכנה. קולו של המבקר המוזיקאי של הארץ, אלכסנדר בוסקוביץ, הודיע לו כי הכנר הסובייטי דויד אויסטראך, מ' גדולי כנרי העולם, הגיע זה עתה לישראל. הוא ערך מסיבת-עיתונאים בלוד, ועומד ל'

עליו אמר בשעתו אוסקר גרונוברג, הפרקליט המפורסם: "הופתעתי לראות רבי חסידי עם זקן ופיאות המצטט את גתה, שילר וחינה במקורם."

20 סיגריות — 700 פרופה

לכבוד הנחלת ביהח"ר "קויק" א. נ.

במקרה נפל בחלקי פרס הנאמנות שלכם מבלי שידעתי שהדבר קיים. מגיע לי מכם באמת פרס הנאמנות. משום שאני משך כל השנים משתמשת בתוצרות שונות, אבל מיום שיצאה תוצרתכם לשוק הריני משתמשת בה בלבד ולא באחרת. כמו כן אני משמשת לכם בין כל ייודותי ומכרותי הרבות שופר תעמולה מרצון ובחנם.

באם יש ברצונכם להשתמש במכתבי זה כפרסום לתוצר' תכם, הריני נותנת לכם הרשאה זו בחפץ לב. אני מצהירה שנית שאיני מוצאת, לאחר נסיון של שנים, שום תוצרת דומה בטיבה לתוצרת "קויק" הן בטיבה והן בתוצאותיה.

בכבוד רב,
ורדה מוכנב,
רחוב רוטשילד 122,
פתח-תקוה.

קויק לכביסה לא מזיק

LONDON

למד אנגלית

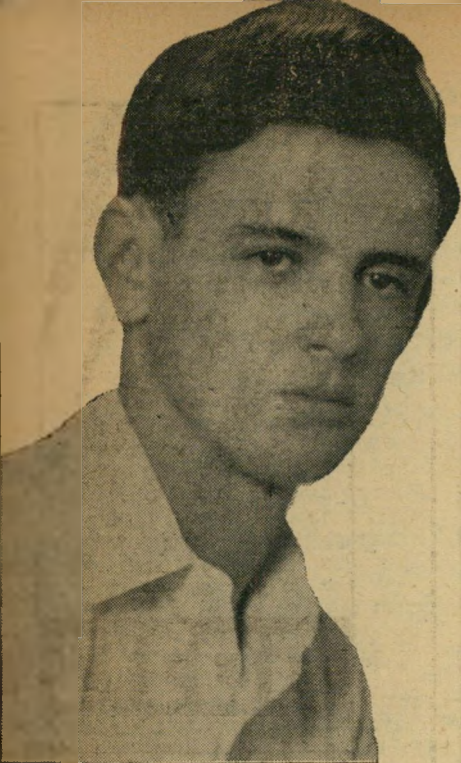
המכללה העברית להשתלמות בכחב בפיקוחו של המכון הבריטי

ירושלים: רח' בני-יהודה 2
תל-אביב: רח' פינסקר 2
חיפה: רח' הבנקים 5

פנה עוד היום לקבל כל הפרטים על הוראה מזורזת בביתך!

סאו פאולו, ברזיל

גם בה חי ישראלי בניכר, והוא מנוי על "העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי, המספק לישראלי בניכר, דו"ח מלא ונאמן על המת' רחש במולדת, מדי שבוע.

קרנן בוכטרגר
חשבו שהוא ארטיסט

לדברי אותה גירסה, כי הוא הוכה במכת שמש שגרמה לדלקת קרום המוח. כן נתגלו בגופו סימני חכנות ומכות ובצקת מוזרה במה.

בירור פומבי. אם היתה ועדת החקירה מקבלת גירסה זו, הרי שהיה עליה להאשים את מפקדיו, החובשים ורופאי הבסיס של בוכטרגר ברשלנות פושעת, ובהנחה ש גרמה למותו. אולם הם נטו לקבל, וקיב לו, את הגירסה השניה. לדברי גירסה זו לא היה שום קשר בין מותו של בוכטרגר לבין האימונים או ליחס אליו. גירסה זו אומרת כי בריאתו התפתחה דלקת מוג' לתית, שאי אפשר היה לראותה מראש והיא אשר גרמה למחלה קשה. הוא היה מת גם אילולא היה בצבא, סיכמה גירסה זו.

הגירסה אושרה והתקבלה. הרמטכ"ל עצי מו הביאה לידיעת ההורים במכתב אישי. אולם הוריו של בוכטרגר לא נרגעו עדיין. הם סירבו לדבר עם איש, או למסור איו אינפורמציה שהיא לעתונות. כל מה שהם תבעו, היתה חקירה פומבית של הפרשה. את תביעתם זו העלו במכתב אישי לשר הבטחון, מקיים לקבל תשובה חיובית. אין ספק כי יש צדק בתביעת ההורים. כי רק בירור פומבי ויסודי של פרטי הפרשה, שאינו יכול בשום פנים להזיק לבטחון המדינה או לשמו הטוב של צה"ל, עשוי להוכיח כי החשדות על התעללות מצד מפקדים ועל משטר אימונים קשה ובלתי אנושי, אין להם יסוד.

משטרה

צעיר בחולצה ירוקה

הסמל רחמים בן-יצחק, סמל הניידת של הגפה הדרומית בתל-אביב. הבחין בתנועה חשודה ליד אחת המרפאות הצבאיות ביפו. בשעות הבוקר של אחד מימי השבוע ש עבר, "הבטי!" קרא לעבר השוטר שישב לידו. השוטר הסב את ראשו: בחור צעיר בחולצה ירוקה היה מפשפש בערימת אמי פולות ושינות ובלתי שמישות, שהיו מר נחות ליד המרפאה. הניידת נעצרה. הבחור מיהר להסתלק מן המקום. חולצתו הירוקה נעלמה אי-שם בין העוברים ושבים, ב כינוח לתל-אביב.

הניידת המשיכה בסירה. בדרך סלמה, ליד איורו המוסכים הצפוף, ראה הסמל בן יצחק בחור צעיר בחולצה ירוקה, שעשה דרכו לתל-אביב. "עצור!" ציחה בן-יצחק על הנהג. הוא ירד מן המכונית, רץ אל הצעיר, תפש אותו בערפו והנחית בו מהלך מה עזה על ראשו. הצעיר צנח ארצה. מכאן ואילך התפתחו המאורעות במהיר רות מסחררת. בן-יצחק הקים את הצעיר על רגליו, תפש אותו בצתארוננו והחל ל הנחית מכות עזות על ראשו. דם זב מ חוטמו של הצעיר. "עזוב אותו! מה אתה רוצה ממני? עשיתי שום דבר!" צרח הצעיר הנהג, כשהוא מנסה להשתחרר מלפיתתו וממכותיו של הסמל הגברתן. **אין קשר.** באותם הרגעים ממש, בהם המשק הסמל בן-יצחק להכות את הצעיר בחולצה הירוקה, צלצל הטלפון על שול חנו של ס.מ.מ. היים פלסר, מפקד הגפה הדרומית. "סמל מן הגפה שלך מכה אורח אחד מכות רצח", הודיע קול אלמוני מעבר לקו, "הוא יהרוג אותו." פלסר ביקש הס ברימ, המטלפן האלמוני מסר את מספר הניידת ואת תיאורו של הסמל.

פלסר קרא למפקח ראשון סגל, אחד מקציני הגפה, ציחה עליו לקדם את הניידת שתחזור עם הצעיר המוכה, לחקור מיד את נסיבות המקרה. כעבור דקות, עצרה ה ניידת ליד השער. הסמל בן-יצחק, שגרר את הצעיר לתוכה, לא הפסיק מלהכותו גם בפנים. סגל, שהיכה לו ליד הפתח, ציחה עליו להכנס למשרדו.

אחרי שעות אחדות סיכם סגל את תיק החקירה: הצעיר בחולצה הירוקה לא היה שום קשר עם הצעיר בחולצה ירוקה דומה, שחיטט בערימת האמפולות. הסמל בן-יצחק הודח עד לבירור דינו.

לילה בניידת

לניידת הרמת'גנית לא היה שום תפקיד מוגדר בכניבת מלון רמת-אביב. ליל יום חמישי שעבר. בכל זאת נמצאה הניידת ליד המלון. כשהסמל כ"ץ מפקד עליה והשוטר אברהם בן-ברוך נהגו, הוא ביקש מהלוי וקשפנסיה בול-שים את שירות העיצים שבצידי הדרך.

אחרי דקות אחדות של חיפושים מצאו שוטי הניידת את מבוקשם: מכונית פרטית מהודרת הנחה, כבוית'פנסים, בצד הכביש. בעזרת הזרקת אפסר היה להבחין בצמד מתגפף ומתנשק בתוכה. השוטר בן-ברוך עצר את הניידת, קפץ מתוכה, ניגש בצעדים מהירים אל המכונית

המחלקה צריכה לחזור במסע לבסיסה, שיח' רר את בוכטרגר מנשיאת חגור מלא. בוכ' טרגר החל לצעוד, כשהוא חגור בחגור קל בלבד וחמוש ברובה.

אחרי מספר קילומטרים החל בוכטרגר להרגיש ברע, פיגר אחרי חבריו למחלקה. **נשך את חבריו.** כאשר פיגר בוכטרגר, עזרו לו חבריו להמשיך יחד עם המחלקה. הם דחפוה, הורידו ממנו את החגור ועזרו לו אף בנשיאת הרובה. בוכטרגר עשה את כל הדרך. אולם הוא הגיע למחנה באפיסת כוחות מוחלטת.

מאותו רגע הפך בוכטרגר אדם אחר. הוא נשאר בצריפו, סרב לצאת עם המחלקה לאכול; חבריו הביאו לו אוכל. התנהגותו הפכה מוזרה יותר ויותר. בלילה לא יכול היה לישון. כשהבחו ניסה לדחוף לו בכח כדור לומינאל לפה, נשך צבי את אצבעו. כל כדורי השינה שבלע לא עזרו לו להירדם. בחצות החל הבחור להשתולל, הפך את כל הצריף. חבריו הרגיעוהו.

למחרת הובא למרפאת הבסיס. הרופא שבדק אותו לא מצא בו כל פגם. אולם התנהגותו המשוגה דחפה את הרופא לשי לוח את התאונן כי הוא מרגיש ברע, הביר למחלות-נפש בבאריעקב. שם קבע הרופא שאינו סובל ממחלת נפש, אלא ממשוה אחר. אז, רק שלושה ימים אחרי שבוכטרגר התחיל להתאונן כי הוא מרגיש ברע, הביר אוהו לבית-החולים אסף הרופא שבצריפין. הוא קדח בחום של 41 מעלות וסבל מהת' כחציוות שרירים. הוא היה כבר מחוסר הכרה כל הזמן, רוה וכחוש כשלי. הרופ' אים שבדקוהו הגיעו למסקנה: מאוחר מדי. כל מה שנשאר להם לעשות היה לקרוא להורי הבחור, שעמרו לידו בשעת גסיסתו, מבלי שיהיה ביכולתם לדבר עמו. ביר' לספטמבר מת צבי בוכטרגר.

הזנחה פושעת? מותו של הטירון בוכטרגר לא היה ממת טבעי. בוכטרגר היה בחור בריא וחסון. הוא נולד וגדל בקרית-חיים. אביו, יעקב בוכטרגר, סמל בבסיס ההדרכה של המשטרה בשפרנים, מותיקי משטרת הישובים העבריים, קיבל יזרה בתחנת המשטרה שבקרית-חיים, שם גדל הנער. הוא סיים את בית-הספר המק' צועי אינטרנציונל בקרית-חיים, הספיק עוד לעבוד חודש ימים כפועל כביש בטולג' בונה עד שגויס לצבא.

הוא יצא לבסיס הקליטה והמיון, ומאז לא חזר הביתה. ששה שבועות אחרי גיוסו, נפטר. כנהוג במקרים כאלה של ממת בלתי-טבעי כשהה, הוקמה ועדת חקירה לחקירת פרשת מותו של צבי בוכטרגר. על הועדה הוטל לקבוע את נסיבות מותו של ההייל, ואם היה איוה גורם רשלני לממת. הפרשה לא היתה מובאת לידיעת הצבור, לולא מונחה גם ועדת חקירה מיוחדת לחקירת הפרשה, נוסף על ועדת החקירה השיגרתית. מה שגרם למינוי ועדת החקי' רה המיוחדת, היה לחץ ההורים. ההורים חשדו שמות בנם לא היה תוצאה של איוו מחלה מיסטורית. הם חשדו שהזנחה פושעת גרמה למות בנם, והם תבעו חקירה.

חקירה המיוחדת, אספו את הפרטים מכל הנוגעים בדבר: חבריו למחלקה של צבי, מפקדיו, הרופאים והחובשים שטיכלו בו בשלבים שונים. על סמך חקירה זאת היה עליהם לבחור בין שתי גירסות הסברים למותו של הטירון.

שתי הגירסות. הגירסה הראשונה הי' תה חמורה מאוד. היא הצביעה על כך שבצי בוכטרגר נפגע במכת-שמש באימור גים, בסביבות השלושים באוגוסט. תלונג' חיו על הרגשה רעה לא זכו לתשומת לב מספקת, והוא המשיך להתאמן. כתוצאה מן הוחמר מצבו. מצד שני הסתכלו עליו חבריו של בוכטרגר ומפקדיו כעל ארטיסט, והוא ככבר לכל דבר התבייש בכך והחליט להתאמן ולהתגבר.

כשאך יצא למסע והחל מפגרו, וחבריו ראו בעליל כי משהו קרה לו, הוא הורכה, דבריו הגירסה הראשונה. להמשיך ללכת. חבריו דחפוהו בכח והוא הגיע לבסיס כמעט בזחילה. אז הורע מצבו לגמרי. הוא סירב לצאת עם חבריו, לא יכול היה להירדם בלילה, החל משתולל. למרות זאת, אומרת אותה גירסה, הוא לא זכה כל הזמן לטיפול מתאים. להיפך, החובשים והקצין התורן שהזועקו אליו חשדו בו שוב כי הוא ארטיסט, ניסו להרגיעו במכות. החובשים אל הבחינו בשום מחלה, של-חו אותו לפטיכיאטר. כל אותו זמן, שוב לפי גירסה זאת, לא נבדק בוכטרגר אף פעם ברצינות, התיחסו אליו כאל ארטיסט. כשגילו אצלו את החום הגבוה, אחרי שלושה ימים, היתה מחלתו בשלב חסר תקוה. ניתוח הגופה לאחר המות הוכיח

אב היה לפני שלוש שנים, הירצה בבית הכנסת הרחוב החשמל בתל-אביב. כשסיפר אז בהתפעלות על בנו יהושע, גילה כי הוא נחשב לאחד מאנשי המדע המבטיחים בעולם, חשבו המתפללים כי האב מגזים. לפני למעלה משנה הציעה אישיות יהו' דית מפילדלפיה, לאחד ממוסדות המדע ב-ישראל, להזמין את יהושע לדרברג בביקור לארץ. ביקורו עשוי להועיל למוסדות ה מדע בישראל, לקשור אותו עם הארץ". כמה הוא תורם למגבית? שאל מנהל אותו מוסד. לדרברג נשאר בארצות-הברית.

צבא

מותו של טירון

כ-8 באפריל 1956 יצאה המחלקה ה-71 של בסיס טירוני המארינס האמריקאים ל מסע סבל. המסע נערך ביזמתו הישירה של סמל המחלקה, סמל ראשון מתיו מקי' און (31), עטור אותות הצטיינות ממלחמת קוריאה. מחלקת הטייונים שבפיקודו לא מצאה חן בעיניו. נדמה היה לו כי טירוני רכוביכים מדי, החליט ללמדם הלכות צבא.

בשעה שמונה בערב ציחה על אנשיו לחי גור את החגור ולצאת למסע. במשך לילה תמים צעדה מחלקת טירוני המארינס במהיר רות דרך מכשולים. אלה שפיגרו נשאו בידי עלפיהם. אלה שכשלו הורמו ונישאו מת' צלפים. כדי להגביר את הסבל ואת כח הקשיחות של הניכוי, הוביל מקיאון את טירוניו דרך שטח ביצות, בו שקעו עד צואר. כשיצאו משטח הביצות התברר, כי ששה טירונים חסרים. הם טבעו בביצה.

בארצות-הברית, בה לא נואית כל פרשה הקשורה בצבא כקשורה אוטומטית בבטחון המדינה, ובה אין צנזורה על פירסום סיפורים מהמתרחש בתוך הצבא, התפתחה ה פרשה לסערה ציבורית. ראשי המדינה וראשי הצבא הבינו כי בירור הפרשה לעיני כל עשוי רק לטהר את האוירה. הסמל מקיאון הועמד לדין פומבי ונשפט.

הבעיה המתעוררה באותו משפט היתה בעיה עקרונית: האם מצדיקה שיטת האימון הצבאית, המחייבת הגברת כושר הסבילות של החיילים, מבחנים העשויים לסכן חיי אנשים? האם מותרם של החיילים, בתוך כדי אימונים מפרכים, אינו הונחה פושעת? הסמל מקיאון זוכה מאשמת רצח. אולם מכיון שבמשפט הוכח כי הוציא את המה' לקה למסע אחרי שתיכור, גידול הסמל בעון חוסר-הזירות למאסר ולגירוש מהצבא.

מדען יהושע לדרברג

חשבו שזה מוגזם

ארטיסט? ב-30 לאוגוסט 1958 יצאה מחלקת טירונים של אחד מבסיסי ההדרכה של צה"ל למסע, בורכה לסידרת אימונים. בין הצועדים היה גם הטירון צבי בוכטרגר (18,6), בוכטרגר צעד ככל חבריו, לא פיגר ולא התרשל. אולם כשהסתיים המסע, הרגיש הוא ברע. כשלמחרת היתה המחלקה צריכה לצאת לאימונים התלונן בוכטרגר בפני מפק' דו על הרגשותו הרעה. אולם המפקד לא שיחרר אותו מהאימונים. תלונות על הר-גשה רעה הן שיגרתיות למדי בעיני כל מפקד. הטירון צבי בוכטרגר המשיך להתאמן. כאשר גם בתום האימונים נמשכה הרגשתו הרעה של בוכטרגר, הוא נשלח למסדר חולים אל החובש. החובש לא מצא כל ממצא מיוחד, אך מכוין שבאותו יום היתה

בני ברק

היה-והופ אינו עוד

הפתעה בלתי נעימה קידמה את פניו של צבי הוברמן, כשבא לפני ימים אחדים ל אחד מבתי, ברחוב טרפון בבני ברק. הבית, בנין עץ ובלוקים, נעלם כלא היה. הוברמן שפשף את עיניו בתמהון, ראה בתדהמה גוברת והולכת כי במקומו של הבית בן ארבעת החדרים נשארה ערימת חומרי בנין הרוסים, עצים מנופצים ובלוקים שבורים. הוברמן מיהר למשטרה. "הרסו לי בית", התלונן. "מי זה יכול היה להרוס לך בית?" שאל היומנאי המופתע, "יש לך שונאים?" המשטרה פתחה בחקירה. תוך שעות אחדות התברר לחוקרים כי את ביתו של הוברמן, בעל קפה הוברמן ברמתגן, קפה הצפור הכחולה בפתח תקוה והקולנוע בשם זה ב אותה עיר, הרסו פקחי עיריית בני ברק. "יש לכם צו הריסה?" שאל הסמל החוקר את פקחי העירייה, "אין!" אמרו הפקחים. הנוק נאמד בידי הוברמן ב25 אלף לירות, אך נוסף לתביעה הארוכה שהיא עומד לה הגיש נגד עיריית בני ברק, תבע הוא מן המשטרה לנקוט בצעדים חוקיים נגד העירייה. "איני יודע אם אוכל להגיש תיק פלילי נגד עיריית בני ברק", הודיע מפקד משטרת רמתגן, "אך אם אוכל אעשה זאת."

דרכי אדם

החוסידל וחפש עבודה

שנתים תמימות ישב ישראל ("החוסידל") קורנוולד בבית הסוהר, ריצה את עונשו אחרי שנתפס באחד ממעשי הרמאות הרבים שביצע. כשיצא החליט, כמרבית הפושעים היוצאים את בית הסוהר, להפוך אורח הגון: "שוחרתי על תנאי", סיפר למכריו הרבים, "ששמחו לקדם את פניו מחוץ לבית הסוהר ולהאזין שוב לסיפוריו המעניינים, המסופרים באידיש עסיסית ועממית, אני רואה את יתרת הזמן שנותר לי להיות עצור בו, כאלו נתנו לי אותו במתנה, ומתחיל בדרך כלל."

החוסידל רצה מאד לשמור על המתנה שניתנה לו. הוא ירד לאילת, מצא עבודה באחת המסעדות שבעיר. לחבריו החזישים לא סיפר החוסידל דבר וחצי דבר על עברו. אך שוטרי אילת, בי יגוד לחובות מקצועם, לא ידעו לשמור על הסודות הנמצאים בתיקיהם. מפה לאוזן עבר רה השמועה בעיר, כי המלצר החדש אינו אלא אחד מגדולי המאמץ שבקרב העולם התחתון. "זהו החוסידל המפורסם", הצביעו עליו התושבים, כשהיה עובר ברחוב. ה"חוסידל צורף ברזילה לגלריה העצומה של אנשי העולם התחתון, שאנשי אילת מספרים על מעלליהם בעירם."

הקצינים בקורס. החוסידל היה נאלץ לעזוב את אילת. "זהו עיר קטנה", הסביר לחבריו, "לא יכולתי להישאר שם." אולם גם בתל אביב לא יכול היה להישאר, אם רצה באמת ובתמים שלא לחזור עוד למקו ציועו הקודם. "הלכתי למטה הארצי ולא מצאתי שם אף אחד", סיפר החוסידל על הרפתקאותיו, כשניסה לשוחח עם קציני המשטרה המוכרים לו, ולנסות להשיג דבר כם סידור בטוח לעתידו, "כולם בקורס: הופשטטר בקורס, זוהר בקורס. הלכתי לי מחוז תל אביב ואמרתי ששמי-לובסקי בי קורס. נסעתי לחיפה ואין שם אף אחד ש מוכן לשמוע מה שמדברים אליו. קצין אחד סיפר לי שמהיר הגלידה עלה. אין לי קיוסק, אולי לו יש. לי אין." בצר לו החליט החוסידל לעזוב את ישראל בתמימותו היה בטוח כי השלטונות ישמחו להיפטר ממנו. "לעלות על אוניה לא נתנו לי. צריכים תעודת יושר. לי אין תעודה כזו. החלטתי לעזוב את הארץ." אולם גם במשרד הפנים סרבו לתת לי חוסידל את התעודות המבוקשות. הפקידים אמרו לו: "לצאת? בבקשה! אבל תביא ערב שאם תעבור עברה בחוץ לארץ, והמשטרה תחזיר אותך לכאן, תשלם בחורה את הוצאות הדרך מכיסך." החוסידל לא מצא ערב. הוא גם לא מצא עבודה, להתפרנס ממנה. "אתם רוצים שי אחזור להיות רמאי?" שאל השבוע, "בב" קשה. רק נגידו לי לשירותכם תמיד."

פשעים

"החתול"

סמל המשטרה שהועק אל הדירה, אשר בעלה התלונן על גניבה גדולה שבוצעה בה (המשך בעמוד 12)

שגעון חדש מאמריקה מציף את הארץ

ההוללה

יד הקונב הדרימי עגנה השבוע האניה היאפנית טויה. היא הורידה משלחת מדע יאפנית, שתשהה במקום שלושה חודשים. אנשי המשלחת ציידו באופן קפדני רק בציד ובהספקה שיהיו דרושים להם בזמן שהותם באי: בין ארגוני הציד היו גם 20 חישובי הוללה הופ.

בפאריו עצרה המשטרה 22 צעירים, אך שר הסמו את התנועה בכביש מרכזי. הם היו עסוקים בסביב חישובי הוללה הופ. באטוטר, מדינת קליפורניה, ארצות הברית, הגיש גיימס שטוגארד (46) תביעה לגירור שין נגד אשתו בת 39, אחרי שזו הציגה בפומבי מה שהבעל כינה "תנועות משגל שהמיטו עלי קלון". במשפט התברר שהיא עסקה בסביב חישובי הוללה הופ בפומבי.

הניו יורק הרלד טריביון פירסם קריקטור רה מה מראה הצילום הראשון של הטיל שהצליח להגיע אל הירח? שני אנשי חלל, כשמסביב לגופם חישובי הוללה הופ. כי בחודשים האחרונים נדמה היה ש האנושות איבדה את הענין בענישה סביב לה, והחלה להתעניין רק במה שסובב אותה. ומה שסובב אותה בתקופה האחרונה היה חישוב פלאסטי צבעוני, בקוטר של 80 סנטימטר. ילדים, אשר משך כל חייהם עסקו בחישובי עניין בכל מיני גלגלים, גילו בחישוב הפלאסטי צעצוע חדש. המבוגרים מצאו בו ספורט חדש. עקרונותיו נוסחו להשמנה גילו את ההוללה הופ כתכשיר מצוין להרזיה ולשמירת הגיורה. הציניקאים ואיני הטעם קראו לו פשוט שגעון.

יהיה ההוללה הופ אשר יהיה — צעצוע, ספורט, מכשיר או שגעון — דבר אחד ברור: הוא ללא כל ספק וירוס של מגיפה המתפשטת במהירות הבזק ברחבי תבל.

★ ★ ★

המגיפה מתפשטת

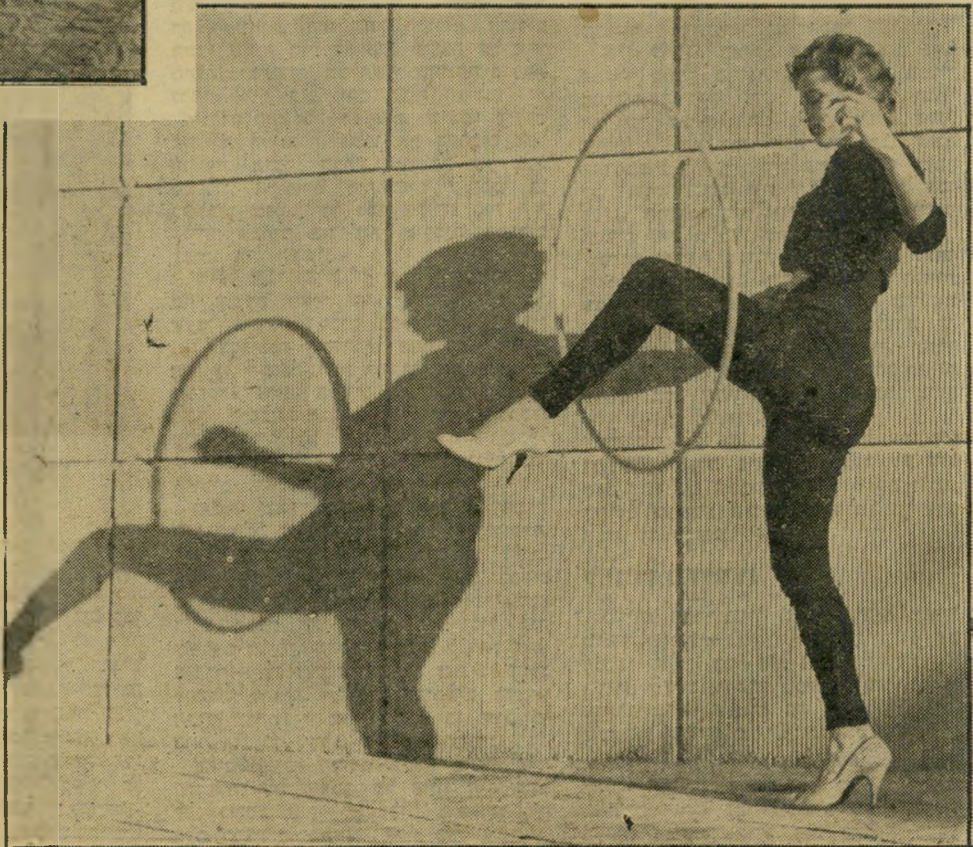
ההוללה הופ (הולה) — על שם ריקוד החאלי, הופ — אופן, באנגלית) נולד

באוסטרליה. הוא היה חישוב עץ, שהיו משל תמימים בו בבתי הספר ובאולמות ההתעמלות שם, ואיש לא ראה בכך שגעון או המצאה, כשם שאיש אינו רואה שגעון או המצאה בבומראנג. אולם הסיבה שילדים מסובבים סביבם חישובי פלאסטיק בשדרה החמישית בניו יורק וברחוב דיונוף בתל אביב, ואינם זורקים בומראנגים, נעוצה בי שני סוגי צעצועים אמריקאיים צעירים. השניים, ארתור מלון וריצ'ארד קגר, נוכחו בתחילת השנה בתערוכת צעצועים. הם ראו שם גם את חישובי העץ האוסטרליים. הם ניסו לסובבם. העסק לא מצא חן בעיניהם. אולם רעיון נולד בראשם. הם החלו בי שירת נסיונות בחישובי פלאסטיק, ניסו אותם על ילדי השכנים — והמגיפה יצאה לאור העולם. היא נפוצה תוך שבועות מספר בכל רחבי ארצות הברית. למרות ש מחיר הצעצוע החדש לא היה זול — 3 דולר — קנו אותו מיליונים. לפי סטטיסטיקה רשמית יש כיום בארצות הברית חישוב אחד לכל חמישה אמריקאים; ואמריקאים יש, ברוך השם, 170 מיליון.

★ ★ ★

20 שעות כמותניים

מגיפה התפשטה מהר. הילדים ראו חישובי הוללה הופ אצל החברים, רצו מיד את אותם החישובים. ההורים ניסו לשחק בצעצועי הילדים, הבחינו כי הם מורידים משקל באמצעותם. ההוללה הופ הפך למאורע החברתי של ארצות הברית. הוא היה מרכז כל מסיבה, בדרגים לא יכלו לעלות על הבמה, מבלי לסובב תחילה את החישוב. פסטיבלים, תחרויות ומירוצים נערכו עם הגלגל. בעיר אחת הצליחה נערה בת 17 לסובב את ההוללה הופ סביב מתנה, בעזרת נענועי אגן הירכיים בלבד, במשך 20 שעות. יש להניח שהיא קיבלה גם פרס. סובבו את ההוללה הופ סביב הילדים, סביב הרגליים, סביב הצוואר וסביב המתננים.

הופ-עברנו

תרגיל בחישוב הוללה הופ. מדגימה תמר ורדיפון, המסובבת את ההוללה הופ סביב רגלה. הגלגל עשוי הפלאסטיק מתחובב וכמעט אינו נוגע ברגל, המניעה אותו בתנועת קצבות למעלה ולמטה. ההוללה הופ הפך באירופה ובאמריקה לתחביב המזכיר את היוני משנות ה30.

חמי המעגלת

סובבו אחד וסובבו אותם בתוך גוף אחד. את השיא מחזיק ב שהצליח לסובב בכל אבריו 6 בעת ובעונה אחת. סובבום סט מסע הבחירות, דוגמניות בעת תצוגה כיום הפכו חישובי ההוללה הופ לכל דוגמניות. באמצעות הדוגמניות לשעשע את הקהל, בעת ובעונה אחת את טיב הנישחק ואת גמישות התנועה ב הדשות. פסיכולוגים סבורים, כי המגיפה באותו קצב, לא יוכל של ארצות הברית להיבחר אם לו שליטה מוחלטת בחישוב הופ.

★ ★ ★

ענף תעשייתי ומסחרי סביב חישובי הפלאסטיק. מפרסמים, זבנים וכיום למ ההוללה הופ אפילו למעוררים נסה. תקליטי הוללה הופ, תערוכות ההולה ההואיי עם הרוקינירול הפכו לתקליטים רבי המכר ביו הבית הופצה בשרים נוסח: השכם בבוקר עוסקים אנו בלכתנו לבית הספר עמו יחדיו מורים אמרים שאנחנו מסורפים גם הם ונראה אותם שלמים... משורר ישראל לא יצטרפו שירים ופזמונים להוללה הופ: עונה, עונה / במעגל נחוגה, במיוחד לכבודו, ואמנם, חודשי

על ילדיה ומבוגריה

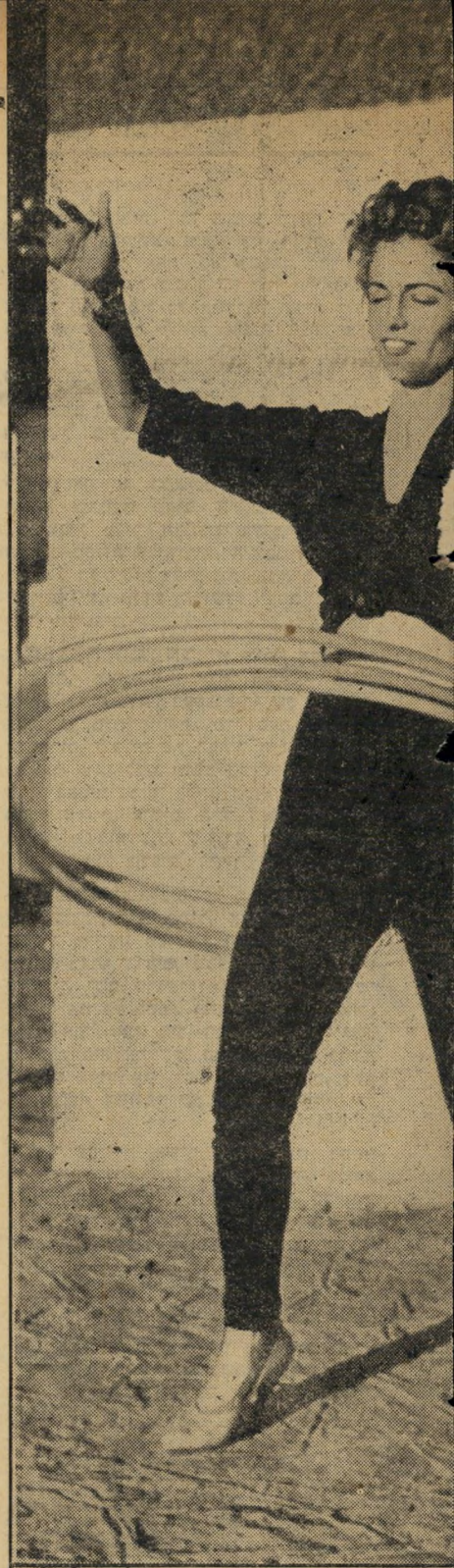
החופ

רי שפשטה המגיפה בארצות-הברית, עברה על פני אירופה כולה, הגיעה גם לישראל. המגיפה החלה בחצר בית רגיל, בחדרות הילד ברמת-גן. באותו בנין גר סוכן צעיר ווריו בשם יחזקאל ("ריי") נועם (33). נועם גבה-הקומה, בעל המבטא האמריקאי, הוא יליד מדינת קנטקי שבארצות-הברית. הוריו עלו ארצה בשנת 1935, והוא הספיק להת-הנך בבית-הספר הדתי ב"ל" בתל-אביב. את רי שנסע לארצות-הברית לקבל חינוך אוני-ברסיטאי, חזר ריי ארצה ערב מלחמת ה-עצמאות, התגייס לשורות חיל-האוויר.

מאז עבר ריי כסוכן למוצרים שונים, הס-פיק לשאת לו אשה ישראלית ולגדל שני ילדים. הרעיון נולד במוחו יום אחד, כש-אחד ממכריו הביא לו חישוק הוללה-הופ אמריקאי. נועם בחן את החישוק, ומחו המסתורי כבר עשה את החישוב: "חישוק כזה אפשר לייצר בארץ. אם הוא התקבל בכל העולם, מדוע שלא יתקבל גם כאן?"

כל מה שהיה צריך לעשות היה למצוא בית-חרושת, שייצר צינורות פלאסטיים אשר יתאימו לחישוק. צינורות אלה היו צריכים להיווצר מפולי אטילין קשות, שהוא חומר קשה, קפיצי וגמיש גם יחד. זהו חומר הניתן למתיחה, ועד מידת סבל מסוימת איננו שביר. כשלושה בתי-חרושת דחו אותו. באחד הימים נפגש עם אברהם פיינברג, מנהל הסופרמרקט. גם לפיינברג היה רעיון של הפצת ההוללה-הופ בישראל. השניים השלימו איש את רעיונות רעהו. תמורת הזכות לקרוא לגלגל הישראלי בשם גלגל שופרסל, הסכים פיינברג לרכוש את האל-פים הראשונים של החישוקים שיווצרו, ל-הבטיח בכך את כדאיות הייצור. אולם למע-שה לא היה צורך בכך.

ריי נועם הזמין את הצינורות בבית-חרושת אחד, חיבר אותם באמצעות קבלך-משנה שני הפיץ אותם בשעות הפנאי שלו. אשתו, נעמי, עזרה לו בהפצת החישוקים. הפצת המגיפה, משם ואילך, היתה קלה מאד. תחילה למדה האשה לסובב את החישוקים סביב גופה. אחריכך למדו זאת ילדי הש-כנים, ריי, הדוגל באמצעי הפצה אמריקאיים של פירסומת רעשנית, והפצה בצינורות מס-חר קיימים, לקח את אשתו וילדי השכנים לכל מקום, כדי שידגימו את תעלולי ה-הוללה-הופ. ברחובות, בגנים, על שולחנות

תמר ורדימון, מורה להתעמלות ודוגמנית-אפנה ידועה, בבת סביב גופה שלושה חישוקי הוללה-הופ כאחד.

עוגה, עוגה, עוגה

ענה ילדה בת שנתיים, בחישוק ההוללה-הופ. הי-ילדים הם הנפגעים הראשונים בקדחת ההוללה-הופ, מסתגלים במהירות לעצצוע החדש, אינם מתביישים, כמבוגרים, להופיע בו בפומבי.

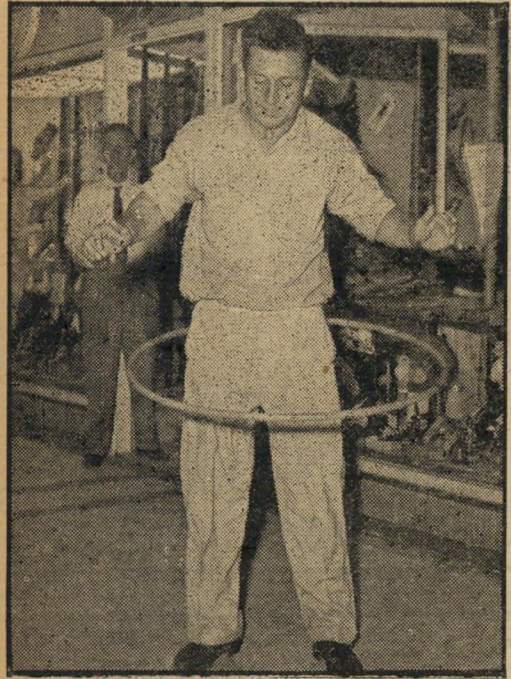
אימונים ממושכים בבית, כי באמת הם יוד-עים את המלאכה. אולם בשבועיים הראשונים להופעתו ה-ישראלית, כבש לו ההוללה-הופ מקום בשוק המקומי, נמכר במאות. יצרנו מקחה להגיע עד חנוכה למכירת 10 אלפים חישוקים. אלא שעד אז הוא לא ישאר לבד: כחצי-חריסר יצרנו פלאסטיק כבר החלו לייצר ולהפיץ חישוקים דומים.

הסיכום בסופרמרקט החלו להופיע החישוק-קים הפלאסטיים, המיוצרים בעשרים צבעים.

מתחשק חישוק

ל ריי נועם יש כיום ההרגשה של המח-לל מהמלין, אשר כל הילדים רצים אח-ריו. כי בישראל פשטה המגיפה בינתיים רק בין הילדים. בניגוד לעקרות-הבית האמרי-קאיות והאירופיות, מתביישות הנשים ה-ישראליות בדרך כלל לנסות בפומבי לסובב את החישוק סביב ירכיהן. גם הגברים מת-ביישים לנסות לפני שהבטיחו לעצמם, ב-

יותר משהם סומכים על אגדת חוני המע-גל, שהיה עג עוגות סביבו, שתעזור לחי-שוקי ההוללה-הופ להפוך פופולריים בישראל, הם סומכים על יצר לב האדם, שאינו שו-נה בברוקלין או בהרצליה.

סטר'יפ-טיז של גלגלים מדגימה נעמי נעם, אשת מפיץ ההוללה-הופ הישר-אלי, המורידה מעליה בזה אחר זה את חישוקי הפלאסטיק.

כאחלל מהאמלין שהקסים בחלילו את ה-ילדים שבאנדה, נראה ריי-חישוק. הוא עוסק בעצמו בנילגולו, כאמצעי אימון נוסף.

ספורט חדש גילה השוער המהולל יעקב חודורוב, המפיץ בזנוחו את החישוק.

סביב חישוקים בעת אופנה-כשיר-גליחות ית לו שאינו ת ה-זימשך הבא תהיה הופ.

הוללה-הופ ש קם צרונים, עזר פר-מיקצב ריקאי, רצות-

גם / ה- שינסו

לחבר עוגה, חובר אח-

(המשך מעמוד 10)

בהעדרו מן הבית, היה מופתע ונדהם. שום סימני פריצה לא נראו על הדלת, אף טביעת אצבעות אחת לא נשארה. הדירה, בקומה השלישית של בית-דירות תל-אביב, נראתה כאילו אין כל אפשרות אחרת להיכנס אליה, פרט לדלת. אולם, בכל זאת, עובדת הגניבה היתה מוכחת: מן הדירה נעלמו תכשיטים, חפציי-ערך וכסף מזומן.

הכתבים המשטרתיים פירסמו למחרת: "סוף רציחתו פועל בתל-אביב. המשטרה חוקרת".

המשטרה לא המשיכה לחקור זמן רב. ידיעה, שהגיעה מחוגי היציאות, העמידה את אנשי מדור הבילוש בעקבות הפורץ המטפס בקלות אל דירות, השוכנות במרומי הקומות השלישית והרביעית. במארב מוצלח שהושם לו, נתפש הפושע: יעקב שרנשי, יליד תל-אביב.

הפסקה במשחק. זו היתה הפעם הראשונה, מאז, מזה יותר מעשר שנים, נמצאת המשטרה בעקבותיו של שרנשי, בקביעות בלתי-פוסקת. מדי פעם מצליחים השוטרים, לוכדים את הפורץ הזרוז בהכתם, מביאים אותו לפני שופט השלום ומתפטרים ממנו באנחת-שמחה בפתח בית-הסוהר. אולם אחרי חודשים אחדים, חוזר סיפור המעשה: שרנשי משתחרר, פורץ דירה, מבזבז את ה"כסף במשחק קלפים, וחוזר לפרוץ.

הסיפורים המהלכים על שרנשי (25), בן לאם כובסת ואב מסגר, אח לשתי אחיות שמקור פרנסתן מפוקפק, הם כמעט סיפורי אגדה: באחד הימים, מספרים אנשי העולם התחתון, ישב שרנשי ושיחק בקלפים. מש' הפסיד את כל כספו, אמר לחבריו למשחק: "רגע אחד, אני מיד חוזר". שרנשי יצא, מיהר להביא את כלי הפריצה, פרץ לדירה שאותה איתר עוד לפני ימים אחדים, לקח את הכסף המזומן שמצא בדירה וחזר ל"משחק.

לפני שבועות אחדים נתפס שרנשי בבית הקברות בנחלת-יצחק כשידו פצועה. סריקה בשטח גילתה כמה קופות צדקה פרוצות. "הייתי בדרכי הביתה", אמר שרנשי לשוטרים. הוא נעצר, שוחרר בערבות עד ל"משפט.

אולם שרנשי לא רצה לחכות למשפטו באפס מעשה. השבוע, ימים אחדים לפני שהיה עליו להעמיד לעצמו עורך-דין, לשלם לו שכר טרחה, נתפש כשהוא פורץ לאחת הדירות ברמת-גן, שטח פעולתו הקבוע. הפעם, כנראה, ימתין לדינו בבית-הסוהר.

תזכיר

גלות במדבר

שני הכמרים היחידים אורתודוקסיים, שהואשמו באונס הנזירה מכריתים, נידונו השבוע על-ידי בית-דין כנסייתם בעיר ה"עתיקה לגלות במנזר מר-סאבא (סבא הקדוש) שבהרי חברון. כזכור, התפרסמו הפ"רטים המלאים הראשונים על הפרשה כולה בעולמנו הזה (1097) ... **על נסיבות מותה** של סופי סלומון-כהן מתל-אביב, שנפטרה בדירתה אחרי שהזריקה לה זריקת גיבוקאין, גילה לראשונה העולם הזה (1085), אשר מסר את הפרטים הראשונים המוס"מכים, שלא נמצאו עדיין בתיקי המשטרה. השבוע הועמדו שני הרופאים לדין בפני שופט השלום הראשי בתל-אביב, כשפרקליט המחוז יעקב בר-אור טוען: "במשפט זה תתעוררנה בעיות עובדתיות ומשפטיות יוצאות מגדר הרגיל, שכמותן טרם נידונו בארץ" ... **החטיפה מן ההרמוזן**, בה נחטפה נערה בת 14 ממאהל בידואי בגבגב, ועוררה בכך מלחמת-דמים בין שני השבטים (העולם הזה 1098), שימשה השבוע נושא לבקשת הביאס קורפוס בבית-הדין הגבוה לצדק, כשהורי החטופה תבעו מן החוטף להחזיר להם את בתם ... **הביקורת הקטלנית** של מרבית המבקרים התיאטריוניים בישראל נגד הצגת רחוב המדרגות בתיאטרון הבימה, והפלייתו המכוננת של השחקן מאיר מרגלית בתיאטרון זה, שפר"טים חדשים עליה גילה העולם הזה (1100), הוכחשו השבוע במסיבת עיתונאים שערך במאי המחזה בחיפה. במסיבה זו הטיל ה"במאי את קולר הכשלון במאיר מרגלית, בהאשימו את המבקרים האמנותיים בחדר צדדיות. למסע ההשמצות על הביקורת ה"טרפה מחברת המחזה הכושל, שהכריזה כי "אין המבקרים מבטאים הפעם את דעת ה"קהל".

תכנית האשכוליות הצליחה - המציאות מאשרת זאת!

בעקבות המסע הציבורי, אותו יזמו וניהלנו למען הרחבתו של יצוא פלחי אשכוליות על-ידי הפניית סוגים מסויימים מיבול הפרי הזה לתעשיית שמורים, מינתה הממשלה ועדת חקירה בראשותו של השר מר פרץ נפתלי.

על אף מאמציה של המועצה לשיחוק פרי הדר ועל אף הלחץ, שהופעל על-ידי דובריה במסעם נגד תכנית האשכוליות, מצאה ועדת נפתלי, בהפניית אשכוליות לייצור שימורי פלחים - יתרונות חשובים לפרדסן, לייצרן ולציבור כולו.

להלן טענותינו לעומת טענותיה של המועצה לשיחוק, והתוצאות הסופיות של השנה הראשונה, המבוססות על המחירים שפורסמו על-ידי המועצה לשיחוק:

רווחים גדולים למדינה - השיגו פלחי אשכוליות בעונת 1957/58

אמרנו	המועצה לשיחוק השיבה	נפיון 1958 הוכיח	הרווח למדינה
12 ימי עבודה נוספים לטונה בייצור פלחים	ייצור הפלחים יפחית את מספר ימי העבודה	12 ימי עבודה ומעלה נוספו לטונה של פרי	תוספת של 126,000 ימי-עבודה
הפלחים יכניסו יותר מטבע זר	הפלחים יכניסו פחות מטבע זר	75 דולר לטונה תוספת רוח בעד פלחים, ומחירים גבוהים יותר בעד פרי טרי בחו"ל	\$2,000,000 נטו ומעלה רווח נוסף במטבע זר לאוצר
יעלו רווחי הפרדסן	ירדו רווחי הפרדסן	הפרדסנים הרוויחו 75 ל"י לטונה בעד ברה; 25 ל"י לטונה בעד פרי גדול; -2 ל"י לתיבה במכירה בקונסיגנציה בחו"ל	בממוצע 1,500 ל"י לתיבה רווח נוסף לפרדסן
תגדלנה הכנסות האוצר ממסים	תרדנה הכנסות האוצר	עלו מסי ההכנסה מרווחי בתי חרושת, משכרם של הפועלים ומרווחי הפרדסנים	1,500,000 ל"י ומעלה תוספת מסים לאוצר

הישגים אלה יכולים וחייבים לגדול מדי שנה בשנה

למרות שירדו מחירי פרי הדר בחו"ל, השיגו האשכוליות מחירים גבוהים יותר במכירות במחירים קבועים בחו"ל. הפניית אשכוליות גדולות לייצור פלחים שוב תגדיל את המחזור בפרי בשחקי חו"ל, ועל-ידי זה תיפתחנה אפשרויות שיחוק טובות יותר ליצוא אשכוליות טריות.

במדינתנו קיים חוק, האוסר על יצרן השימורים לגדל פרי למען צריכתו העצמית, ואילו הפרדסן אף הוא אינו רשאי להשתמש בפרי פרדסו לצורכי מפעליו. חוק זה עתיד להחניק את התפתחותו של אחד מענפי הכלכלה החיוניים ביותר במדינתנו. על כן יש לבטלו מיד.

עד אשר יבוטל חוק זה, שומה על הממשלה לעשות כל אשר לאל ידה, כדי להגדיל השנה ולא להפחית את מכסת האשכוליות לבתי-החרושת לשימורים.

יש להקים גוף עצמאי לחקר שווקים. גוף זה יסלול את הדרך להכנסות גדולות יותר במטבע זר ולתעסוקה מוגברת. כמו כן יניח גוף לחקר שחקים את היסודות להתפתחותו ושגשוגו של ענף ההדרים בשטחי החקלאות והתעשייה גם יחד.

"נייצא ונחיה"

שמואל דובינר

80 שנה נסיון בכל העולם בהוראת אנגלית צרפתית

עברית, גרמנית, פורטוגזית, ספר"דית, רוסית וכו'. הכנה לכל הבחינות. לפני הצהריים קבוצות של 3-5 איש בלבד. אחרי הצהריים קבוצות מרוכזות ועזרה לתלמידים.

בייס ברליץ רחוב נחלת בנימין 2 תל-אביב, טל. 62347

לא חשוב כמה פעמים

את משתמשת בטקסטיל שמפו. אחרי כל כביסה וכביסה, כל האריגים העדינים, דברי סריגה וגרבי ניילון, נראים כחדשים הודות לקצף הרך ללא אלקלי של טקסטיל שמפו

תוצרת נקה תוצרת איכות המפיצים: חבי נורית בע"מ

תה "אדמירל" - מעלה את המורא לך!

גלים קצרים

המתחרה הגדול

קברט ספרותי הוא שמה של תכנית רדיופונית חדשה בעריכתו של ישעיהו בן-סורת. התכנית הראשונה הוקלטה השבוע במרתף היין של מועדון התיאטרון, שם כונסו כמעט כל יושבי כסית, ממשו ש' מיר ויוסי דיין, ועד אהרון אמיר ושמוליק סגל. אחרי שהנוכחים הושקו במשקאות חריפים ללא הגבלה, נתבקשו להקריא שירי, למסר סיפורים ובדיחות ולהגיש כיצד חוגגים אנשי הרוח בינם לבין עצמם. כי תוצאה מכך היו מרבית ההופעות לפני המיקרופון מלאות חידודים ועקיצות על קולי ישראל. כך, למשל, כשהוגש המיקרופון לכתב הארץ נתן דובניץ, הרוני הקריין אלימלך רם: "עכשיו יספר לנו מר דובניץ על הסקופ הגדול של ביקור הכנר אויסט" ראך בארץ". דובניץ, העליו מין, השיב: "סוף סוף קם מתחרה למנגנון הברדות של קולי ישראל". . . . משפט לדוגמא יוגש בקרוב עלי ידי אורח, בעל מקלט רדיו, נגד קולי ישראל. המשפט יוגש על רקע העלאת דמי רשיון הרדיו לפני שנה 8 מ' 10 ל"י, תוספת שתי הלירות נומקה או כדמימינו על שבועות הרדיו. מאחר ש' שבועות הרדיו לא יצא לאור, נשאר שתי הלירות כתוספת על דמי הרשיון, והסכומים שנאספו הוצאו בהוצאות השוטפות. בית המשפט יצטרך לקבוע אם גביה זו היתה מעשה חוקי.

תדריך

המידורים המפורטים טטה עשויים להיות מעניינים. סינויים אפשריים.

● **מזוזר** (קולי ישראל, יום ד' 20.25) — יעקב בניהרצל מגיש תכנית יובלות: 25 שנה למות הסופר יעקב וסרמן, 400 שנה להכרת אליוט הראשונה במלכת אנגליה, 65 שנה למותו של צייקובסקי.

● **המעגל** (קולי ישראל, יום ד' 21.30) — יצחק שמעוני מגיש שידור חי, בהש' תתפוט קהל מצומצם. בתכנית: שאלות מכ' שילות למומחה הספורט אורי זמרי. שני מבצעים בהשתתפות הקהל.

● **תיבת נח** (קולי ישראל, יום ה' 20.05) — להקת בצל ירוק במערכון חדש, הגיטרס מנשה בקיש, רביעית מועדון התיאטרון ואריק לביא בשירים חדשים. ● **סיפוריה של אופרה** (גלי צה"ל, יום ה' 21.15) — האופרה כך עושות כולן למוצאט.

● **פנים אל פנים** (קולי ישראל, יום ה' 21.30) — שידור ראשון של תכנית חדשה. מפגש אלווטי בין קבוצת עבריים צעירים בכלא תל-מונד, לבין קבוצת נחי לאים בדגניה ב'.

● **המסביר לצרכן** (קולי ישראל, יום ו' 18.30) — אפרים קישון ודן אלמגור, בפילטונים עם מספר בדיחות.

לירות אך לא לשחק

אלק גינס, ויליאם הולדן ושאר שחקני הסרט הנשר על נהר קוואי, המוצג בקולנוע מוגרבי בתל-אביב, זכו השבוע לביקורו של נשיא המדינה **יצחק בן-צבי**. הנשיא רצה ללכת לסרט ככל אורח אחר. שלישו הוזמן עשרה כרטיסים, עבור פמלית הנשיא ושומ" רי ראשו, התעקש לשלם את תמורתם והת' נגד שבעל הקולנוע, ירוחם ורדימון, יע' רוך לו קבלת-פנים ממלכתית. הוסכם על ביקור אינקוגניטו. למרות זאת ויהה הקהל את הנשיא, שבא לסרט באיחור של חמש דקות, קיבל אותו בהתלהבות. הנשיא ישב בין הקהל על היציע, כשרק שורה אחת פונתה לרחתתו. הוא ראה את עצמו פעמיים ביומן נבב, עוב את הסרט שתי דקות לפני הסיום, הביע את התפעלותו ממנו. . . . אגב, בעל הקולנוע, **ירוחם ורדימון**, הוא מכר ותיק של הנשיא ורעיתו, עמם עבד בהגנה בירושלים, לפני הקמת המדינה. . . . הופ' עתו של עסקן מפא"י **משה דיין**, בבית סוקולוב, השבוע, החלה והסתיימה בבדי' חות. לפני ההופעה נשא העתונאי **אפרים תלמי** נאום מלא הערצה והתלהבות, החל להעלות זכרונות מהימים בהם נגש את משה דיין בראש הטור שפרץ ללוד. דיין קם אחריו, ניגש לצנן מעט את התלהבותו של תלמי, באמרו: "אגב, לא הייתי בראש הטור שפרץ ללוד". כשסיים דיין את דבריו ניגש אליו אחד המאזינים, הגיש לו חוברת ואמר: "כאן תמצא את כל מה שאמרת". שם החוברת: מעצ למדינות כלכלית של הסתדרות הציונים הכלליים. . . . בנה בן השנתיים-יחצי של המשוררת המקייסית **חיה קרמון** נלקח עלי ידי אמו לאסיפה, כה נאם ח"כ **משה סנה**. הילד שמע את סנה מתרחח וצועק בשעת הנאום, שאל את אמו: "למה דוד משה כועס?" בסיום האסי' פה ניגש יובל קרמון אל סנה, שאל אותו: "תגיד דוד, יהיה טוב?" סנה לא נבוך, השיב לו מיד: "בודאי יהיה טוב". . . . בין אלפי האנשים שלא יכלו להידיח לכנס ועידת הציונים הכלליים, שנערך השבוע בתל-אביב, היו רבים ממנהיגי המפלגה. מלבד **פריץ ברנשטיין**, שלא מצא במשך חצי שעה דרך להכנס לאולם, עד שיצאו מבפנים לחפשו, לא הצליחו תחילה גם ראש עיריית רמת-גן **אברהם קריניצי** וח"כ **שושנה פריסין** להכנס לאולם. הם התרוצצו מדלת אל דלת מסביב לבנין, ניסו לשוא למצוא פתח. העיר אחד ממקורבי קריניצי, שליחתו: "מה זה פה? ועידה מפלג'ית, או מכון להורדה במשקל". . . . נסיון אחד להנציח את זכרו של המשורר **שאל משרניחובסקי** נכשל לא מכבר בנסיבות מיסטריות. המוזכר הכללי של אגודת ה' סטורים, **אברהם ברוידס**, החליט כי יהיה זה נאה להציב בבית-הספרים, הנושא את שמו של טשרניחובסקי, את השלט שהיה מוצב לפני ביתו של המשורר ברחוב אחד העם בתל-אביב, שנשא את הכתובת: "ד"ר שאל משרניחובסקי, רופא כללי". שלט זה נשאר במקומו שנים רבות אחרי מות המ'

רביאמן רשכסקי בגיל 7 *
גנרל צירי לירות, לא לשחק

וגד עקרונית לעישון, נדהם כשראה את אברך מעשן בעצמו. הסביר אברך לאיש הנדהם: "תבין, הסיגריות הן על חשבוני, והשתיה לא". . . . כאשר ביקר השבוע **צבי זינדר**, מנהל קולי ישראל, במועדון התיאטרון, שרה לכבודו **ריקה זראי** באופן מיוחד את שיר הפריון, אותו אסר זינדר לשידור. זינדר נהנה מאוד מהשיר, ניגש בתום התכנית לריקה ויוחנן והודה להם. . . . סוף-סוף הגיע סימן חיים מ' **דידי מנוסי**, העורך עתה סיוור בגיפ דרך אפריקה. דידי נפגש באסמרה שבחבש עם מנהלי חברת הברש אינקודה המחודשת. הוא הציע להם סיסמה אשר, לדבריו, עשויה להבטיח את כיבוש השוק האפריקאי: "אל תאכל את אביו, השתמש בשימורי אינקור דהו". . . . **לואי ברבן**, שחקן אהל ר' אחד ממנהליו, הוצע להציג מחזה ציכי שתורגם לעברית. במחזה יש תפקיד לנערה בת 16. ברבן הציע מיד את אשתו, השח' קנית הותיקה **דבורה קסטלניץ**, לתס' קיד זה. כשאמרו לו: "איך אפשר, הלא התפקיד מיועד לנערה בת 16!" השיב ברבן: "כן, אבל לאשתי יש נסיון של שלושים שנה". . . . שדרנית קול ישראל **מרים רמיר** מצאה לאחורנה הגורה חדשה, בקשר לטיב הביצוע של שחקנים מסיימים. אמרה היא: "הם ממש עלו על עצמם. ונד' רסו". . . . הארכיבישוף של העדה הרומית קתולית בישראל, **ג'ורג' חכים**, מצא ל' אחרונה מקור חדש להכנסות לבני עדתו. בית-חרושת לנרות בצורת מייצא עתה נרות קידש מיוחדים לחוקי-לארץ, הנושאים עלי' הם את חתימתו של הארכיבישוף, בצירוף אישור כי הנרות מיוצרים בעיר ועד נולד ישו. בחבתי העולם, מגאנה בוד דרום אמריקה, יש כבר ביקוש גדול לנרות אלה. . . . העתון ג'ואיש נשונאל פוסט אנו אופניו, המופיע בארצות-הברית, חנר לפני זמן קצר את עשרת אנשי השנה של ישראל. האנשים, לפי דירוג העתון, הם: **עמוס חכם**, **יעקב חודורוב**, **משה דיין**, **רבי עמרם כניו**, **פנחס לבון**, **שרה לוי תנאי**, **משה דואק**, **יצחק וולפסון**, **ברטראם דואב** (בעל הסר' פרמקט), והמיליונר **ישראל רוגוזין**.

אולם, יום אחד לפני העברתו לבית הסופרים, נעלם השלט ממקומו. . . . אמן השחמט הבינלאומי מארה"ב **שמואל רשכסקי**, שוכה השבוע באליפות ישראל בשחמט, אחרי שסיים בתיקו קרב דרמתי עם ריבנו ההונגרי לסלו סאבו (ראם ספורט) שימש השבוע, בעת משחקיו בבית הלן אלר בתל-אביב, מוקד להתענינותם של עולי סולין, רבים מעולים אלה זוכרים את רשכס' קי כשהיה עוד בן שבע, ילד פלא בעולם השחמט, שאביו היה מלחה אותו למש' חקים סימולטניים בהם היה מנצח עשרות מבוגרים. אחדים מהעולים אף הביאו עמם המונות של רשכסקי מאותם הימים, ש' הופצו אז בהמונים. אחד מהם הזכיר מעשה שהיה בעת שרשכסקי שיחק נגד מפקד הצבא הגרמני בלודו, בימי מלחמת העולם הראשונה. כשניצח רשכסקי, אמר לגנרל הגרמני: "אתה יודע לירות, אך אני יודע לשחק".

לשיר אך לא לשדר

הצלם העתונאי **יצחק ברו** ידוע בוריי זותו הרבה ובכשרו להדחק לכל מקום, מעורר לא פעם את קנאת חבריו למקצוע. משום כך החליטו חבריו הצלמים לסדרו, פעם, בהצגת הבכורה של האופרה פאוסט, הצביעו בפניו על אשה אחת ולחשו כי זוהי אמו של מחבר האופרה. ברו מיהר לצלמה, הציע למחרת לאחד העתונים תמו' נה של אם המחבר של פאוסט. השבוע, ב' ועידת הציונים הכלליים, ראה ברו את חבריו הצלמים מתלחשים ומסתירים ממנו משהו. כל מאמציו לגלות מה הדבר עלו בתוהו. הוא רק הצליח לקלוט את המילים: "חוסין. . . לוד. . .". כשראה את חבריו מסתלקים בזה אחר זה, לא יכול היה להת' אפיק, הפציר באחד הצלמים: "תגיד, מה קרה בלוד?" "מה, לא שמעת?" שאל הצלם השני, המלך חוסין הגיע ללוד. . . . ברו לא המתין לסוף הסיפור, נכנס למכוניתו ומיהר ללוד. . . . אחד המבקרים אצל **ישעיהו אברך**, מאשני המרכז לתרבות של הסתדרות העובדים, ראה על שולחן משרדו של אברך קופסת סיגריות. כשביקש לקחת סיגריה, אמר לו אברך: "רק לא סיגריה, מה אתה רוצה לשתות, קפה, תה, או אספרסו?" האיש, שחשב כי אברך מת'

פסוקי השבוע

● **מנהיג מפ"ם מאיר יערי**, על החוק לתיקון דיני ענשים, בסחון המדינה, על פיו מאשם אהרון כהן: "הצבענו בעד החוק הזה מכיון שאנחנו רגישים מאוד לעינינו בסחון, אך לא שיערנו בנפשנו שעלולים להשתמש בו נגד חברי תנועה חלוצית, ולא זו בלבד אלא שיגפיהו כשוס מעלינו".

● **הסופר אהרון מזג**, על מלחמת הבחירות: "הבחירות — המוסד הדמוקרטי ביותר במדינה — עשויות להיפך לקרקס בלבד. ארגון הבחירות — לארגיה של בחירות".

● **ח"כ הצ"כ ישראל רוקח**, בתשובה לשאלה מדוע איחר בשעה לפתיחת כנס ועידת הציונים הכלליים: "מה הפסדתי? אני חושב שגם אלה שנשארו בחוץ לא הפסידו הרבה".

● **מנחם בגין**, על דוד בן-גוריון: "הנה לפנינו אדם, שאינו מסוגל להבחין בין אמת לבין היפוכה, בין עובדה לבין ברותא, בין מציאות לבין הויה, בין מה שהיה לבין מה שהיה רוצה שיהיה ולא היה. מדאיג מאוד".

● **עורך "יריעות אחרונות"** ד"ר **הרצל רוזנבלום**, ברשימה לגרפית שלטה מארצות-הברית: "אומר אני, כי אם טוב לאכול פסטידה בארץ — בתפקיד עתונאי טוב פה".

● **משורר אברהם שלונסקי**, על הסופר בוריס פטרנאק: "ארבעים א' הודעה עם המהפכה. פעם זומינהו לכתוב שיר לכבוד האחד במאי. יא השר, אן הקדישי לשלושים באפריל".

● **ראל הדרום-אפריקאי סיר פראנסים דה גינגאנדר**, מי שהיה של הפילדמארשל מונטגומרי בתקופת מלחמת העולם השניה, על המארשל מונטגומרי סובל מתסביך האם. אני משוכנע כי הדחיפה יאה להצלחתו היתה רצונו להראות לאמו, שהקשתה על ילדותה, לעשות".

● **ליובטנאי יוסף ("נק") ויניצקי**, על הידיעה כי התגלה עורק של תל-אביב: "העורק הזה קשור בודאי עם הירקון".

* הכתובת חפזנית: לסוכרת מהסח' תמאי בן הי' שמוליק רשכסקי.

פסנתרנית אברך בווינה
הכרה בחוק, הזמנה מבית

כי גם א.ב. יפה, עורך הדרך לספרות של על המשמר, התפרסם מתפקידו באהל כמרכז החזקה האמנותית, אחרי שותיקי המוסד לא רצו לשמוע לעצותיו ולהערותיו, בדבר גיהול התיאטרון בעתיד... לדוברי צרפתית עורך התיאטרון הקאמרי ערב קריאה מיוחדת בהשתתפותו של הבמאי מרסל לופוביצי, שיקרא מיצירותיהם של אלתרמן, שלונסקי ואחרים, בצרפתית. בחלק השני של הערב יקרא לופוביצי משיירי לורקה, בליווי גיטאר רה... פטרורם נוספים עתידים לסקוד את להקת התיאטרון הקאמרי בין המפוסרים: שחקן ושחקנית צעירים, המשתתפים כבר זמן רב בהצגות התיאטרון ואף זכו בכיקורת חיובית בכמה מתפקידיהם. לעומת זאת, יקבל הקאמרי שחקנים צעירים חדשים אל שורותיו, ואף קיבל לאחרונה כמה מן המועמדים. לא מן הפטרורם ואף יצביעו על טרם ששחקנים אחרים בלתי-מנוסים מתקבלים במקומם לתיאטרון... לעומת זאת תתן הנהלת הקאמרי הזדמנות נאותה לבמאי צעיר להוכיח את יכולתו. חיים עינב, שביים עד כה כמה הצגות לילדים בתיאטרון תל-אביב, יביים כנראה את ערב הקריאה הבא בתיאטרון: הטיורב, מאת יהודה האורתי... שר הפנים היחיד בעולם העומד בראש להקת מחול הוא קייסה פודיבה, שר הפנים בממשלת גינאה הצרפתית. הלהקה היא להקת הבלט הכושי-אפריקאי על 32 רקדניה וזמריה, אותה מבטיח להביא... השרה-מנהל... האמרגן ברוך גילאון... שחקן חדש נתקבל ללהקת בצליון: אהרון שמי, מבית השיטה, שמי (29), מנחה הופעות להקת הנוער החלוצי בפסטיבאל מוסקבה, אב לשני ילדים, הוא הסגנונית הראשונה ללהקת בצליון המורחבת המתכוננת להופיע מיד אחרי הופ... עברנו במחזה מוסיקאלי רבי-משתתפים, מאת אפרים קישון.

תהליך

העולם הזה ממליץ על מאורעות הבידור והאמנות המוצגים השבוע ברחבי הארץ:

- **מלאך האבן** (התיאטרון הקאמרי) — עשוי שיש, אך שחקניו עשויים בשר ודם. הצגה טובה, בהשתתפותם של בתיה לנצט, עודד תאומי, יוסי ידן ודבורה קידר.
- **זעקי ארץ אהובה** (הבימה) — הצגת מחודשת של מחזה טוב, בביצוע מצטיינים: אהרון מסקין בתפקיד המפקד והמקהלה בניצוחו המעולה של...
- **דבר אז הקיר** — ממשל לזכר אל. ציפיו הצעיר שמתחפין אינם מדברים עוד...
- **פיקולדי** (פאר, תיאטרון) — בהצלחה המסחררת לא רק... אלא גם את צופיו. בחצי... לסיורו בישראל, לא ראו עדיין... חיסוריו דהיפודריקה אולם... ● **הופ... עברנו!** — טרי, רענן ומורחב, אך לא...

אמנות

אמנים

מברק מישראל

ביום בו נודע לפסנתרנית דינה אברך על הצלחתה בבחינות ועל ציון הכבוד שהוענק לה, בתום לימודיה באקדמיה הממלכתית למוסיקה בחינה, חשבה דינה בלבה: "טוב, אבל מה אעשה עם זה בישראל?" הספורים הרבים על גורלם של מוסיקאים ישראלים מצטיינים במולדתם, נקרו במחנה. ההפתעה הגדולה באה לדינה אחרי ימים אחדים. מברק שהגיע מישראל, בחתימתו מו"כיר התזמורת הפילהרמונית, הזמינה להופיע כסוליסטית בקונצרט למנויים, בניצוחו של אלצ'יאו גליירה. "הייתי ברוקע השביעי," סיפרה לידידה, "אני מאושרת."

לשיא הצלחתה הגיעה דינה אברך בזמן קצר מאוד. כשקיבלה לפני שלוש שנים מילגה ללימוד והשתלמות בנגינה על פסנתר, מתנה של קבוצת ציונים שחיציים, לא חלמה עדיין כי דחיפה זו לעבודתה המוסיקאלית תביא אותה כה מהר אל פיסגת ההצלחה. עד לאותו זמן עסקה דינה, אלמנתו הצעיר רה של העיתונאי יעקב גל, בנגינה על פסנתר מפעם לפעם, הופיעה במופעים ציבוריים אך לא נתפרסמה הרחק אל מחוץ לחוגים הסגורים של המוסיקאים הישראליים.

אוסטרית או ישראלית. עם התדמית מורת הפילהרמונית תופיע עתה דינה אברך לראשונה. קודם לכן הופיעה פעמים אחדות כסוליסטית בהופעותיה של תזמורת קוג ישראל, הופיעה גם בקונצרטים בווינה.

ההזמנה לישראל גרמה לדינה לדחות את הופעותיה שנבקעו לימים אלה בחינה. ככל תלמידה מצטיינת באקדמיה למוסיקה הממלכתית בחינה, נבקע לדינה רסיטאל סומבי באחד האולמות המרכזיים של הבירה האוסטרית. גם קונצרט זה נדחה. הוא יתקיים רק אחרי שתחזור דינה מישראל, כדי להופיע בקונצרטים של התזמורת הסימפונית הוינאית.

כשאופיע בחינה, אחרי שאחזור מישראל, אופיע כבר כאמנית ישראלית" אמרה ה' שבוע דינה, שעה שארזה את מזודותיה לנסיעה לישראל, "אילו הייתי מופיעה ביש" ראל אחרי ההופעה בחינה, הייתי נחשבת בחדאי לאמנית אוסטרית."

מאחורי הקלעים

יחי הדיקטאטור!

"הדיקטאטור הקמין", מאת יורם מטמור בבימויו של מנחם גולן, תהיה הצגת הבכורה הראשונה של תיאטרון זירה, שי מנהלו, מיכאל ("מיקו") אלמו, נטש אותו בבימוי הקשים ביותר ויצא את הארץ. אחרי שהתברר כי בידיו של גורג'י חאל נמצא יפוי-כוח חוקי מטעם אלמו, להמשיך ולנהל את התיאטרון, נאותו השחקנים להמשיך ולעבוד במשכורת זעומה, על סמך ההבטחה כי הצלחת הקופה הצפויה תכסה את כל הפסדיהם. גם בעלי החובות הסכימו לעשות כך. הדיקטאטור הקמין הוא עיבודו העברי של מחזה בשם אחר, שנכתב בול-גאריה במקור ועובד שוב בידי הבמאי איזידור הרשקוביק, אך עובד פעם נוספת — והפעם בצורה קיצונית — בידי יורם מטמור. בתפקידים הראשיים משתתפים יע-קב ("מוישה חייטלדאטור") בורו ומישה נתן, שהופיע עד כה בתיאטרון האידי ובדור רחמי... **שנת שפע** מאין כמוה תהיה השנה לאמנים למיניהם, במאים, תזמורת גיא, מרכזי להקות ויקודים ושאר העוסקים במקצוע הבידור הישראלי. פרט לתוכניות הפאר הממומנות היטב של כל המפלגות, לקראת הבחירות הקרובות ובאותה מתכוננת ועדת העשור לשירת הברבור של פעולתה, שתהיה אחת משיירות הברבור היקרות ביותר שהושמעו עד כה. כבר בימים אלה יוזמנו האמנים למשרדי ועדת העשור, על מנת לחתום על חוזים להופעה מעל בימות הבידור ביום העצמאות הקרוב. את מחיר הגבוה ביותר גובים הבמאים: 2500-3000 ל"ש בעד בימוי חזיון, מסכת או קרבול מסכות... **עזרה הדדית** לחבר בצרה החליט מרכז הקואופרציה להגיש לקופרטיב שחקני אהל, ההולך ושוקע בחובות חדשים, אחרי הכשלונות האמנותיים והקופתיים הפוקדים אותו מדי יום. במסיבה שנערכה בביתו של הפסנתרנית פנינה זלצמן נאם המחזן יגאל מוסינזון, שהפך לאחד מפטרוניו של תיאטרון הפועלים לשעבר, אחרי-נאומי-חתימו נציגי מרכז הקואופרציה על שיק בסך עשרת אלפים לירות, בעוד שהמארחת תרמה אלף לירות לתיאטרון הכושל. בינתיים נודע

חבר פרישופך
פסקל
דינמו
כר
רח פרוק

הבה ונקדים
שעה קאה אביקור
במשכית

תעשיות בית ואחאכת יז

לפני עריכת הקניות לחורף

מוצרי אופנה:

- שמלות
- מעילים
- חולצות
- חליפות
- חצאיות
- צעיפים

מוצרי קליעה: סלים - מחצלות - וילונות

מוצרי מעילי עוד לגברים וגברות ובגדי ילדים

מוצרים מרהיבי עין, שמחירים נמוך מכפי שניתן לשער,

בחנויות משכית:

תל-אביב, רחוב פרישופ 40 (ע"י רח ריונוף)

ירושלים, רחוב המלך ג'ורג' 60 (בנין סלון הפלכים)

מלון אנדיה - הרצליה

אוסטרים
נציגים
בית

בטוח תחליט - בקר במשכית

הישמר!

מפני אבידת מסמכך
היקרים, תו ל' פוטו
ברנר" את תעודותיך
להעתקה.

העתקי מסמכים לכל
הצרכים מבוזעים
במהירות — באיכות
— בטודיות!

פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוק 31

פקידים!
תלמידים!
סטודנטים!

הרשמו עוד היום לקורס "י"
קצרנות
עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמיים בשבוע)
ב.אולטן גרג' (GREGG).
בת"א: אצל ח. ברקמא, גורדון 5
בח"פה: "במעלח", שמריהו לזין 30

הצלחה מובטחת!

מכתרים ופולות

הרהור בקול רם ששמעתי באוטובוס: פשוט מאד לא לשלם מיסים. מספיק לא לעשן, לא להתרחץ, לא להתגלח, להיות רוקן ולחיות בבית-סוהר.

במקרה של סחורה פגומה

כמה ש(1103/52) חשבו את עצמן פקחיות ושונות ברע שכתבו אלי:

„מאתר ונוכחני שההיצע במדורך הינו דל למדי, החלטנו להוסיף לו יתר משקל בדמות שתי נערות המודות בנות 20, שזה עתה סיימו את שירותן בצה"ל.

„טעמנו הינו שונה, והובח השיער שביי גנו מחבת טיפוסים כהים — לא בנושמים — גבוהים מכל הבחינות — פירושים מיותרים — שלא נזחו זה עתה את נערות הראשונה, שחרת-השיער שבינינו מוכנה להיכר כל טיפוס שאינו שוכח את ארגונו

בבית, כל אימת שהוא יוצא עם נערה, היות והתחבורה למקום מגוריו מאוד לקויה, רצוי שהגבר יהיה בעל כושר תנועה. למת-קשרים אלינו אנו מבטיחות:

„איך אנו נראות כמו נערות פירסומת לה צגת המכשפה;

„אם יהיו גברים כהלכה, לא יהיו מאמץ ציהם לשחא.

„במקרה של סחורה פגומה, כספר יחזור לך.

ווא קזנוכה

לא אעצור בעדך אם תרצי להתכתב עם צעיר כבן 17 (1103/53) המעריך את אלביס פרסלי ומריו לוצ'ה, והחושב שפעם ילמד בקונסרבטוריון ויפתח שם את קולו. אבל

מאין אני רואה חובה לעצמי להתרות בך, שהוא מסוגל לכתוב לך יצירות במכתביו כמו:

„...כי כבשת את לבי / ממבט ראשון ונצחי / ודמותך תמיד אתי / ולא יורדת מכורוני / ולכן אפנה אליך בבקשה / אל תהססי ותעני למכתבי. / כן את, את לא אחרת / אליך אני פונה שנית / ואת תהססי ותעני למכתבי / כי זה יועיל אך ורק / לך ולי בלבד. / אינני דון ודואן הצרפתי / ולא קזנובה האיטלקי / אני רק נער ישראלי / שרוצה אותך להכיר.

בנים במשק

הבעייה המעסיקה את כל בנות גילה (15) במשק, אומרת (1103/54), היא חוסר בנים חדשים. „אנו נמצאות אך ורק עם אותם הבנים במשך שנים, ואם אי פעם מודמנים לעיר, הרי אין זה על מנת להתידד ולהכיר בדרך זאת.

הדרך הנאותה לה, היא התכתבות עם עול ימים בן 16-20. היא חבוהה מאד. לא כתבה, למשל, „על כל מיני נושאים“ ולא אמרה שכל התורה אומרים עליה שהיא נורא נחמדה ושהיא בלונדית. היא אמנם ביקשה תמונה, אבל זה לא נקרא.

צבטה את הלב

„הפעם זה היה מקרה מוזר, כותב בתמימותו (1103/55), „והוא נגרים בעטיו של יום השריון תשי"ט בתל-אביב. בחורה נחמדה צבטה את הלב דחוקא באוטובוס מס. 17 שנסע לכיוון תצוגת שלום. אמנם הרבה מלים לא הספקתי להחליף אתה, אך המעט — שנסב על עניין תצוגת השריון בתניון יפו — הסב את תשומת הלב אליה.

„המגנני אותה לבקר בתניון, מתוך מטרה כנה ונקייה מכל דופי, כי הרי ברור שהחנין יון וההסתכלות בו הם ההזדמנות הנוחה לי שיחה קלה, אולם אוכזבתי. מי יודע למה, אך נפקד מקומה בין כל המבקרים, והיא ודאי החמיצה את ההזדמנות לראות את החנין, אשר זכה בפרס על יופיה. באופן כזה גם אין לי פרטים רבים עליה, ואינני יכול משום כך להמשיך ולפרט את הידוע לי עליה. רק זאת אזכור, שמקום מגוריה הוא בקריית שלום וכי שמה אידה...“

המקדש שדא טומא

בגלריית הדמויות והטיפוסים הסובבים סביבי כנוכחיילת, או בלי רומנטיקה —

הנחילה לנו המאה העשרים, נותר רק מקדש אחד שלא טומא ושלא נוגע. הלא הוא מקדש האמנות. והוא חדר, כמובן, לתוך מקדש זה ואיזה לו אותו למשכן. והוא מר אורש מאוד. כאן הוא מוסיף את הפתגם הנדיר שטובים השניים מן האחד, וכדי להשלים את האידיליה הוא זקוק למשוררת. איש רוח זה הוא בן 19,5. אני לא רוצה לומר לך; תגלי בעצמך, לפי הכתובה, שהוא ירושלמי.

מתאימה לכל גיל

היא (1103/57) לא האמינה שיבוא יום ותדקק למדור. אבל זה קרה, מה לעשות. היא שחרחרת ועשרה ארוך והיא לא נמוכה ולא שמנה ולא מכוערת ובכלל, היא בטוחה

כדי להדגיש כמה הוא סופר ומשורר או שניהם יחד, הוא מספר איך שבתוך ים הריקנות והאיחולת, הרצח והשכול שי

שיעור בהיסטוריה

איך להרוג חתיכה הורגת

כולם נוכחים? נסיים הפעם את ימי הביניים עם ז'אן ד'ארק ונעבור לרנסאנס. ז'אן ד'ארק היתה נערה סימפטית ששמעה קולות. הקולות באו ממקומות בהם לא היו בני-אדם, דבר שנחשב בלתי-רגיל, לפני המצאת הרדיו. הנערה היתה מאויינה טובה, ותוך זמן קצר רכשה לעצמה מספיק ידיעה ב-טקטיקה צבאית כדי לעמוד בראש הצבא הצרפתי.

ז'אן היתה בתולה רכה ו-עדינה בין רבנות חיילים קשר חים. ליתר בטחון, לא הסירה מעולם את שריונה. רכובה על סוסה, כשהיא נושאת דגל גדול, היתה חתיכה הורגת. וכיוון שי יריביה היו גיטלמנים, לא העזו מצדם להרוג אותה.

נקודת הימפנה חלה כאשר הכריחה ז'אן את האנגלים לי-הסיר את המצור מן העיר אור-

ליאן. ז'אן נעשתה פופולארית כן-לילה. שמה נישא על כל שפתים, דבר שאפשר היה לראות בבירור כאשר עמדו מסביב אנשים בפה פתוח מהתפעלות.

משך זמן מה הלך למישורין. הכס הצרפתי היה בטוח בידיה, או תחת אחוריה, של שארל ה-7. איש חשש לאבטלה, בגלל הדרשה העצומה לפסלים ושטיחים שתיארו את ז'אן. אולם הנערה האומללה נשבתה על-ידי האנגלים ונשרפה על המוקד. לאחר מכן אמרו שהם מצטערים על כל העניין, אולם היה מאוחר מדי. שרופתה של ז'אן ליבתה את אש השנאה בכל רחבי צרפת, והצרפתים לחמו כפי שלא לחמו מעולם. האנגלים, שלא הרוויחו כמעט כלום ממלחמת מאה השנים, טרט לחומר לרומנים היסטוריים — החליטו לעזוב. מאה שנים היו זמן ארוך מדי לאדם להיעזר בביתו.

הרנסאנס. בקושי הספיקו ימי הביניים להסתיים וכבר החל הרנסאנס. כל אחד נולד מחדש. הרוח החוקרת שוטטה בכל מקום, וסימן התקופה היה סימן השאלה.

תחיית האמנות. כל אחר היה אז צייר או פסל, או שניהם כאחד. האמנים הוקנים היו אז צעירים עדיין, והיו להם דוגמניות צעירות עוד יותר, אותן ציירו ללא כל לבוש. בימים קרירים היו מצוירים עפרות עם פירות או אגרטלים עם פרחים, או, אם נימנו על האסכולה הריאליסטית — פורטרטים של נשותיהם.

הנושא האהוב ביותר על הציירים היה הם עצמם. הם היו נוהגים לעמוד בפני ראי ולצייר, מבלי להגיד עפעף, את מה שראו. בכך שציירו את עצמם, לא זו בלבד שחשכו כסף, כי אם גם לא הסתכנו במה שאמנים אחרים יכלו לעשות להם, אילו ציירום.

בין גדולי הציירים היה טיציאן, שצייר עירום על מסך רחב. הוא העדיף את הכמות על האיכות. הוא אהב דוגמניות בעלות שיער אדום ובשר בצבע הבשר. אמן אחר היה ליאונרדו דה-וינצ'י, שצייר את מונה ליוזה. כל כך הצחיק אותה הרעיון שצמיצרים אותה, שהיה עליה להילחם בעצמה כדי לשמור על הבעת-פנים רצינית. כאן המקום להוסיף שהיה זה דה-וינצ'י שהמציא את המטוס הראשון — והיה לו מספיק שכל לא לטוס בו. לבסוף היה גם מיכאל אנג'לו, שצייר וצייר עד שמילא את כל הקירות ונאלץ לבסוף לצייר על התקרה, כשהוא שוכב על גבו. **התקדמות המדע.** היתה זו תקופה של תגליות מדעיות חשובות והמצאות גדולות, אפשר לסכם את התוצאות כלהלן:

(1) אבק השריפה עשה את הנסיך והאיכר לשווים, בתנאי שידם לא רעדה יותר מדי.

(2) עדשות המיקרוסקופ, הטלסקופ, הפרסקופ וההורוסקופ.

(3) אחרי המצאת הסיפרות הערביות היה יותר קל לחלק 48 ב-8 מאשר VIII ב-XXXVIII. הספרות החדשות נחמדות יותר על חולצות הספורטאים.

(4) התגלית שהארץ טובבת סביב השמש, במקום השמש סביב הארץ, גרמה להתנגדות אצל אלה שראו בדבר עלבון אישי.

בית מדיצ'י. בתקופת הרנסאנס היה כמעט לכל אמן פטרוני; כלומר אדם עשיר, אשר במקום לקנות את יצירותיו של האמן, היה קונה את האמן. לאמנים ניתנו חדרים וכלכלה בתמורה ליצור פורטרטים מחמיאים של בני ה-

משפחה. הם היו מיישרים עיניים פולות, ומתעלמים מפני-הוא כפולות.

מכל הפטרונים התבלטו בני מדיצ'י, שהמפורסמים שבהם היו קוזימו, לורנצו ורליג'יו. אחר מידידי המדיצ'י היה מקיאבל, ממציא הבגידה. הוא היה טיפוס בלתי-ניעים, שהאמין שהמטרה מקדשת הכל, אם יש לך משהו באמצע. בני תקופתם של מדיצ'י היה הצרפת ראלבה, הגבורות היו יוצאות את החדר כאשר היה אותו ראלבה מתחיל לספר את סיפוריו המפולפלים. אולם מאוחר יותר קראו את דבריו בכל כתביו.

שלא יתאכזבו לראותה. והיא רוצה להכיר צעיר בגיל 24—18 („מסוגלת להתאים את עצמי לכל גיל“). כמובן שהוא צריך להיות מעניין. ונחמד. והתמונה — שלא ישכח את התמונה.

פיקניקים וקליעה

אם כל מורי המחיר יהיו כמו (1103/58), יצטרכו התלמידים לשבות.

„הנני צבר לכל הדעות, יוצא-צבא בגיל 23 אביבים. הנני עובד ממשלתי בכיר. בחיפוש מרובה, אומרת היא, כדי לגלות את לימודי בסמינר למורים. הנני חובב טיולים ופיקניקים, חובב קליעה, מתעניין קצת במוסיקה קלאסית, בקי בענייני קולנוע וקורא מושבע של שבועון לאשה. ברצוני להכיר צברית אשר תמצא שפה משותפת ועניין בי ובתחביבי. רצוי שגילה לא ישתרע יותר מאשר 20—18.“

בני הערות

(1103/59) מבקשת את כל אלה שיקראו את מודעתה, להתעלם מהערותי. אין צורך בחיפוש מרובה, אומרת היא, כדי לגלות את מטרת כתיבתה. זוהי מטרה שיגרתית למדי. פשוט להתכתב עם מישהו או מי-שהי — ללא הבדל דת, מין, גזע, צורה, יופי וצבע של עור, שיער, עיניים ובגדים. או מקום. היא רוצה לציין שהיא גמנית על בנות המין החלש, „אשר איני מוצאת די עוז בנפשי לכנות אותו דווקא בשם המין היפה.“

ספשעשרה על המצב

את סתם חוירה. אם הייתי באה אלך לקבץ את הצמיד שלי בחזרה לא היית נזכרת בכלל להחזיר לי אותו. טוב, לא חשוב. תגיד, אני לא יודעת מה לעשות הערב, צמה או זנוב לא לא, זה לא שבביל רפי. הוא נסע שוב פעם לחוץ לארץ אז מה הוא חושב שאני אשב כל הזמן בבית? אני צעירה לא? אני אומרת לך הכותני בחור נחמד נורא במסיבה אצל גדעון. הוא עובד במשרד החוץ והוא רוקד נהדר יח. והאנגלית שלו, פשוט משענת! הוא הזמין אותי להערב. הוא דווקא אחר כך רצני ואני נורא אוהבת לא סתם.

לפעמים אני חושבת כל מיני דברים, ועל המצב, אז אני אומרת לך שניה לי נורא עצוב על הנשמה. אל תסתכלי עלי ככה. לא זיק גם לך להתעניין קצת נוה קורה. סוף-סוף אנחנו מוקפים אויבים מכל הצדדים. אני אומרת לך, כשקראתי על מה שעשו לחוסיין בשמיים, כאב לי הלב עליו. אפילו נהיה ערבי ומלך של הערב הירדן והכל. תארי לך שהוא יושב ככה בתוך האוויר שלו על ידי ההגה וכל מיני מיגים מסתובבים סביבו כל הזמן ורוצים להפיל אותו אבל הוא לא נתן להם זה נורא הזכיר לי סרט שכחתי איזה. את יודעת, הוא נורא צעיר חוסיין לא ידעתי.

הוא רצה לנסוע לחוץ-לארץ שבביל להת-ארס עם איזו נסיכה. האשה הראשונה שלו היתה נורא מנוולת והיא עכשיו במצרים. הוא לא היה מאושר אתה. נראה אם הפעם הוא יהיה מאושר. אבל לא נותנים לו.

מה זה עסקי? בטח שזה עסקי איפה את חושבת שאת חיהו אנחנו חיים במרחב האטמוספירי חיים, זה שהיכרתי אצל גדעון, חושב שצריכים להיות ערים למה שנעשה מסביב. אני חושבת שאנחנו הולכים לקולנוע הערב. אמרתי לו כשהוא הזמין אותי: נלך לאן שאנחנו רוצה. הוא יגיד לי בובה והפעל, אבל אני רוצה להראות לו שאין לו עניין עם סתם איזו פטשה. ראית את המכוני-נית שלוז נחמדה, לא? הוא אומר שיש לו צרות אתה שיהי יתר מדי גדולה וקשה לו להחנות אותה, אבל מה אפשר כבר לקבל מהממשלה! אני לא יודעת אומרים שיש להם משכורות נורא עזובות, נכון? אבל הוא מתלבש כל כך יפה! ראית את החליפה האיטלקית שלוז בלי מנשטים על הרגליים!

אתמול אכלתי אתו צהריים באקרופוליס. אמרתי לאמא שלי שאני הולכת אלך אחרי בית-הספר ושואלו אותי אצלך. יופי שם נורא. אוכלים שם המון קצינים חשופים וגם אנשים. ראיתי שם את ינאל אלון עם עוד מישהו הוא נראה נורא רציני. יש עכשיו איזה עסק איום במפלגה שלו שם איזה איש שריגל והכל. ראיתי שהוא לוקח את זה נורא ללב. נורא חבל שפיקרו לו את הפלמ"ח, הוא כל כך חבוב!

קולנוע

סרטים

החזיר החבו

על פני פאריס (מנדזור, תל-אביב; צרפת). זו פאריס של תקופת הכיבוש הי נאצי, עוברים במשך לילה אחד שני גברים, כשבידי כל אחד מהם שתי מזודות. הם נושאים במזודות נחתי בשר חזיר עבור השוק השחור. כל הסרט אינו אלא הר פתקות שני הגברים לאורך אותו לילה פאריסאי. אולם נושא הסרט אינו דהקא החזיר שבמזודות. הנושא הוא החזיר שכלי בבות. זהו ניתוח ציני, תערוכת של טרגי קומיות וביקורת חברתית, החושף את אופיו של עם שלם הנמצא תחת כיבוש. שני מבריהי בשר החזיר הם שני טיפרי סים מנוגדים. מרטין (בורביל) הוא נהג מוגית מחוסר פרנסה, המבריה את החזיר כדי להתקיים. הוא אביטיפוס של הצרפתי הקטן המקנא לנערותו, עוסק במעשים בלתי ישרים אך נשאר עם זאת ישר בנשמתו. בן זוגו הוא גראנויל (ז'אן גאבה), צייר אמן, העוסק במעשה ההברחה כדי להנות מחויה הרפתקנית.

כאשר הוא מגלה למרטין את זהותו הי אמיתית, הוא אומר: "תיארת לי אחרת את השוק השחור". "איך תיארת אותה" שואל מרטין הממורמר, שאינו סולח לבן-זוגו ש עסק במסחר שחור ככתחביב. "תיארת אותה הרבה יותר שחור", מסכם גראנויל. החזיר מצוי בכל. קשה לתאר ניי תוח יותר שחור מזה שמתאר הבמאי קלוד אוטאן לורא את בני העם הצרפתי בת קופת הכיבוש. שני המבריהים נתקלים ב טיפוסים שונים בדרכם, במשך הלילה. כל טיפוס חושף שלב נוסף בהדרדרות המור סרית של העם הצרפתי.

בסופו של הסרט נתפסים השניים על-ידי הגרמנים. לטי הטיפור המקורי מוצאים שניהם להורג. בסרט שונה הסוף. הצופה הרוצה להתרשם מאוירת הסרט, טוב יעשה אם יעזבו בנקודה זו. כי עד כאן זאת יצירת אמנות מושלמת, מצולמת ומבוימת ביד אמן, פסיכולוג, וצרפתי נאמן שאינו בוש לגלות את נקודות החולשה של עמו, בסכמו: "בכל צרפתי מצוי חזיר רדום".

כוכבים

להאיט את הקצב

כאשר צגת טירון פואר על במת הצילוי מים של שלמה ומלכת שבא, אחרי דוקרב חרבות מרתק, הוא לא שיהק תפקידו של גוסס. הוא גסס באמת. לבוש בכבדי הפאר של המלך שלמה, עטור זקן ומאופר, מת הכוכב שדעך בגיל 45.

כבנו של שחקן מחזות שקספירי ממוצא אירי לא הצטיין טירון מעולם במשחק יוצא מגדר הרגיל, למרות שהופיע גם במחזות שקספיריים. היתה זו הופעתו החיצונית ש המיטה בשנות השלושים לבבות נשים, והקי נתה לו מעמד של כוכב.

סמלי הוא שפואר מת בדמותו של ה מאהב התניכי הגדול, בעל אלף הנשים. כי טירון פואר, למרות שספק אם היו לו אלף נשים, היה ידוע כמאהב נמרץ ביותר. למרות העובדה שרק לפני חצי שנה נשא אשה שלישית, הנמצאת עתה בחדשי הרי יונה האחרונים, לא הקפיד הכוכב, שוההרו הועם לאחרונה, על חיי משפחה תקינים. הוא היה נגוע במחלת לב. הרופאים הד הירוהו כי מחלה זו תביאו אל הקבר. הי עתונים, שלא רצו לפגוע באשתו של פואר, ציינו בעדינות כי "הרופאים יעצו כי עליו להאיט את הקצב". מה שבאמת אמרו הי רופאים, היה כי עליו להינזר כליל מנשים. אולם בחברת היספניות הספרדיות, שהקישו את במת הצילומים, קשה היה לו, כנראה, להשמע להוראות הרופאים.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ. אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

- הנשך על נהר קוואי (מוגרבי, תל-אביב; פאר, חיפה) — שיר הלל לאמץ ביציה האנושית, כפי שהיא משתקפת בדמרי יותיהם של קצין בריטי שבוי, קצין חבלה בריטי, מפקד מחנה יאפני וגשר עץ אחד.
- לה גירלם (אסתר, תל-אביב) — רשומון, בצורת קומדיה מוסיקלית אמרי קאית. ג'ין קלי, קיי קנדל, טאינה לאג.
- מונפטי (אורה, חיפה) — מלורמה מקטימה, על רקע פאריס.
- ריפטי (ציון, ירושלים) — שעור בתורת הפריצה, בסרט אמנות צרפתי.

BABY WHITE

להשיג
בבתי המרקחת
ופרפומריות

sharon

SHARON CHEMICAL WORKS LTD

שרון מפעלים כימיים בע"מ

עם התקרב החורף שטפו
לבניכם ודברי הצמר הלבנים
ב"ביבי וויט"
ותתפלאו על לובנם
וצחותם כשלג.

מוצר לחלבנת צמר, מושי טבעי
וניילון אשר הצהיבו. מחזיר
לצמר, מושי וניילון את צבעם
המקורי. — איננו מכבס
אלא מלבין בלבד!

טובי המורים בארץ מלמדים

בבית הספר לשפות "קדימה" ת"א, בן-יהודה 74

נפתחים:

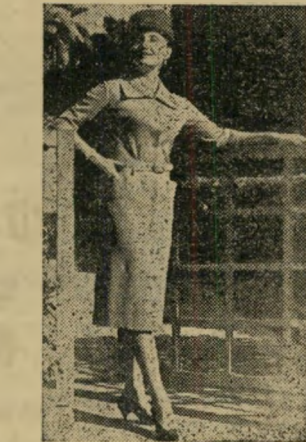
אולפן לאנגלית

(לרכישת השפה בזמן הקצר ביותר, 3 שעות ביום)

אולפניות וקורסים רגילים לעברית, אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות הידענות (2, 3, 4, 6 שעות בשבוע). קבוצות נפרדות לאנגלית לתלמידי בתי-הספר.

פרטים והרשמה: בשעות 9 עד 12 לפני-הצהריים, 3 עד 9 בערב (פרט ליום ו').

בי"ס לנהגות גדול ומשוכלל, הוראה עיונית ומעשית
לכל סוגי כלי הרכב ע"י מורים מוסמכים.
קטנועים, אופנועים, מכוניות, אוטובוסים.

מלכת

האופנה:

גירסי

מתוך ביקורים בבתי-האופנה הגי דולים במרכז האופנה בעולם כולו מתברר, כי גירסי צועד בראש החליפות, המעילים והשמלות.

כדי לעמוד על המצב בענף זה בארץ יש לבקר באחד ממפעלי הגירסי המעולים והחתיקים: חברת גירסי בע"מ, המשחקת את מוצריה בשם גירקולי לשחקי העולם, בין שהמדובר בחליפות של שניים או שלושה חלקים ובין שהמדובר בחליפות ושמלות.

הגירסי החדיש והמיוחד הוא תעי רובת בין חומר טחי וחומר ארוג והוא בעל היתרון הגדול שאינו מאבד את צורתו תוך כדי ישיבה. גירסי זה משווק תחת השם גיר-קוניט.

תכונותיו הבולטות של גיר-קוניט ניט הן: הכנתו במכונות המיוחדות, וחומר גולמי מובחר, המבטיח את גמישות ושמירת החומר. הי טחיה הקפדנית שומרת על כך שגיר-קוניט מחזיק מעמד שנים ביופיו.

כל דוגמות גירקולי — עומדות בהשגחת קבע של המעבדה הי ממשלתית לבדיקות טקסטיל ומוכנס לייצור רק לאחר האישור המתאים. בעונה זאת יימכרו דוגמות גיר-קוניט לי רבות-איכות אלה גם בבתי האופנה הגדולים בארץ.

בית-ספר לנהגות גדול ומשוכלל, הוראה עיונית ומעשית לכל סוגי כלי הרכב ע"י מורים מוסמכים. קטנועים, אופנועים, מכוניות, אוטובוסים.

בית-ספר לנהגות גדול ומשוכלל, הוראה עיונית ומעשית לכל סוגי כלי הרכב ע"י מורים מוסמכים. קטנועים, אופנועים, מכוניות, אוטובוסים.

הטנוע • אופנוע • אוטובוס

תל-אביב רח' המלך-ג'ורג' 64

תיהי לך שני כוויים
לשך ולקשיים!

1 פאריס 1943. חולית צבא גרמני עורכת חיפוש אחר משדר, בביתה של קורה (פרנסואז ארנול). בעלה מסתתר כשהוא נתלה על קיר הבית, נופל ונהרג. קורה מצטרפת למחתרת הצרפתית, כדי למלא את מקום בעלה. היא מצליחה לגנוב מהגרמנים תכניות סודיות לבניית קליע מונחה, מעבירה אותן למחתרת. הגרמנים, המכנים אותה בשם החתולה, מחפשים אחריה.

2 בלילה בו היא חוזרת מהפעולה, פוגשת קורה בברנארד, עתונאי שוויצי (קורט מיזל), הופכת פילגשו. אך למעשה העתונאי אינו אלא קצין חילי הרגלים הגרמני. באמצעות דודנה, סגן ראש שירות הביטחון הגרמני, מגלה ברנארד כי קורה מבוקשת על ידי הגסטפו. הוא הופך לאיש הבולשת, נאלץ לעקוב אחרי קורה, למרות שהוא ממשיך לאהוב אותה כאשה.

חכמי הצנזורה הפכו סרט אנטי-נאצי אובהק ליצירה הפוגעת ברגש היהודי

חתולה אסורה בהחלט

כי הסרט, שבגלל רמתו ובגלל נימתו האנטי-נאצית נכחד לייצג את הקולנוע הצרפתי בשבוע הסרט הצרפתי בישראל, נאסר להצגה עלי ידי המועצה לביקורת סרטים. בעמוד זה מובא תקציר תוכנו של הסרט "החתולה", כדי שהצופה הישראלי ישפוט בעצמו מה מגדירים חכמי הצנזורה הישראלית כ"סרט שנושאו פוגע ברגשות הציבור ועל כן אסור בהחלט להציגו בסני קהל מבקרי הקולנוע בישראל."

אחד הסרטים הטובים ביותר שהוכחו לאחרונה לארץ הוא "החתולה", יצירתו של הבמאי הצרפתי הנרי דקוא. זהו סרט אמנותי מרתק, המבוסס על פרטים שארעו במציאות. יש בו צילומים נדירים, משחק משובח ובימוי טוב. הוא מספר על אהבתם של נערת מחתרת צרפתית וקצין צבא גרמני, ועל התנגשויות המתחוללות בקרבם, בין חובתם לצבאותיהם ובין רגשותיהם. אולם אזרחי ישראל לא יראו סרט זה.

3 קורה, המאמינה באהובה, לוקחת אותו לאחת מפעולות המחתרת. הצבא הגרמני בא בעקבותיהם וראשי המחתרת מגלים כי אהובה של קורה הוא גרמני הטומד בקשר עם הגסטפו. מנהיגי המחתרת מטילים על קורה להדעיל את ברנארד, אך אהבתה אליו חזקה מהחובה המוטלת עליה. היא אינה מצליחה למלא את המשימה אשר הוטלה עליה חבריה למחתרת, אינה מרעילה את אהובה, למרות היותו סוכן-גסטפו.

5 אנשי המחתרת שנאסרו, על פניהם עוברת קורה בדרכה אל החופש, אינם יודעים כי לא היא אלא הקצין הגרמני הוא שהסגיר אותם. קורה יוצאת המומה ומזועזעת מתוך מפקדת שירותי הביטחון הגרמנים. מפקד רשת המחתרת הצרפתית, היחידי שלא נאסר, ממתין לה בחוץ, הורג אותה בהריקו עליה את כל מחסנית תת-המקלע.

4 קורה נופלת בידי שרות הביטחון הנאצי, נדרשת למסור את חבריה למחתרת. היא מסרבת. אולם ברנארד, הממשיך לאהוב אותה ורוצה להצילה, עומד למסור תחתיה את שמות חברי המחתרת, אותם גילה בעצמו. הוא אינו יכול לשאת את התעללותו של דודנה, קצין הבולשת הקרה, באהובתו (בתמונה), משחרר את קורה תמורת הרשימה.

הווי

בעזרת השם

ב יפו, עלתה קבוצת הפועל בארישבע למשחקי הגמר על גביע התאחדות ה' כדורגל, ספגה בדיוק שבע בעיטות שער.

★ ★ ★

עבודת בית

ב ג'אמאיקה, פורסמה הממשלה ה' מקומית סטטיסטיקה של הלידות באי, גילתה כי 71.6% מהלידות שנרשמו היו לידות בלתי-חוקיות, וכי 70% מהלידות הבלתי-חוקיות הן לידות של אמהות שעבדו כעוזרות-בית.

★ ★ ★

גנבים בחושך

ב תל-אביב, נכנס הצלם י. סלמן ל' חדר החושך של מעבדת הצילום שלו כדי לפתח תמונות, גילה אחרי שעת עבודה כי כל תמונותיו יוצאות מטושטשות בגלל תזוזה מיסותרית במכונת ההגדלה, הבחין במעיל מזור סביב השולחן, הסיר את ה' מעיל, גילה שני צעירים שנחבאו מתחת לשולחן, הניח להם לברוח, הזעיק את המשטרה שיספרה לו כי השניים מבוקשים בעוון פריצה לקולנוע זמיר, בסמוך למע' בדת הצילום.

★ ★ ★

המחיר לצרכן

ב תל-אביב, הובאה עליוה אסיאדו ל' משררי הנפה הדרומית של המשטרה, התפרעה, שברה צנצנת שמנת בשווי של 100 פרוטה, שהובאה לשם עלידי אשה אחרת כמוצג משפטי אחרי שגילתה שברי זכוכית בשמנת, נידונה לתדשיים מאסר על השמדת מוצג משפטי.

★ ★ ★

רק אתמול נולדה

ב ירושלים, הביא אב מאושר למשרד הדואר טופס מברק, בו רצה להודיע למשפחתו כי נולדה לו בת, ניסח את ה' מברק בלשון: "מול טוב, נולדת תמור", נאלץ לשנות את הנוסח ללשון: "מול טוב, נולדתי, אבא שלי", אחרי שפקיד הדואר דרש את החימתה האישית של תמר בת השעתיים על המבבק.

★ ★ ★

כדרכה בקורש

ב חיפה, הובאה אשה לדין באשמת הצעת שוחד בסך 50 ל"י לבוחן, ש' בחן אותה כדי לקבל רשיון נהיגה, גילתה בבית-המשפט כי היא אם מנור.

★ ★ ★

קרח מכאן ומכאן

ב מנצ'סטר, בריטניה, זכה ג'ון קליי פורד בהגרלה בסלול תמידי חינוס, לא יכול היה ליהנות מן הפרס, מאחר והוא קרח.

★ ★ ★

אוי לעיניים...

ב תל-אביב, התלוננה אשה בת 24 במשטרה כי בבואה לסניף קופת-חולים כדי לרפא את עיניה, הכניסה הרופא לתוך חור חשוך ותוך כדי טיפול בעיניה התנפל עליה ונסקה בכוח.

★ ★ ★

הפרים בארץ?

ב תל-אביב, הודיע דובר משרד התק' לאות כי בקרוב יוחל ביבוא של חרקים, טפילים ובקטריות כדי להלחם במוקי פרי הדר.

★ ★ ★

על כנפי פורציות

ב תל-אביב, התלונן דניאל שטרן כי משטרה, כי אלמונים פרצו את גג בית המלאכה שלו, גנבו 15 מטוסים מאלומיני' יום, ששוים 30 ל"י.

★ ★ ★

כל המקרים — זוכה

ב תל-אביב, הציג סוכן מג'ידו-אדום בפני הקהל בתחנה המרכזית את ה' פרסים שיוגדלו בהגרלת הארגון, עסק במכירת כרטיסים לקהל, לא שם לב כי בינתיים נעלמו שני מכשירי רדיו מתוך האמבולנס, בו הוצגו לראווה.

ספרים

מקור

המועקה הגדולה

עם שחר (שני סיפורים קצרים מאת יהודה האזרחי, הוצאת אנקור, 212 עמודים). ד"ר הנן ברקאי עורך את חשבון-הנפש של חייו עם שחר — ונמצא חסר. בשעה אחת שבטרים בוקר עובר לפניו עיקר חייו, או מה שנראה בעיניו עיקרם בשעה זו, בסידרה של תמונות קצרות ומקוטעות, ש' שתי דמויות עיקריות שולטות בהן: אשתו מרים, המסמלת את האינדיבידואליות ואת אי-התלות בחיים הגשמיים מהז; וזעירא, חברו בעבר וניגודו בהווה, המסמל את ה' מאבק של חי יומיים.

לכאורה ברקאי וזעירא ניגודים הם. בר' קאי — איש המדע והחוקר העוסק בעתו' נות רק כדי למלא את החסר בתקציבו; ואילו זעירא הוא העסקן המפלגתי, יושב ראש של מאה ואחת ועדות ציבוריות ודמות מרכזית בחיים הפוליטיים של המדינה.

אך למעשה התחילו שניהם לצעוד באותו שביל: בבית-הספר, בגימנסיה, באוניברסיטה ובקורס המפקדים של ההגנה. רק פליטת פה של ברקאי — שהתחצף בפני מפקדו בקורס — אשר נבעה ספק מהכרה ספק מעקשנות, היא שגרמה לכך שברקאי יסולק מהקורס, יתמיד ויצליח בלימודי ההיסטוריה, בעוד שזעירא זונח את לימודיו, נבלע ב' עולם המעשה של מפקדים ופיקודים, של עושי ההיסטוריה.

מזחמה ושלום. בתחילה נראה כאילו זכה הנן ברקאי בפרס על פרישתו. מרים היפהפיה, התלמידה המצטיינת ומשאת-נפשם של כל הסטודנטים, מוקסמת מאישיותו של חנוך, שעמד בפני הזרם, ונישאת לו.

חנוך, שמחמת אותה פרישה נשאר טוראי בצבא, הופך קצין בשטח המחשבה המופ' שטת, וזאת מתוך ההנחה היסודית כי מל' חמה היא שלב חולף. אך מסתבר כי המל' חמה נמשכת רובו של הזמן: ראשית מל' חמת העולם, אחר כך מלחמת העצמאות, ואילו השלום אינו אלא אתנחתא בין מל' חמות. בכל פעם שחנוך נקלע אל חי המע' שה, אל המלחמה, הוא נתקל בזעירא. ומדי פעם מרחיפה ההתנגשות הסמויה ביניהם, וחיי היום-יום, ההיסטוריה שבעשיה, סוג' רים עליו מכל העברים.

בסופו של דבר נשארת אשתו המעזו היחיד שנותר לה, האחיזה היחידה שנשארה לו בעולם העקרונות שלו. אך ככל שמתקדם הסיפור לקראת סיומו, מתברר כי אין זו אלא אחיזה-עיניים. מרים — הנשנית גם היא עלידי מעגל החיים היום-יומי, מנסה להשתלט עליו — כותבת רומן. אך הוצאת הספרים, שיושב-הראש שלה הוא זעירא, אינה מקבלת את הרומן לדפוס.

וכך נסגר המעגל. מרים, שהיתה בקוטב הניגודי של זעירא, תלויה גם היא בו. ר' בסופו של דבר נמצאים כל חייו של ברקאי תלויים בזעירא זה, אשר לו בו כל חייו ממרומי האולימפוס של מחשבתו המופשטת. "טוראי ברקאי נכנע למרותו של כלי-כחל זעירא, מפקד בשעת חירום, מנהיג בשעת פעולה".

עם שחר הוא סיפור שעיקרו ניתוח פסי-כולוגי ומיעוטו פעולה, מצליח להכניס את הקורא לאוירת המועקה וחוסר-האונים ש' הגיבור נתון בה.

תרגום

כולם במיטה

בעיד הודש... בעוד שנה... (פרנסואז סגן, עברית: אהרון אמיר, הוצאת קרני, 120 עמודים) תשאר המטה בכל זאת הבעיה העיקרית. על כל פנים, כך סבורה פרנסואז סגן, הסיפור הצעירה שחוללה סנסציה כאשר פירסמה את ספרה הראשון הנוצץ, שלום לך עצבות. ספרת השלישי, ב' עוד חודש... בעוד שנה... מתאמץ להיות גועז ולוהט, אך מצליח בקושי להיות פושר. סכיב הציר המרכזי של הספר — המטה — סובבים והולכים גיבוריו: שתי רחוקות מושכות, ביאטריס וזיוה, מאהביהן הצעירים, אדואר וז'ק, מאהביהן הזקנים אלן ואדואר, ונשות המאהבים הזקנים ניקול ופאני, ה' סובבות במסלול מרוחק יותר.

הדמויות כולן מטושטשות וחיירות. בקר' שי מצליח הקורא לזהות את בן-הזוג ה' נוכחי במטת הגיבורה, אך אין זה חשוב, כי גם הגיבורה עצמה עושה זאת בקושי. זהו רומן-זעיר בכריכה קשה, אך ללא מתח. חובביו של הרומן-הזעיר יכבדו את הספרון בעל כריכת הניר והמחיר הזול — המופיע מדי שבוע על דוכני העיתונים.

אהרון אסקין

כהצגת

זעקי ארע אהובה

כ"ה כ"א

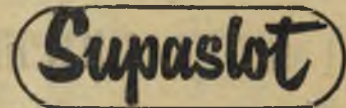
תל-אביב

יום רביעי, 19.11

יום חמישי, 20.11

מוצאי שבת, 22.11

ההתחלה ב-8:00

זיתן מתכת מנוקב

לאצטבאות

טלפן ל: 21964, כתוב ל: רח' הירקון 106 תל-אביב.

מירומית מפעלי מתכת אשקלון

עכשיו גם בחיפה

שיטה חדשה

★ למניעת נשירת שערות

★ להצמחת שער חדש

באחריות גמורה; במקרה של אי הצלחה — יחזור הכסף

"רובינס' קוסמטיקום"

בהנהלת מר א. רובין ביוקוסמטיקאי מדופלם

תל-אביב, רח' פינסקר 2

חיפה, רח' הרצל 1

כדורגל

הכסף ישנה את הכל

החלטת האסיפה הכללית של התאחדות הכדורגל, להתחיל השבת את משחקי הליגה הסדירים, ללא הקפאה וללא התחשבות בתוצאות משחקי העונה שעברה, הפתיעה יותר מכל את חברי האסיפה הכללית עצמם. כאשר הביא נשיא התאחדות הד"ר יוסף לאם בפני האסיפה את האפשרויות השונות לצאת מהסכך, הוסיף עליהן גינון יים חריפים מאוד של שיטת המרכזים המפגתיים, נדמה היה כי שוב אין מוצא מהבוץ. הקבוצות שהיו צריכות לעלות לליגות גבוהות יותר התנגדו לאי-התחשבות ב"משחקי השנה שעברה. אילו היו מצרפים אותן לליגות גבוהות, מבלי להוריד קבוצות אחרות, היה סידור המשחקים מש"תבש. אילו היו ממתניים לתוצאות ההאשמות ההדדיות, לא היה כדורגל במדינה. ואם לא היו מתחשבים בהאשמות, היה הכדורגל מוסיף להיות ממושחט.

כמצב זה קיבלה האסיפה את ההחלטה הנבונה ביותר, המהווה את הרע במיעוטו. כאשר יתחילו משחקי הליגה השבת, יהיה מספר קבוצות בלתי-מרוצות, קבוצות אח"רות תהיינה ללא הצדקה מהמצב שנוצר, אך הכדורגל יינצל. השאלה היא מדוע אי-אפשר היה לקבל את אותה ההחלטה עצמה לפני חודשים מספר?

מצב התהוירובותו היה נמשך לעד, לולא הגיעו כל קבוצות הליגה הלאומית והליגה הראשונה למשברים כספיים חמורים, ש-

שמקבלת שני גולים ברגע אחד נשכרת מבחינה מוראלית. בהפסקה חשבנו שעליידי שיגויים נוכל להשוות, אבל אחרי הגול הישלישי, מכבי חיפה שלטה לגמרי במשחק. כשהפה עובר... הנצחון הגיע להם. הם קבוצה יפה, המשחקת משחק צוות נהדר. שחקן רק נוגע בכדור אצלם, וכבר רצים שלושה לתפוס מקום. אבל אני לא חושב שהגיע להם, לפי המשחק, לנצח בתוצאה כה גבוהה. היו להם שש הזדמנויות והם הכניסו ארבעה. לנו היו ארבע הזדמנויות ולא הכנסנו אף אחד.

איך שנגמר המשחק, יעני, צעקות מהי טריבונות. דבר ראשון עלי. אחרי טקס קצר הרים הקהל כל אחד משחקני מכבי חיפה על הידיים ורק איתם מסביב למגרש. ואנחנו הלכנו לאוטובוס, כמו שאומרים, חפויי ראש. כל הדרך עד לאוטובוס לוח אותנו. בשבועות האחרונים אנחנו מפסידים באופן קבוע בחיפה, והם כבר רגילים לרוץ עד לאוטובוס עם הברכות שלהם. מה ש-הייתי מבסוט, זה שידיים לא הרימו. כל זמן שהפה עובר, זה לא נורא.

עכשיו אני רק מתפלל לאלוהים שבהג' רלה לא יצא לנו עכשיו לשחק בליגה ב' חיפה. אם זה יקרה, יהיה סוף העולם.

שחמט

הצלת המשחק האבוד

800 שחמטאים מקצועיים וחובבים, מרפאל הפרין ועד שמוליק סגל, צפו ביום הראשון השבוע בהתמודדות הדרמטית בין

רגע מרתק במשחק נמר גביע טוכות, בין מכבי חיפה למכבי תל-אביב. הרץ התל-אביבי גלזינגר (בתוך השער) הדף בידיו כדור שנבעט לשער. השופט לא הורה על מכת 11, מכיוון שהכדור הגיע לרגלי החלוץ החיפאי אשר אלמני (ימין), שבעטו לשער בנצלו את חוק היתרון.

רבי-האמן ההונגרי לאסלו סאבו לבין יריבו האמריקאי שמואל רשבסקי. כשהסתיים הי משחק ללא הכרעה, נדחה למחרת היום, ישבו כל מומחי השחמט וחישבו את סופו. דעת כולם הייתה אחידה: סאבו ינצח.

העתונים אף מיתרו להודיע על נצחונו של סאבו, עוד לפני תום המשחק. "סאבו גבר על רשבסקי" הודיע הארץ. "סאבו עתיד לזכות" ניבא למרחב. לתמהון כולם הצליח רשבסקי למחרת לסיים את המשחק בתיקו, לזכות באליפות ישראל בהפרש של חצי נקודה מעל יריבו ההונגרי.

נצחונו של רשבסקי היה תוצאה של אמביציה עצומה, המאפיינת את משחקו. אמביציה זו היא האוכלת את יריביו ומבלבלת אותם. היהודי ההונגרי סאבו, בעל סגנון המשחק התכליתי והנמרץ, תפס את המקום השני, סאבו, גבר נאה כבן 40, עתונאי לפי מקצועו, הוא טיפוס שקט וסגור, שכוחו גדול בהגנה ככהתקפה והוא מומחה בשיטות הסובייטיות החדישות.

סיכנו את קיומן, הכנסות לא היו ואילו ההוצאות על מאמנים, מגרשים וציוד נשי ארו כמקודם. כאשר עברו הבעיות לפסים כספיים, נשכחו העקרונות והושגה. הפשרה.

המסורת החיפאית

על משחק השבוע האחרון, בו ניצחה מכבי חיפה את מכבי תל-אביב 4:0, כותב שייע גלור:

השבת שיחקנו במשחק הגמר הרביעי על גביע השנה. עוד לא היה בהיסטוריה שתוך כמה שבועות תשחק קבוצה ארבע פעמים בגמר גביע. אחר ששהפסדנו השבת את גביע טוכות, התוצאה הבכיעים היא 2:2. אם אתם רוצים לדעת, הרי תגביע הכי יפה הוא הגביע שלקחנו מבית"ר. יש עליו תמונה של הס. ולא לה ששכחו, אני רוצה להוכיח שלקחנו השנה גם את גביע המדינה, שהוא הכי חשוב בשביל ההיסטוריה. אמנם לא היה לנו כסף לקשט את כיכר מוגרבי עם סיסמאות, "הגביע הוא שלנו", כמו הפועל חיפה, אבל גם מה שעשינו בכאר אדריה היה מספיק. עכשיו, מרוב גביעים, שכחתי כבר איזה גביע לקחנו, ואיזה לא. בקיצור, לשחק בחיפה נעשה ממש פחד. עם פחות מארבעה גולים אנחנו לא יוצאים משם. בשני משחקי הגביע ששיחקנו שם, קיבלנו יותר גולים מאשר קיבלנו בשנה שעברה במשך כל הליגה. המשחק נגד מכבי חיפה התחיל בקצב מהיר. הבקענו שער אחד, שהשופט פסל. בדקה ה-15 קיבלנו, תוך שתי דקות, שני שערים. וקבוצה

זה הוא זה:

תשבץ העולם הזה 1103

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
	19		18	17		16		15
		24		23	22			21
	28		27			26		25
	33		32			31	30	29
		38		37		36		35
	43	42			41		40	39
	47		46			45		44
			52	51		50		49
		58		57	56	55		54
			60					59

מאונך: 1. הוא

- בנה את תעלת סואץ; 4. לא-יוצי-לח; 10. דינה ל-יעקב; 11. מפקד כיתה; 13. עוף דורס; 14. תואר ספרדי; 15. גלי-מה; 17. אות אנג'לית; 19. מספיק; 20. בלוקדה; 22. מלחין; 25. אבי העגלים; 26. עט; 27. ימחה, ימס; 30. סופר עברי; 32. לשימורים; 33. אדון; 34. קיים; 36. חיטה; 37. בהמתו של בלעם; 39. בקשה; 41. ממנה משתלמת הרבית; 42. מש-קוף; 44. אם משה; 46. אי איטלקי; 48. עני; 50. הניד; 51. יעלו; 53. נפוג; 55. חוטם; 57. בן זוג הקשת; 58. מלת ברירה; 59. תיאטרון סאטי-רי; 60. רחב-לב.

- מאונך: 1. ירח; 2. ספר תורה; 3. גרגרי הענבים; 5. מרכז; 6. הר געש; 7. מצבה; 8. הוא מוצל מאש; 9. העיר השנייה בברית-המועצות; 12. מתחת לראש; 15. מכתב; 16. חודש קוף; 18. עיר בארץ-ישראל; 21. בפתח הדלת; 23. יחידת חשמל; 24. הילדים; 26. חומר גלם לכדים; 28. מערב; 29. חברת תעופה בינלאומית; 31. מדינה מרחבית; 32. נחש; 35. שליח ציבור; 37. מפעל מזון; 38. דיפלומט; 40. הבעת-כאב; 41. מידת נפש; 43. בן הפרה; 45. מן הראוי; 46. כילי; 47. עיר, למשל; 49. ריק מאדם; 52. שליט פרס; 54. אבי האב; 56. נהר באירופה; 58. אירלנד, למשל.

בית ספר לפקידות
מרכז סורים מוסמכים
4 חדשים
קורס מזורו נפתח בנובמבר
תל-אביב, רחוב הס 12, טלפון 65061

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של עשר לירות. הזוכה השבועי: נסים רעסזונגו, ד. צ. 2533, צה"ל

ההבדל הקטן
הקורא נחמן גרשוני מתל-אביב, הטוען כי פרשת אהרן כהן מזכירה לו את ציד המכשפות של ג'ו מקארתי המנוח. מספר על אורח אמריקאי שנעצר על-ידי סוכני מקארתי, והואשם בקומוניזם. "אבל אני אנטי-קומוניסט", טען העצור. "לא חשוב איזה קומוניסט אתה", עני לו הסוכנים, ועצרו אותו.

טעות לעולם עודקת
תושבי השכינה. (למרחב).
מדרכי דן, תל-אביב
רוח הקודש נחה עליהם.
מר פרס סיפר על ועידת פירצה.
(הארץ)
ירם ברגשטיין, תל-אביב
תיאר כיצד סתמו אותה.
לואי שטראוס נתמנה כשר המחר.
(על המשמר)
גסאן עבד אל-ראזק, טיבה
אחראי למסחר ותעשיית החלומות.
ידיעות מרמת עמון. (מעריב)
דויד כהן, חדרה
עוררו בהלה ברבת גן.

אמנות מודרנית

שני ציורים אלה הם יצירתו של סמיר נסים רעסזונגו. מכשיר הביצוע: מכונת כתיבה משרדית רגילה. למעלה: רובינזון קרוזו. למטה: יעני, אסילה מלך ההו"נ"ס.

הערות-שוריים

שני אישים שעוררו השבוע רעש בכנסת, אך לא הוזכרו בדיונים הפומביים: סם דובינר, ששלח חבילות שי קטנות לח"כים, ומאיר יערי, שהאשים את השב. בפרשת כהן...

...לא דובינר ולא יערי.
★ ★ ★
הרמטכ"ל הסודאני הפיל את משטרו של ראש הממשלה עבדאללה חליל...
...אבל המנגינה, אבל המנגינה, אבל המנגינה לעולם נשארת.
★ ★ ★
נעצר מפקד המודיעין הירדני...
...על זה הוא לא ידע מראש.
★ ★ ★
חוק פסקאלי ישראלי:
...המסים עולים כשהעולים עולים, אבל אינם יורדים כשהיורדים יורדים.

חשיריים

מעשה כשחקן, איש קולטורה,
שלקח נערה לטנטורה.
ושם, על החוף,
זה הנכר הטוב,
נתן לה פרקים של חלמורה.

●

מעשה בצעיר מבית-אל
ששנתו נדרה בכל ליל.
הוא נשא לו כלה
מקועקעת כולה,
כלילות בתמונות הסתכל.

א.א. תל-אביב

כמה הצעות טובות מאד לסרטי פרסומת

הוא זורק עליה ספל. היא זורקת עליו צלחת. וראה פלא (סימני התפעלות על פני הזוג) שום דבר אינו נשבר! למה? הם משתמשים בכלי ירסינה! (חיוך גדול ומסופש. אפשר גם נשיקה.) מקהלה ברקע: "קנו ירסינה צלחת ואז תוכלו לזרוק בלי פחד."

★ ★ ★
המכונית נעצרת. הוא (טיפוס אפס, מפחיד, פניו מכוסים מסכה וכל מבטו אומר ציניות שחצנית) יוצא. בפנים הבית מציעה תינוקת חמודה מן המטה. אין לידה ביבי סיטר. היא רואה את הטיפוס האפל, המפחיד וכזי וממלמלת: "אמאלינה" הוא ניגש אל הולת. צעדי מפלצת. התינוקת פוערת את עיניה. הוא מוציא מפתח מכיסו, מסובב הנה (התינוקת נושמת בכבוד) ומסובב בחזרה. הדלת אינה נפתחת. הוא מתחיל להתעצבן, מוציא מפתח שני מכיסו, מנסה שוב. נשמעת חריקה. די, התינוקת אבודה, היא אוחות במעקה מיטתה ומטלטלת אותו כמו אסיר נידון למחת. הוא מנסה ומנסה, לשוא. מחליף מפתחות כמו מטורף. (להגביר את הרושם המצלמה מסובבת במהירות מוגברת.) בסוף הוא מתיאש. זורק את המפתחות ומסתלק. מעבר למינה חוזרים אבא ואמא. מוציאים מפתח מכיסם ונכנסים לתינוקת. "את רואה," אומר הבעל לאשתו, "אמרת לך שאין מה לדאוג. מנעול ל

הוא (צעיר ומלוקק) מגיש לה (בלונדית, חתיכה ונערת-זוהר נוסף לכל) שפתון. "זה משהו מיוחד — נשקון" היא: "אוי, אתה כאמת מותק. אני אוהבת רק אותך." מורחת את השפתון. (תמונה חדשה: נשף.) צוחקים, רוקדים. הוא מתפש אותה. איננה. לבסוף מופיעה. "עם מי היתז?" הוא שואל בכעס. היא: "עם אף אחד. סתם יצאתי לנשום אחר לברי". הוא לא מאמין לה. רואים זאת על פניה. אבל הוא מחייך, עובר מגבר לגבר במסיבה. אצל חמישה מהם הוא מוצא סימני שפתון מיוחדים במינם. "זה של אשתנו" הוא צועק. "לא נכון." הם מתגוננים ומנסים לגנב את הסימנים. אבל זה לא יורד, כי זהו שפתון מיוחד במינו, לשימושם של בעלים קנאים ולצופות הרוצות להשאיר אחריהן סימנים. "בוגדת!" הוא מטיח בפניה, "תפסתי אותך!" כל הנוכחים במסיבה שרים בצותא:
הוא מגלה משע ועוין!

מלכה ארגרייך ורב דאובר, נהריה

זה התחיל עם אותו חלון חורק, שאמר שהוא רוצה קצת שקט. מאז פתחו כל יתר היצורים את הפה והתחילו לקשקש בקומקום.

פיהם דיבר חכמה

- ★ "ירדת פלאות, חברי," אמר הדג לשכנו שצלל.
- ★ "תן לחיות," ביקשה הפצצה מהממציא.
- ★ "אל תנדנד על הנשמה," התחנן חולה היס בפני הרוח.
- ★ "עזוב את זה, הוא עוד ירוק," אמר העלה בשלכת.
- ★ "תפסיק לקשקש," ציחה הניר לעפרון.
- ★ "נפלת מהירח?" שאל הספונסניק את הלחין.
- ★ "תמיד דופקים אותי" התמרמר המסמר.
- ★ "אני מת מהטרחוח," נאנח הירקון, והלך לגנב.
- ★ "יש לי זמן," החליט השעון, ונעמד.
- ★ "זה בדיוק ההיפך," הסביר הציור המודרני לצייר.
- ★ "לעולם אין לדעת," אמר האנאלפכית למורה.
- ★ "אל תבלבל לי את המוח," התרתח הרובוט על הסכנאי.

ירדנה ארז, תל-אביב

טוריפ-טיז הודי